

College van Toezicht Collectieve Beheersorganisaties
Auteurs- en naburige rechten

CvTA Toezicht op Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten

2015

Inhoudsopgave

Voorwoord	4	4.4.1 Praktische uitleg in het beleidskader	32
Samenvatting	7	4.4.2 Overgangsregeling	33
Inleiding	13	4.4.3 Openbaarmaking	33
1 Over het College van Toezicht Auteursrechten	15	4.4.4 Bevindingen	34
1.1 Algemeen	16	4.4.5 Vermelding WNT in jaarverslag	34
1.2 Klachten	16	5 Handhaving	37
1.2.1 Klachten tegen CBO's	16	5.1 Inleiding	38
1.2.2 Klachten tegen het College	16	5.2 Procedure voor het behandelen van klachten en signalen over CBO's	38
1.3 Bijzondere projecten	16	5.3 Meldingen in 2015	38
1.3.1 Richtlijn Collectief Beheer	16	5.4 Klachten jegens het CvTA in 2015	39
1.3.2 Auteurscontractenrecht	16	6 Rechthebbenden	41
1.3.3 Evaluatie Wet toezicht	16	6.1 Inleiding	42
2 Organisaties onder het toezicht van het College	17	6.2 Klachten rechthebbenden	42
2.1 Aangewezen CBO's	18	6.2.1 Inleiding	42
2.2 Indeling CBO's	18	6.2.2 Overzicht	42
2.2.1 Collectief beheer en een gereuleerde markt van auteurs- en naburige rechten	19	6.2.3 Bevindingen	43
3 Transparantie	23	6.3 Geschillenregeling voor rechthebbenden (Artikel 2 lid 2 sub e Wet toezicht)	44
3.1 Inleiding	24	6.3.1 Beoordeling	44
3.1.1 Algemeen en financieel beleid (artikel 2 lid 2 sub a Wet toezicht)	24	6.4 De vaststelling of de wijziging van repartitiereglementen, geschillenregelingen en aansluitingsovereenkomsten (Artikel 3 lid 1 sub b Wet toezicht)	44
3.1.2 Transparantie in de praktijk	24	7 Betalingsplichtigen	45
4 Bestuur en Organisatie	29	7.1 Toezichtskader	46
4.1 Toezichtskader	30	7.1.1 Rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen (Artikel 2 lid 2 sub d Wet toezicht)	46
4.2 De bestuursopzet van de CBO's	30	7.1.2 Gezamenlijke factuur	46
4.3 Bestuur en organisatie in de praktijk	31	7.1.3 Modelovereenkomsten	46
4.3.1 Richtlijn goed bestuur en integriteit (VOI©E) en Notitie Integer Bestuur	31	7.1.4 Eenzijdige tariefstijgingen	46
4.3.2 Rapportageverplichtingen	31	7.2 De praktijk	46
4.3.3 Statutenwijzigingen	31	7.2.1 De belangen van de betalingsplichtigen	47
4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	32	7.2.2 Gezamenlijke factuur	48

7.2.3	Modelovereenkomsten	49	8.6	Beheerskosten	68
7.2.4	Tariefsverhogingen	50	8.6.1	Inleiding	68
8	Financiën	51	8.6.2	Openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag	69
8.1	Jaarrekening overeenkomstig Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9 en overeenkomstig de relevante bepalingen van en krachtens de WNT	52	8.6.3	Het streven naar beperking van de beheerskosten	69
8.1.1	Inleiding en normen	52	8.6.4	Bevindingen kostennormering per CBO	72
8.1.2	Bevindingen	52	8.6.5	Kosten en normeringen bij CBO's samengevat	78
8.2	Incasso-ontwikkeling op totaal niveau	54	8.6.6	Beoordeling overschrijdingen van kostennormen en vervolgtraject in vergelijking tot 2014	78
8.2.1	Inleiding	54	8.6.7	Beoordeling van de toelichting op de overschrijdingen	80
8.2.2	Bevindingen	54	8.7	Ketenkosten	81
8.2.3	Ontwikkeling incasso naar herkomst	56	8.7.1	Inleiding	81
8.2.4	Incasso in Nederland	56	8.7.2	Toepassing	81
8.2.5	Incasso vanuit het buitenland	56	8.7.3	Methode berekenen van ketenkosten	81
8.2.6	Incasso via CBO's	57	8.7.4	Omvang van ketens in het totaal van de repartitie	82
8.3	Repartitie ontwikkeling op totaal niveau	58	8.7.5	Methoden 1 en 2 voor het berekenen van de kosten in de ketens	83
8.3.1	Inleiding	58	8.7.6	Conclusie ketenkostennormering	86
8.3.2	Bevindingen	58	8.8	Beheer van gelden	86
8.3.3	Ontwikkelingen repartitie per categorie rechthebbende	59	8.8.1	Investeringen	87
8.3.4	Repartitie: Rechthebbenden in Nederland	60	8.9	Overige relevante informatie	88
8.3.5	Repartitie: Buitenland	62	8.9.1	Personele capaciteit CBO's	88
8.3.6	Repartitie: Doorverdeling aan verdeelorganisaties	62	8.9.2	Balansposten	89
8.4	Tempo van verdelen	63	9	Bijlagen	95
8.4.1	Inleiding	63	9.1	Afkorting	96
8.4.2	Nog te verdelen gelden einde jaar	63	9.2	Tarieven of mogelijk een ander onderwerp	96
8.4.3	Bevindingen	63	9.2.1	Grondslagen voor tarieven	97
8.4.4	Verdeling van gelden einde jaar	65	9.2.2	Rol CvTA bij tarieven	97
8.4.5	Nog te verdelen gelden drie kalenderjaren na inning	65	9.3	WNT	98
8.4.6	Nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning	67	9.3	Overzicht Non Compliance	106
8.4.7	Conclusies tempo van verdelen	67			

Voorwoord

Voor U ligt het Jaarrapport 2015 van het College van Toezicht Collectieve Beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten. Dit derde toezichtrapport, dat op basis van de nieuwe Wet toezicht (sinds 1 juli 2013 van kracht) is opgesteld, maakt duidelijk dat een grotere transparantie tot stand is gekomen van de thans 18 Collectieve Be-

heers Organisaties (CBO's) onder toezicht. Bovendien op een breder vlak dan daarvoor het geval was. Positieve en negatieve omstandigheden en prestaties van de sector als geheel en van de onderscheiden CBO's worden met meer betrouwbare gegevens inzichtelijker. Hierdoor wordt ook een aantal meer hardnekkige problemen zichtbaar. Zo zal de inspanning voor beperking van beheerskosten ieder jaar aandacht vragen; ook van het toezicht. Daarbij dient ook gedacht te worden aan de verantwoording van kosten in de keten, waar een aantal CBO's, gelet op hun onderling overeengekomen taakverdeling, de fase van incasso of juist de fase van verdeling van auteursrechtelijke gelden voor hun rekening nemen. Een enkele CBO voldoet nog niet aan de vereisten op het gebied van governance, maar - ook door een aanwijzing van het College - lijkt hier een oplossing binnen bereik te komen.

De totale incasso ten behoeve van rechthebbenden is, in lijn met de afgelopen jaren, licht gestegen. Een belangrijk aandeel hierin wordt, zoals ook in andere jaren, geleverd door de incasso van de grootste CBO's: Buma en Sena. Maar het is goed daarbij in de beschouwing te betrekken dat ook dit verslagjaar weer een aantal (soms meerjarige) incidentele factoren de ontwikkeling van de incasso beïnvloeden. De incidentele factoren betreffen in 2015 vooral de toetreding van een nieuwe CBO – StOP NL - tot het toezichtregime van het CVTA en de weer op gang gekomen vergoedingen van kabelexploitanten aan "hoofdmakers" van filmwerken op grond van de in 2015 vastgestelde wijziging van het auteurscontractenrecht. Verder verrichtte Reprorecht in 2015 de tweejaarlijkse facturering en incasso.

Tot slot waren dit verslagjaar de effecten nog merkbaar van de eenmalige extra incasso voortvloeiend uit de schikking van de Staat met Stichting de ThuisKopie in 2014. De zogeheten verdeel-CBO's - Lira, Pictoright, Vevam, Stemra en Sekam Video – ontvingen in 2015 het restant van deze schikking.

Deze per saldo positieve ontwikkelingen voor de incasso staan, zo merkte ik ook vorig jaar op, voortdurend onder druk van de technologische nieuwe mogelijkheden, nieuwe zogeheten verdienmodellen en de commerciële gevolgen daarvan. De groei van de onlinemarkt (streaming) en de verhouding tussen de platforms en de rechthebbenden is in debat.

De invloed van nieuwe regelgeving, nationaal en internationaal en rechterlijke uitspraken, vooral die in EU verband, zijn onverminderd van invloed op de sector van het collectief beheer. Heeft de sector en ons College met de Wet toezicht sinds de zomer van 2013 nu twee-en-een-half jaar ervaring opgedaan, naar het zich laat aanzien zal de EU Richtlijn Collectief Beheer (Richtlijn 2014/26/EU) in ons land worden geïmplementeerd in 2017. Het wetsvoorstel is bij de Eerste Kamer aanhangig. Inmiddels heeft de Europese Commissie zijn visie op 'modernisering' van het auteursrecht bekend gemaakt. De voornemens zijn talrijk¹ en de Commissie beoogt reeds in de loop van 2016 veranderingen te bereiken, zoals het vergemakkelijken van het gebruik van online abonnementen in de gehele EU en het bemoeilijken van piraterij.

Uiteraard gaat de eerste aandacht uit naar de veranderingen die voortvloeien uit de Richtlijn Collectief Beheer. Deze betreffen wijzigingen in het geldend recht met betrekking tot de governance, de transparantie van de besluitvorming en flexibiliteit in het rechtenbeheer van de CBO's. Verder zal de repartitie en de financiële verslaglegging aan heel andere eisen moeten voldoen. Specifiek voor de online muziekmarkt brengt de regelgeving de mogelijkheid – mede in samenwerking met CBO's uit andere EU-landen - licenties in één keer te verlenen voor de gehele Europese markt. De Richtlijn vraagt dus aanzienlijke veranderingen in het functioneren van de CBO's, maar niet minder in dat van de toezichthouders in de landen van de Unie, die bovendien ook op elkaar een beroep moeten kunnen doen.

¹ EU Commissie: (1) strategie voor de digitale eengemaakte markt, 6 mei 2015 (2) voorstel Verordening betreffende de grensoverschrijdende portabiliteit van online-inhoudsdiensten, 9 december 2015 (3) actieplan voor de modernisering van de EU-regelgeving voor auteursrecht, 9 december 2015.

In 2015 trok een uitspraak van het Europese Hof van Justitie de aandacht (C572/13, 12 november 2015). Deze uitspraak heeft twijfel doen ontstaan over de vraag of uitgevers 'auteursrechtelijk' in aanmerking komen voor een wettelijke vergoeding, hetgeen tot nu toe in ons land werd aangenomen. Stichting Reprorecht, Stichting Leenrecht, Stichting de Thuis kopie en Stemra ondervinden daarvan de gevolgen en beraden zich er op.

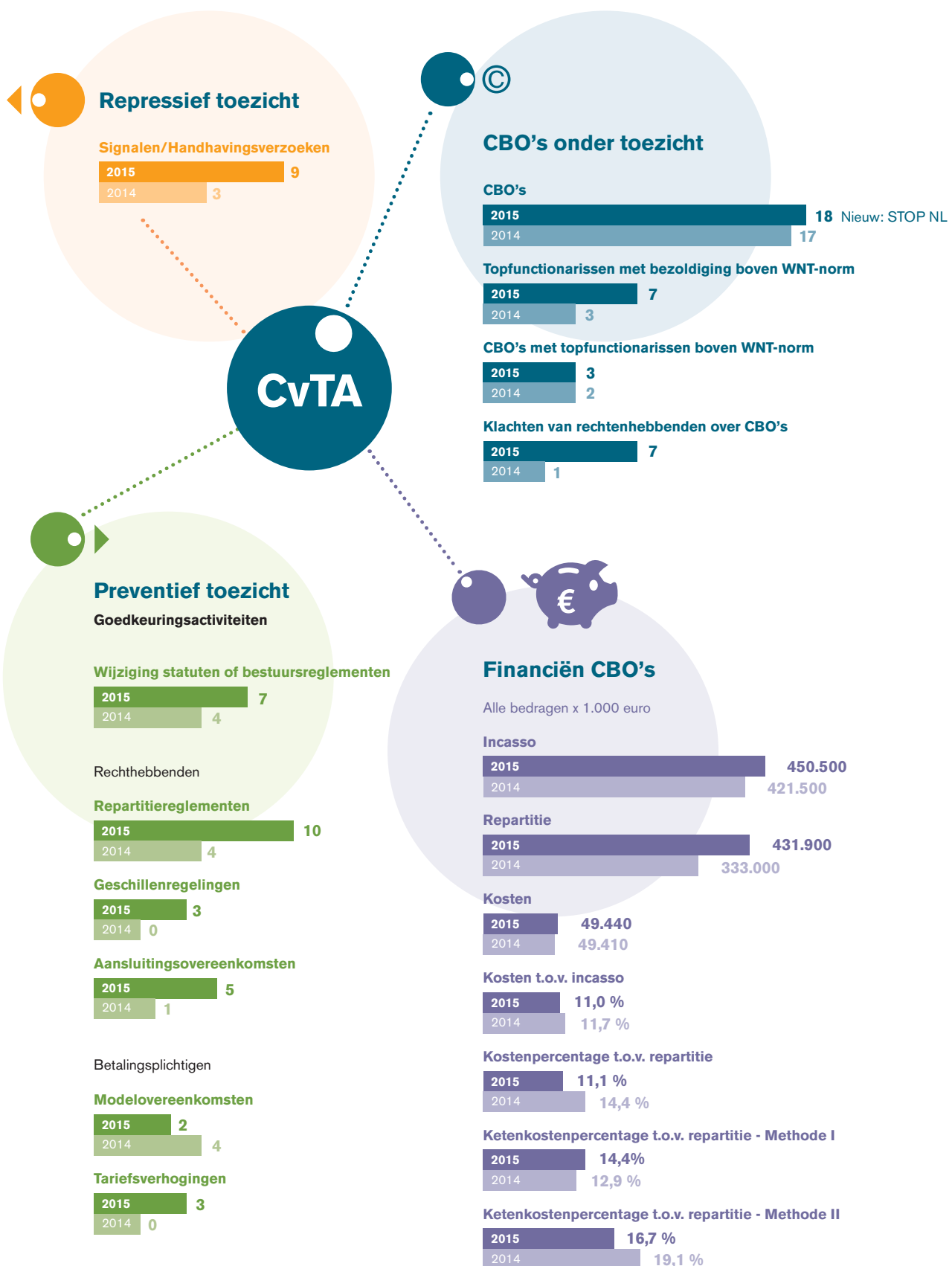
De Staat ondervond in 2015, na de schikking met Stichting de Thuis kopie en Stichting Norma, dat rechthebbenden opnieuw de juridische strijd aanboden. Ditmaal betrof het de Nederlandse filmproducenten die een claim formuleerden inzake de schade die zij beweerden te lijden van piraterij.

Het College van Toezicht heeft zich reeds gezet aan de voorbereidingen van de implementatie van het EU-recht met

betrekking tot het collectief beheer. De duur van de wetgevingsprocedure geeft ook tijd en ruimte met de CBO's te spreken over een nieuw beleidskader voor het toekomstig toezicht dat zal ingaan zodra de implementatiewet het Staatsblad heeft bereikt en dat voor zover nodig zal zien op de termijnen waarbinnen de nieuwe regels worden toegepast. Het College vertrouwt dat de relatief kort opeenvolgende wetswijzigingen op een adequate manier zullen kunnen worden ingevoerd. Het blijft van belang dat de uitdagingen in de technologie, de markten en de internationale verhoudingen waar het collectief beheer voor staat, de aandacht en energie krijgen van de CBO's die nodig zijn. Het wettelijke toezicht heeft in de kern tot doel bij te dragen aan een zodanig functioneren van de collectieve beheersorganisaties dat hun legitimiteit en effectiviteit worden versterkt. Zowel in het belang van de rechthebbenden, als dat van de gebruikers van content; de betalingsplichtigen.

drs. J.W. Holtslag
Voorzitter CvTA

Kerncijfers

Samenvatting

Toezicht op collectief beheer in 2015

2015 is het derde jaar waarin het College toezicht heeft gehouden op de sector van het collectief beheer van auteurs- en naburige rechten volgens de gewijzigde Wet toezicht (juli 2013). Met de aanwijzing van StOP NL, de collectieve beheersorganisatie van onafhankelijke producenten van filmwerken, door de minister van Veiligheid en Justitie eind 2014 stonden dit toezichtjaar in totaal 18 collectieve beheersorganisaties (CBO's) onder toezicht.

Ontwikkelingen in en rond het collectief beheer

Ook in 2015 stond de sector van het collectief beheer van auteurs- en naburige rechten onder invloed van verschillende economische, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, nationaal en internationaal, maar minstens zo belangrijk is de invloed van wetgeving op Europese en nationale schaal.

A. Online verspreiding van muziek, film en literatuur

Bedrijven en consumenten maken in toenemende mate gebruik van auteurs- en nabuurrechtelijke 'content' via online toepassingen. De dalende markt voor 'fysiek product' van muziek en filmwerken (CD, DVD) van de afgelopen jaren, is voor wat betreft muziekwerken evenwel in 2015 enigszins gekeerd door de gestegen populariteit van vinyl. Binnen de online toepassingen zet de verschuiving van downloaden van muziek en filmwerken (bijvoorbeeld iTunes, online Videotheek) naar streamingdiensten (Spotify, Netflix) verder door. De sector van het collectief beheer wordt hierbij voor nieuwe uitdagingen gesteld, zoals de zorg bij rechthebbenden dat grote onlinediensten als bijvoorbeeld Google/YouTube en SoundCloud niet of slechts in beperkte mate auteurs- en naburige rechten afdragen voor de muziek die bij hen kan worden beluisterd. De Europese wetgeving op het gebied van E-commerce ('safe harbor') geeft hen de mogelijkheid slechts in beperkte mate aansprakelijk te zijn voor muziekcontent afkomstig van derden.

B. Modernisering van het auteursrecht

De Europese Commissie heeft in 2015 en 2016 voorstellen gedaan voor modernisering van het auteursrecht in het kader van de 'Strategie voor de digitaal eengemaakte markt'. Dit betreft bijvoorbeeld de portabiliteit van online-content, waardoor consumenten gemakkelijker in de gehele EU-toegang hebben tot hun online-abonnementen voor bijvoorbeeld muziek, films en tijdschriften. Maar de Commissie zet ook in om het omroepen gemakkelijker te maken om toestemming te krijgen van rechthebbenden om via internet-programma's uit te zenden in andere EU-landen via verschillende technieken (lineaire uitzending en doorgifte, catch up diensten, Video on Demand en Broadcast on Demand). Daarnaast wil de EU Commissie met de nieuwe Auteurs-

rechtrichtlijn erfgoedinstellingen ondersteunen met het digitaliseren en beschikbaar maken van auteursrechtelijk beschermd werk dat thans niet meer voor het publiek beschikbaar is. Verder wil de Commissie met deze nieuwe Richtlijn het gebruik vergemakkelijken van digitaal lesmateriaal in het onderwijs en digitale teksten en data in het wetenschappelijk onderzoek. Tenslotte stelt de Commissie een nieuw recht voor persuitgevers voor, gelijk met de rechten die thans voor onder andere filmmakers en platenproducenten gelden, waardoor zij sterker staan ten opzichte van onlinediensten.

C. Een nieuwe Wet toezicht

De EU-Richtlijn Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten en multi-territoriale licentieverlening (Richtlijn 2014/26/EU) zal naar verwachting op 1 januari 2017 in Nederlandse wetgeving zijn omgezet. Deze Richtlijn en de daarop gebaseerde nieuwe Wet toezicht zullen een grote impact hebben op het functioneren van de CBO's, op onder andere het terrein van governance, de financiële verslaggeving en financiële administratie, het tempo van repartitie en het flexibel rechtenbeheer. Met dit flexibel rechtenbeheer krijgen rechthebbenden meer mogelijkheden om bepaalde rechten wél en andere rechten niet bij een CBO onder te brengen. De multi-territoriale licentieverlening van onlinemuziek is vooral een uitdaging voor Buma Stemra, die in samenwerking met zusterorganisaties de mogelijkheid krijgt in één keer het beheerde muziekrepertoire voor de gehele EU-markt te licenseren. Ook hebben de Richtlijn en de nieuwe Wet gevolgen voor het toezicht. Naast het toezicht op de aanvullende vereisten waaraan de CBO's moeten voldoen, komen meer organisaties onder het toezicht te staan: ook de kleinere CBO's en collectieve beheersorganisaties met winstoogmerk. In 2015 (en geïntensiveerd in 2016) heeft het College in overleg met de sector van het collectief beheer de voorbereiding op deze nieuwe Wet toezicht opgepakt.

D. De Auteurscontractenwet

Per 1 juli 2015 is de Auteurscontractenwet van kracht geworden. Deze wet heeft de bedoeling om de positie van de makers van auteursrechtelijk en nabuurrechtelijk beschermde werken te versterken ten opzichte van de exploitant van hun werken via wettelijke vereisten aan de overeenkomsten die zij sluiten. Tevens is met deze Wet de positie van de hoofdmakers van films (hoofdrospelers, regisseurs en scenarioschrijvers) verstevigd, doordat zij – naast een billijke vergoeding van de producent – ook recht hebben op een 'aanvullende proportionele billijke vergoeding' van de exploitant. In ruil voor de overdracht van rechten van de maker aan de producent ontvangen de collectieve beheersorganisaties deze vergoeding van de ka-

beexploitanten. Praktisch is hiermee in 2015 de weg vrij gemaakt voor het weer op gang komen van de vergoedingen van de kabelexploitanten aan de regisseurs (VEVAM) en scenarioschrijvers (Lira); een vergoeding die sinds 2012 naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak niet werd uitgekeerd. Door de gelijkschakeling van de Auteurscontractenwet met het naburig recht is in 2015 ook een vergoeding van de kabelexploitanten naar de hoofdrolspelers (Norma) op gang gekomen. In ieder geval voor het jaar 2015 zijn de 'makers-CBO's' en de kabelexploitanten (verenigd in het Rechten Overleg voor Distributie van Audiovisuele Producties: RODAP) het eens geworden over deze wettelijke vergoeding en een vergoeding voor online-diensten.

E. De doorwerking van de schikking tussen de Staat met Stichting de ThuisKopie en met Norma

In 2014 hebben de Staat en Stichting de ThuisKopie een schikking getroffen over de hoogte van de thuisKopieheffing in de periode 2007-2012. Deze schikking ter waarde van € 33,5 mln. betrof een schadevergoeding ter compensatie van het besluit van de Minister van Veiligheid en Justitie om bijvoorbeeld mp3-spelers (o.a. smartphones en tablets) en harddiscrecorders uit te sluiten van de vergoedingen die betaald moeten worden volgens de ThuisKopieregeling. Stichting de ThuisKopie keerde in 2015 een restant van deze schikking (circa € 13 mln.) uit aan de verdeelorganisaties. Door dit 'na-ijleffect' steeg de totale incasso van de sector van het collectief beheer in 2015 eenmalig. Doordat de verdeelorganisaties deze ontvangen gelden op hun beurt reparteerden aan rechthebbenden leidde dit in 2015 ook tot incidentele verhoging van de totale repartitie van de sector. De totale repartitie van de sector steeg in 2015 overigens ook doordat Norma, die in 2014 afzonderlijk schikte met de Staat voor € 10 mln., een kwart van deze extra inkomsten (€ 2,5 mln.) in 2015 uitkeerde aan de rechthebbenden.

F. De uitspraak van het Europese Hof van Justitie inzake HP/Reprobel

Eind 2015 sprak het Europese Hof van Justitie zich uit (HvJ EU, C-572/13) in het geschil tussen HP (de importeur van onder ander kopieerapparaten voor professioneel en thuisgebruik) en de Belgische zusterorganisatie van Reprorecht. De uitspraak kwam er in hoofdlijnen op neer dat uitgevers geen rechten hebben op wettelijke vergoedingen voor reprografie volgens de Europese Auteursrechtlijn. De uitspraak bleek verregaande gevolgen te kunnen hebben voor de positie van uitgevers bij andere wettelijke vergoedingen, zoals de ThuisKopievergoeding voor het maken van privé-kopieën en de Leenrechtvergoeding voor uitleningen van boeken en CD's/DVD's. De CBO's die hiermee te maken hebben (Reprorecht, ThuisKopie, Leenrecht) hebben in 2015 en 2016 maatregelen genomen, waaronder het tenminste tijdelijk reserveren van de repartitie (Reprorecht), of beraden zich hierop. Het CvTA ziet er op toe dat het debat tussen de rechthebbenden onderling er niet toe leidt

dat gelden aan rechthebbenden onvolledig of te laat worden uitgekeerd.

Tegen de achtergrond van deze ontwikkelingen heeft het CvTA de 18 onder toezicht staande organisaties op hun functioneren in 2015 getoetst. Het algehele beeld is dat de CBO's zich ten opzichte van 2014 hebben weten te verbeteren in de mate waarin aan de wettelijke vereisten wordt voldaan. Zij zijn daarbij in belangrijke mate gesteund door de toegenomen incasso. Voor de sector als geheel is de incasso in 2015 met 7% (inclusief de doorverdeling tussen CBO's onderling) toegenomen ten opzichte van 2014, als gevolg van de hierboven genoemde ontwikkelingen. Een aantal CBO's die in het verleden zwaar onder druk stonden (Vevam, Lira, Norma en in zekere mate Pictoright) hebben in zowel 2014 als 2015 meer lucht en armslag gekregen. De onder toezicht staande CBO's zijn op een aantal terreinen al klaar om te voldoen aan de nieuwe eisen van de Wet toezicht die de EU Richtlijn implementeert. Op het terrein van de governance, het tempo van repartitie, de financiële verslaglegging en de administratieve inrichting om het flexibel rechtenbeheer te faciliteren zullen zij nog slagen moeten maken.

Het CvTA dankt de CBO's en de brancheorganisatie Voice voor de inspanningen die zij in 2015 hebben geleverd om nu voor de 3e keer een 'staat van de sector van het collectief beheer' te kunnen presenteren.

De hoofdlijnen van het toezicht op de CBO's in 2015 zijn hieronder weergegeven.

Transparantie

De CBO's zijn wettelijk verplicht voldoende openheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid te betrachten naar de stakeholders, in het bijzonder naar de betalingsplichtigen en de rechthebbenden.

In algemene zin is de mate waarin de CBO's in 2015 voldoen aan de gestelde eisen met betrekking tot transparantie goed vooruitgegaan ten opzichte van 2014. Deze vooruitgang doet zich vooral voor in het openbaar maken van de mate van representativiteit en de mate van legitimiteit. Een klein aantal CBO's voldoet nog niet aan een beperkt aantal formele eisen, zoals het ontbreken van een bij de jaarrekening behorende accountantsverklaringen op de website, het ontbreken van een expliciete verklaring over de WNT in de accountantsverklaring en afzonderlijk publiceren van geschillenregelingen voor rechthebbenden op de website.

Bestuur en organisatie

Het College houdt toezicht op goed bestuur en integriteit mede aan de hand van de eigen Notitie Integer Bestuur (CvTA, 2010) en de Richtlijn Goed Bestuur en Integriteit van Voice (2010). Naast voorliggende publicatie, neemt het CvTA de resultaten van dit toezicht jaarlijks – zo ook over

het jaar 2015 - op in een afzonderlijke publicatie. Net als in 2014 heeft het CvTA van alle CBO's de nevenfuncties van de topfunctionarissen ontvangen en beoordeeld. Ten aanzien van de topfunctionarissen zijn geen schendingen van integriteit gemeld. Wel deed zich bij één CBO (Pictoright) fraude door een medewerker voor. De CBO heeft het College geïnformeerd over de maatregelen die deze heeft genomen om herhaling te voorkomen.

De situatie rond Videma die in 2015 (net als in 2014) niet aan de eisen van governance voldoet, heeft ook in 2015 de volle aandacht van het College gekregen. Medio 2015 heeft het College Videma een bindende aanwijzing gegeven, gevolgd door een dwangsombeschikking begin 2016 om het bestuur in overeenstemming te brengen met de eisen. Dit heeft het voorjaar van 2016 geleid tot een bestuurswijziging waarbij de rechthebbenden nu ook in het bestuur zijn vertegenwoordigd, waarmee is voldaan aan governance-vereisten en een eerste stap is gezet op weg naar een meer fundamentele oplossing voor de bijzondere – historisch gegroeide – organisatiestructuur van Videma en de beide stichtingen van rechthebbenden (STG en SGN).

Het College heeft in 2015 in totaal 7 verzoeken tot goedkeuring van wijzigingen van statuten ontvangen (van 5 CBO's), waarvan het 6 heeft goedgekeurd en één nog in behandeling is.

Wet Normering Topinkomens

De wetgever heeft de Wet Normering Topinkomens ook van toepassing verklaard op de sector van het Collectief Beheer. Het CvTA houdt hierop toezicht. In 2015 werd een verscherpt WNT-regime van kracht. Met dit zogeheten WNT-2 regime daalde de toegestane maximale bezoldiging van topfunctionarissen naar € 178.000, terwijl dit eerder (WNT-1 regime) € 230.474 bedroeg. Deze wijziging had effect op het aantal topfunctionarissen van de CBO's die in 2015 boven deze norm werden bezoldigd; 7 functionarissen bij in totaal 3 CBO's. In 2014 werden 3 topfunctionarissen bij 2 CBO's boven de norm bezoldigd. Net als in 2014 voldeden de CBO's ook in 2015 aan de wettelijke eisen van de WNT, omdat alle topfunctionarissen die boven de norm werden bezoldigd, gebruik konden maken van de overgangsregeling. Op grond van deze regeling dient de bezoldiging van deze functionarissen vanaf medio 2017 eerst in 3 jaar te worden afgebouwd tot de maximale bezoldigingsnorm van de WNT-1 om daarna in een periode van 2 jaar te worden afgebouwd naar de maximale bezoldigingsnorm van de WNT-2.

Het College beoordeelde op verzoek van een CBO (Buma Stemra) in 2015 de voorgenomen vertrekregeling van de CEO. Hoewel het College volgens de toezichtsystematiek van de WNT dergelijke regelingen achteraf dient te beoordelen bij het publiceren van de jaarrekening van de CBO waarin dergelijke betalingen zijn verantwoord, heeft het College aan dit verzoek gehoor gegeven. Het College oordeelde – mede gebaseerd op een afzonderlijke controle door de accountant - dat de vertrekregeling in lijn was met de vereisten van de WNT.

Handhaving

Hoewel het College geen klachtorgaan is met betrekking tot de CBO's, kunnen betrokkenen die van oordeel zijn dat de CBO's niet voldoen aan de wettelijke eisen, het CvTA hierop wijzen. Het CvTA neemt dergelijke 'signalen' in behandeling indien deze signalen naar oordeel van het College toezien op vereisten waaraan de CBO's moeten voldoen én het College hierin een wettelijke taak heeft. Het beoordelen van dergelijke meldingen is in 2015, in vergelijking tot 2014, een meer substantiële taak gebleken in het toezicht. In totaal heeft het CvTA in 2015 9 nieuwe signalen ontvangen van betalingsplichtigen (5) en rechthebbenden (4) en meldde één signaalgever uit 2014 zich opnieuw in 2015. Inmiddels (zomer 2016) heeft het CvTA 7 signalen afgehandeld, doordat partijen alsnog tot een oplossing zijn gekomen, het CvTA de betalingsplichtigen heeft doorverwezen naar de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk, en een aantal zaken ongegrond zijn verklaard.

Rechthebbenden

Naast bovengenoemde handhaving voert het CvTA het toezicht op de CBO's uit, waar het gaat om de wijze waarop CBO's op prudente manier omgaan met de belangen van rechthebbenden, via (a) het toezicht op een rechtmatige verdeling van gelden, (b) het toezicht op deugdelijke klachten en geschillenregelingen van CBO's en (c) het ex ante toezicht op wijzigingen die de CBO's voorzien in repartitiereglementen en aansluitingsovereenkomsten met rechthebbenden.

Voor de opzet en het bestaan van adequate klachten- en geschillenregelingen heeft het CvTA steun aan het Keurmerk van Voice. Dit Keurmerk stelt als eis dat de CBO's beschikken over een verplichte uniforme klachten- en geschillenregeling voor de rechthebbenden. Om lid te kunnen zijn van Voice moeten de onder toezicht staande CBO's voldoen aan Keurmerkvereisten en dienen daarmee over de vereiste regelingen te beschikken. Alle CBO's die lid zijn van Voice beschikken dan ook over deze regelingen. StOP NL is geen lid van Voice, maar beschikt desondanks ook over een dergelijke regeling. Het aantal klachten van rechthebbenden is in 2015 licht gestegen ten opzichte van 2014, maar bevindt zich op een zeer laag niveau (< 1 %). Het College heeft in 2015 10 verzoeken tot wijziging van repartitiereglementen en 5 verzoeken tot wijziging van aansluitingsovereenkomsten tussen CBO's en rechthebbenden beoordeeld.

Betalingsplichtigen

Het CvTA houdt toezicht op de mate waarin CBO's rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen. Naast de bovengenoemde beoordeling van signalen van betalingsplichtigen ('handhaving', ex post toezicht) bestaat deze taak uit een aantal onderdelen: (a) erop toezien dat CBO's zoveel mogelijk een gezamenlijke factuur bij een individuele gebruiker in rekening brengen, (b) de ex ante beoordeling van het vaststellen of wijzigen van modelovereenkomsten of standaardregelingen voor gebrui-

kers, (c) de ex ante beoordeling van voorgenomen tariefstijgingen die de CBO de gebruikers eenzijdig wil opleggen en (d) het erop toezien dat CBO's beschikken over een adequate klachtenregeling voor gebruikers.

Slechts een beperkt aantal van de 18 CBO's brengt facturen direct in rekening bij de gebruiker. Buma/Stemra, Sena, Videma en Reprorecht zijn de CBO's die direct te maken hebben met MKB-ondernemers en instellingen. Deze CBO's werken bij het factureren van grote delen van het bedrijfsleven samen via één uitvoeringsorganisatie: SCAN. Daarnaast zijn er bedrijven en organisaties die indirect, via hun brancheorganisatie bij wie zij zijn aangesloten, facturen ontvangen. Het CvTA constateert dat al met al in 2015 weer meer ondernemers één gezamenlijke factuur ontvangen.

Het CvTA beoordeelde in 2015 2 voorgenomen wijzigingen van modelovereenkomsten met gebruikers en 3 voorstellen voor eenzijdige verhoging van de tarieven. Met name deze laatste taak is voor het CvTA in 2015 aanleiding geweest te interveniëren, omdat de CBO's in specifieke gevallen in eerste aanleg onvoldoende rekening hielden met de belangen van de betalingsplichtigen.

Het aantal klachten van gebruikers bij de CBO's is bijzonder laag (< 1% ten opzichte van het totaal aantal gebruikers). De met de Wet toezicht geïntroduceerde externe Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk heeft in 2015, net als in 2014, maar een zeer gering aantal zaken in behandeling hoeven te nemen (6).

Financiën

In dit jaarrapport is in detail weergegeven hoe de incasso en de repartitie van de sector en van de individuele CBO's zich in 2015 hebben ontwikkeld. Het toezicht van het College met betrekking tot de financiën en de financiële verantwoording van de CBO's richt zich in de kern op een beperkt aantal onderdelen: (a) de omvang van de niet aan rechthebbenden uitgekeerde gelden, (b) de kosten, waaronder ook de kosten in de keten en (c) de financiële verslaggeving volgens Burgerlijk Wetboek (BW) Boek 2 Titel 9.

Alle CBO's voldoen in 2015, net als in 2014, aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de financiële verslaggeving. Daarmee voldoen de CBO's al een aantal jaar aan de vereisten van de huidige Wet toezicht. Het CvTA voorziet dat de CBO's evenwel een behoorlijke inspanning zullen moeten verrichten om hun financiële administratie en financiële verslaggeving op het wettelijk vereiste niveau te brengen dat vanaf 2017 zal gelden indien de EU Richtlijn in wetgeving is geïmplementeerd.

Mede door de toegenomen incasso is het absolute volume van bedragen die nog aan rechthebbenden moeten worden uitgekeerd in 2015 ten opzichte 2014 verder toegenomen: van € 453 miljoen ultimo 2014 naar € 468 miljoen ultimo

2015. Naast een toename van de incasso, zijn meerdere factoren hiervoor verantwoordelijk, waaronder de toetreding van StOP NL als organisatie onder toezicht.

De CBO's moeten voldoen aan de wettelijke eis dat zij ten hoogste 3 jaar volgend op het kalenderjaar van incasso de gelden naar rechthebbenden uitkeren. In totaal is de omvang van 'nog niet uitgekeerde gelden na 3 jaar' in 2015 ruim € 18 mln. Dit is een toename ten opzichte van 2014 (+5%). Daarbij dient wel in ogenschouw te worden genomen dat CBO's niet altijd in staat zijn de gelden ook binnen de gestelde termijn uit te keren, onder meer indien sprake is van 'dubbelclaims' waarbij meerdere rechthebbenden rechten claimen op eenzelfde werk. Indien hiervoor wordt gecorrigeerd is het absolute bedrag aan 'nog niet uitgekeerde gelden na 3 jaar' circa € 13 miljoen. Daarnaast houden CBO's in de praktijk gelden aan voor zogeheten 'na-claims', gelet op het feit dat iedere rechthebbende de mogelijkheid heeft zich bij een CBO te melden op basis van de wettelijke verjaringstermijn van 5 jaar. Om deze redenen verwacht het CvTA dat de CBO's een aanzienlijke inspanning zullen moeten verrichten om na 2017 te voldoen aan de veel strengere eisen voor het tempo van repartitie nadat de EU Richtlijn in Nederlandse wetgeving is geïmplementeerd.

De CBO's dienen de beheerskosten gemoeid met incasso, het beheer en de verdeling van gelden binnen wettelijk bepaalde grenzen te houden. Indien zij hierin niet slagen, dienen ze hiervoor een verklaring te geven, waarover het College een oordeel dient uit te spreken of deze 'afdoende' is.

Het gemiddelde kostenpercentage ten opzichte van incasso (11%) en ten opzichte van repartitie (11,1%) van alle CBO's tezamen bevindt zich in 2015 ruim binnen de wettelijke grenzen van 15%. Ten opzichte van 2014 zijn deze percentages licht gedaald, hetgeen mede wordt verklaard door de licht gestegen incasso en sterk gestegen repartitie (totaal + 100 mln. in 2015 ten opzichte van 2014). Daarnaast zijn de kosten van alle CBO's in 2015 met 0,1% toegenomen ten opzichte van 2014. Dit is ruim binnen de wettelijke eis dat de ontwikkeling van de kosten van de CBO's in enig jaar ten opzichte van het voorgaande jaar niet hoger dient te zijn dan de ConsumentenPrijnsindex. Deze index bedroeg in 2015 0,65%.

Het kostenniveau van sommige individuele CBO's wijkt in 2015 af van dit algehele beeld. Net als in 2014 kunnen hier structurele en incidentele oorzaken aan ten grondslag liggen. Het College zal in het non-compliance traject naar aanleiding van voorliggende rapportage bij deze CBO's hiervoor nadere aandacht vragen en zo nodig maatregelen afdwingen om de kosten te beteugelen.

Net als in 2014 bevindt het niveau van de ketenkosten, de beheerskosten in de situatie waarbij meerdere CBO's volgtijdelijk het proces van incasso en repartitie voor hun rekening nemen, zich in 2015 structureel boven het niveau van

beheerskosten indien één CBO de incasso en repartitie uitvoert. Een exacte bepaling van de beheerskosten in de verschillende ketens is nog niet goed mogelijk, omdat de financiële administraties van de betrokken CBO's hierop nog onvoldoende zijn ingericht. De sector en het CvTA maken derhalve gebruik van 2 methoden om deze ketenkosten te berekenen. De berekeningsmethode van de sector is gericht op het gewogen gemiddelde percentage beheerskosten van de incasserende CBO tezamen met alle betrokken verdelende CBO's. De berekeningsmethode van het CvTA is fijnmaziger, waarbij het percentage beheerskosten in de keten wordt berekend van alle combinaties van de incasserende CBO met zijn afzonderlijke verdelende CBO's. De beheerskosten van de repartitie via ketens (in 2015 € 86,5 miljoen) bedraagt volgens de methode die de sector hanteert voor alle ketens tezamen 14,4%. Dit is binnen de

wettelijke norm van 15%. De beheerskosten van de repartitie via ketens bedraagt volgens de methode van het CvTA voor alle ketens tezamen 17% en deze kosten bevinden zich derhalve boven de wettelijke norm van 15%.

Net als bij de beheerskosten van de CBO's die zelf en incasseren en repareren, wijken de ketenkostenpercentages van individuele ketens af van het hier genoemde gemiddelde. Bij de CBO's in de individuele ketens waarbij de beheerskosten boven kostennorm uitstijgen zal het CvTA hiervoor aandacht vragen in het non-compliance-traject, teneinde de CBO's te bewegen de beheerskosten in de keten te matigen. Het zicht op de werkelijke ketenkosten zal overigens moeten verbeteren als de financiële administraties van de CBO's zijn aangepast aan de scherpere wettelijke eisen door het van kracht worden van de Implementatiewet na 2017.

Inleiding

Het CvTA Rapport “Toezicht op Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten 2015” is opgemaakt aan de hand van de verantwoordingsinformatie 2015 van de CBO's. Deze verantwoordingsinformatie betreft de volgende zaken:

1. Invulformats van het CvTA betreffende de financiële informatie, onder andere met betrekking tot de bedrijfsvoering van de CBO's (waartoe behoren ook klachten en geschillen), maar ook financiële gegevens over incasso en repartitie. In praktijk vraagt het CvTA de CBO's op 4 momenten in het jaar gegevens aan te leveren (begroting, actualisatie, prognose en realisatie).
2. De jaarstukken; zijnde jaarrekeningen en jaarverslagen van de CBO's die zijn gecontroleerd door de externe accountants en zijn goedgekeurd door de verantwoordelijke besturen van de CBO's.
3. Specifieke informatie over de Wet Normering Topinkomens (WNT) aan de hand van een door het CvTA ontwikkeld template (éénmaal per jaar).
4. Specifieke informatie over 'Goed Bestuur en Integriteit' aan de hand van een door het CvTA in overleg met de brancheorganisatie VOI©E ontwikkeld template (éénmaal per jaar). De resultaten hiervan voor 2015 zijn ook opgenomen in een afzonderlijke publicatie van het CvTA: Goed bestuur en Integriteit CBO's: stand van zaken 2015 (CvTA, april 2016).

Daarnaast is het voorliggende rapport gebaseerd op incidentele verzoeken (bijvoorbeeld betreffende goedkeuring van wijzigingen van statuten of reglementen) en commentaren van CBO's en vragen, meldingen, klachten of handhavingsverzoeken van rechthebbenden, betalingsplichtigen of anderen die zich in 2015 bij het CvTA hebben aangediend. Voorts kon het College gebruik maken van de audit-rapporten die jaarlijks over het functioneren van de CBO's worden opgesteld in het kader van het VOI©E Keurmerk op grond waarvan het CvTA goed zicht krijgt op een aantal formele keurmerkvereisten en de wijze waarop de CBO's hier invulling aan geven. Daarnaast ontvangt het CvTA alle bestuursstukken van de CBO's.

Om tot oordeelsvorming te komen heeft het CvTA zich in eerste plaats gebaseerd op het wettelijk kader van de

(nieuwe) Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten, zoals deze per 1 juli 2013 van kracht is geworden. Deze normen voor het toezicht conform de wet heeft het College opgenomen in het Beleidskader voor het toezicht op de CBO's, dat in februari 2014 is vastgesteld door het CvTA. Dit beleidskader is in concept ter beschikking gesteld aan de CBO's en voorafgaande in 2013 met alle CBO's en branchevereniging VOI©E besproken. Op het punt van gelden voor Sociaal Culturele doelen (Socu) en collectieve bestedingen heeft het CvTA in 2014 en 2015 uitvoerig overleg gevoerd met de branche en de individuele CBO's. Dit heeft geleid tot vaststelling van de beleidsnotitie Kosten en collectieve bestedingen (CvTA, april 2015). Ook deze notitie is als kader voor beoordeling gebruikt.

De ontwikkeling van normen voor de beoordeling van de CBO's staat niet stil. Naar verwachting zal de implementatie in nationale wetgeving van de EU-Richtlijn betreffende het collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten (Richtlijn 2014/26/EU, vastgesteld 20 maart 2014) per 1 januari 2017 van kracht worden. Dit zal leiden tot een aanvullende set van spelregels waaraan de CBO's zullen moeten voldoen en waarop het CvTA zich zal richten. Het CvTA heeft in voorbereiding hierop een nieuw Beleidskader voor toezicht op de CBO's in de eerste helft van 2016 ontwikkeld, dat net als een eerdere versie met vertegenwoordigers van de sector is besproken.

Daarenboven houdt het College toezicht op de naleving van de bepalingen van de Wet Normering Topinkomens (WNT); de resultaten hiervan zijn opgenomen in hoofdstuk 4. De wetgever heeft deze normen van toepassing verklaard op de sector van het collectief beheer en deze taak is geïntegreerd in de Wet toezicht. Over de praktische invulling van dit toezicht hield het CvTA in 2015 regelmatig overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en nam deel aan gezamenlijke bijeenkomsten van ministeries, uitvoerende organisaties en toezichthouders over dit onderwerp onder leiding van het Ministerie van BZK.

Ook de informatie over de werkzaamheden van het College zelf in het jaar 2015 komt kort aan bod (hoofdstuk 1).

Het College van Toezicht ziet erop toe dat een collectieve beheersorganisatie aan het volgende voldoet:

Onderwerp	Toezicht veld	Hoofdstuk
a Aan rechthebbenden en betalingsplichtigen inzicht verschaft in haar algemeen en financieel beleid	Transparantie	3
b Voldoende is toegerust om haar taken naar behoren te kunnen uitoefenen	Bestuur en Organisatie	4
c De door haar geïnde vergoedingen op rechtmatige wijze verdeelt over de rechthebbenden overeenkomstig het repartitiereglement	Financiën	8
d Bij de uitoefening van haar werkzaamheden voldoende rekening houdt met de belangen van de betalingsplichtigen	Tarieven	7
e Een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden kent	Bestuur en Organisatie	4
f Gelijke gevallen op gelijke wijze behandelt	Bestuur en Organisatie	4
g Een doelmatig financieel beleid voert en de geïnde vergoedingen in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning onder de rechthebbenden verdeelt	Financiën	8
h Streeft naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden	Transparantie en Financiën	3 en 8
i Met alle collectieve beheersorganisaties aan wie een betalingsplichtige een vergoeding is verschuldigd een gezamenlijke jaarlijkse factuur opstelt en uitreikt aan die betalingsplichtige	Financiën	8

In de volgende hoofdstukken wordt volledig verslag gedaan over de volgende, in de wet opgenomen toezichtvelden:

- 3 Transparantie
- 4 Bestuur en Organisatie (w.o. de WNT)
- 5 Handhaving
- 6 Rechthebbenden
- 7 Betalingsplichtigen
- 8 Financiële onderwerpen

Ten opzichte van eerdere toezichtrappen is in dit jaarrapport in een afzonderlijk hoofdstuk (hoofdstuk 5: Handhaving) aandacht besteed aan de meldingen en klachten inzake mogelijke overtredingen van CBO's die het CvTA ontving. Het aantal meldingen en klachten is in 2015 ten opzichte van eerdere jaren aanzienlijk toegenomen, waardoor het CvTA verhoudingsgewijs meer aandacht heeft moeten besteden aan deze handhavingstaak. Het College wil met dit rapport en de acties die het op

basis van dit rapport voornemens is uit te voeren, een positieve bijdrage leveren, voor zover nodig, aan het functioneren van het collectief beheer in Nederland. Naast dit jaarlijkse overzicht waarin wordt gepoogd de 'Staat van het collectief beheer' in beeld te brengen, blijft het CvTA alert op incidenten en nationale en internationale trends die van invloed zijn op het functioneren van de sector als geheel, alsmede op dat van de individuele CBO's.

Naar aanleiding van de resultaten die in dit rapport zijn opgenomen zet het College, evenals naar aanleiding van vorige edities, een zogeheten traject van 'non-compliance' in. Hierbij spreekt het College de CBO's specifiek aan op de afwijkingen die ten opzichte van de (wettelijke) normen in 2015 zijn geconstateerd. Voor zover deze CBO's nog geen maatregelen hebben getroffen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen, is de inzet van het College in dit traject erop gericht om dergelijke maatregelen bij de CBO's af te dwingen.

1

Over het College van Toezicht Auteursrechten

1.1 Algemeen

Het College is in 2015 zesmaal bijeengekomen in reguliere vergadering. Voorts heeft het College op meerdere momenten overleg gevoerd met de organisaties onder zijn toezicht en met VOI©E. Het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) bestond in 2015 tot 15 juli 2015 uit 4 leden, de heer drs. J.W. Holtslag (voorzitter), de heer H.B. van der Veen RA, de heer mr. J.L.R.A. Huydecoper en de heer dr. M. Sanders. De heer Sanders is geen collegelid meer van het CvTA per 15 juli 2015 vanwege het bereiken van de maximale zittingsduur.

Het College heeft een staf van 3,5 FTE; in totaal 5 personen. Het jaarbudget in 2015 bedroeg € 685.000. De uitgaven van het College komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

1.2 Klachten

1.2.1 Klachten tegen CBO's

Het College is een toezichthouder en geen klachtorgaan van de collectieve beheersorganisaties. De Wet toezicht voorziet niet in de mogelijkheid om klachten met betrekking tot individuele geschillen in te dienen bij het College. Wel zijn de collectieve beheersorganisaties verplicht een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden te kennen (artikel 2 lid 2 sub e WTCBO). Hierop houdt het College toezicht.

Hoewel het College geen klachtorgaan is, kunnen belanghebbenden (o.a. rechthebbenden, gebruikers/betalingsplichtigen) het CvTA wijzen op inbreuken of overtredingen van vereisten waaraan de collectieve beheersorganisaties dienen te voldoen volgens de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties. Het dient dan wel te gaan om vereisten waarop het College van Toezicht volgens dezelfde wet toezicht dient te houden. Het College maakt vervolgens een afweging of het deze signalen in behandeling neemt.

In 2015 heeft het College negen klachten ontvangen over CBO's, waarvan in 2015 zes zijn afgehandeld. Drie klachten hebben geleid tot een doorverwijzing naar de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk. Twee klachten zijn ongegrond bevonden en één klacht heeft geresulteerd in een advies aan de betreffende CBO. De laatste klacht is nog in behandeling.

1.2.2 Klachten tegen het College

Er is in 2015 één klacht ingediend door een CBO over het College zelf. Deze klacht is door het College als ongegrond beoordeeld.

1.3 Bijzondere projecten

1.3.1 Richtlijn Collectief Beheer

In juli 2015 is het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend tot implementatie van de Richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de Multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt (Implementatiewet Richtlijn collectief beheer).

Het College heeft in 2015 een begin gemaakt met het inventariseren van de organisatorische, budgettaire en beleidsmatige gevolgen van de nieuwe Wet toezicht en daarover regelmatig overleg gevoerd met het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

1.3.2 Auteurscontractenrecht

Op 1 juli 2015 is de Auteurswet gewijzigd als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet auteurscontractenrecht. Deze wet voorziet onder meer in een nieuwe wettelijke verankering van vergoedingsaanspraken van makers in verband met de exploitatie van filmwerken. In het bijzonder is in dat opzicht geregeld dat de hoofdmakers (scenarioschrijvers, hoofdrolspelers en regisseurs) aanspraak hebben op een proportionele billijke vergoeding in verband met onder andere de doorgifte van werken via de kabel. Deze vergoeding wordt door middel van collectief beheer geïnd en verdeeld. Daarnaast zijn er tussen de distributeurs, producenten en CBO's van makers afspraken gemaakt over de vergoeding voor de makers in verband met video on demand services. Het College heeft intensief overleg gehad met de betreffende CBO's over de gevolgen van deze nieuwe vergoedingsregelingen.

1.3.3 Evaluatie Wet toezicht

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft bij de inwerkingtreding van de Wet toezicht aan de Tweede Kamer toegezegd dat deze wet na drie jaren zou worden geëvalueerd. In dat verband is eind 2015 het evaluatieproces van de Wet toezicht van start gegaan middels een startnotitie van het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum. De uitkomsten hiervan worden na de zomer van 2016 verwacht.

2

Organisaties onder het toezicht van het College

2.1 Aangewezen CBO's

In 2-1 CBO's onder toezicht is een overzicht opgenomen van de CBO's die onder het toezicht vallen in 2015. Deze indeling is gebaseerd op de lijst van door de Minister van Veiligheid en Justitie aangewezen CBO's op advies van het CvTA. De CBO's op deze lijst voldeden aan wettelijke vereisten om op de lijst te komen, namelijk een incasso-omvang gemeten over twee opeenvolgende jaren die groter is dan € 1.000.000. Volgens de Wet toezicht van 2013 is de incasso-omvang in de jaren 2010 en 2011 bepalend.

2-1 CBO's onder toezicht

(x € 1.000)	incasso	repartitie
	2010 plus 2011	
Sena	113.182	91.755
Stichting Leenrecht	34.374	29.680
Stichting Reprorecht	53.643	42.341
Stichting de Thuis kopie	20.030	22.169
Vereniging Buma	283.294	251.915
Stichting Lira	28.019	25.680
Norma	6.278	8.198
Stichting Pictoright	14.058	12.558
Stichting PM	344	1.026
Stichting PRO	19.480	23.615
Stichting IPRO	3.806	2.810
Sekam	23.691	18.927
Sekam Video	4.613	4.679
Stemra	67.800	68.961
STAP	2.035	2.644
Vevam	11.797	15.440
Stichting Videma	19.856	14.390

Daarnaast staan de stichtingen STG (Stichting Groep Televisie) en SGN (Stichting Gesloten Netwerken) onder toezicht van het CvTA in verband met hun sterke verwevenheid met de CBO Videma. In de beide stichtingen zijn de recht-

hebbende vertegenwoordigd die hun rechtenbeheer – vanuit de historie – hebben opgedragen aan de Stichting Videma. De beide stichtingen van rechthebbenden functioneren praktisch dan ook niet als CBO die gelden int, beheert en verdeelt².

Sinds de vaststelling van de lijst hebben er geen substantiële wijzigingen plaatsgevonden in de incasso-omvang bij de CBO's waardoor de lijst gehandhaafd kan blijven. De situatie bij Stichting PM, die niet langer in aanmerking komt voor een Thuis kopie vergoeding, kan hierop in de nabije toekomst een uitzondering vormen. Wel heeft de Minister van Veiligheid en Justitie op basis van advies van het CvTA StOP NL als CBO aangewezen. StOP NL valt per 1 januari 2015 onder het toezicht van het CvTA³.

2.2 Indeling CBO's

In 2-2 Indeling CBO's zijn de CBO's onderverdeeld op basis van de activiteiten van de CBO. Deze kunnen bestaan uit:

- Incasseren: het direct factureren aan en incasseren bij betalingsplichtigen.
- Reparteren: het uitkeren van gelden aan rechthebbenden.
- Incasseren en reparteren: dit zijn CBO's die zowel incasseren bij betalingsplichtigen en geïncasseerde gelden uitkeren aan rechthebbenden.

Van een keten is sprake indien een CBO incasseert bij een betalingsplichtige, maar gelden verdeelt via een of meer CBO('s) die deze geïncasseerde gelden vervolgens verdeelt of verdelen onder de desbetreffende groep rechthebbenden. Hiertoe sluit de incasserende CBO zogenaamde aanwijzingsovereenkomsten af met CBO's die de gelden verdelen onder de rechthebbenden. Zo incasseert Stichting de Thuis kopie gelden van producenten en importeurs van onder andere computers en smartphones en verdeelt deze gelden via de stichtingen Lira, Pictoright, Norma, Stemra, STAP, PM, Sekam Video en vereniging Vevam.

² Het CvTA is bij de stichtingen STG en SGN wel betrokken waar het gaat om het preventief toezicht (het goedkeuren van onder andere repartitiereglementen en statuten) en het toezicht op de governance, inclusief de WNT van de stichtingen.

³ Besluit van 10 november 2014, Staatsblad 2014 nr. 435

2-2 Indeling CBO's

	incasseren	repareren	incasseren en repareren
Sena			■
Stichting Leenrecht	■		
Stichting Reprerecht			■
Stichting de Thuiskopie	■		
Vereniging Buma			■
Stichting Lira			■
Norma			■
Stichting Pictoright			■
Stichting Platform Multimediaproductanten		■	
Stichting PRO			■
Stichting IPRO		■	
Sekam		■	
Sekam Video		■	
Stemra			■
St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten		■	
StOP NL			■
Vevam			■
Stichting Videma			■

Om verwarring te voorkomen worden in dit rapport de volgende definities gebruikt:

- Repareren = uitkeren van gelden aan rechthebbenden
- Verdelen = uitkeren van gelden door een incasserende CBO aan een CBO die reparteert. Het onderscheid tussen de soorten CBO's is van belang voor het inzicht van de kosten en de snelheid van repartitie.

2.2.1 Collectief beheer en een gereguleerde markt van auteurs- en naburige rechten

Vergoedingsaanspraken in verband met auteursrechten en naburige rechten ontstaan bij het openbaar maken of reproduceren van 'werken': muziekwerken, filmwerken, geschriften, afbeeldingen. De makers (componisten, uitvoerend muzikanten, zangers, tekst- of liedjesschrijvers, regisseurs, acteurs, fotografen) enerzijds en de producenten/uitgevers anderzijds van deze werken hebben doorgaans beiden recht op een vergoeding voor het gebruik. Juridisch kan deze vergoeding voor gebruik via 2 stelsels tot stand komen: mét of zonder voorafgaande toestemming van de maker en producent of uitgever.

Voor het openbaar maken of reproduceren van muziek, beeld of geschrift dient de gebruiker (degene die openbaar maakt of reproduceert) de maker en producent van de werken derhalve te vergoeden. Er is dus sprake van een markt tussen 'vragers naar of gebruikers van werken die openbaar gemaakt of gereproduceerd kunnen worden' en 'aanbieders

van deze werken (producenten/uitgevers en makers)'. Deze markt van vraag en aanbod is niet geheel vrij, maar is in belangrijke mate door de wetgever gereguleerd.

In de regel kunnen producenten en makers hun werken zelf rechtstreeks aanbieden aan de gebruikers (niet collectief beheer), maar zij zijn dikwijls van oordeel dat het onderbrengen van de rechten in collectief beheer een sterkere onderhandelingspositie ten opzichte van de gebruiker garandeert en dat de rechten zo efficiënter kunnen worden beheerd. Dit is het zogeheten 'vrijwillig collectief beheer'. In de regel moet de gebruiker toestemming vragen bij de rechthebbende.

Voor sommige vormen van gebruik van werken heeft de overheid de gebruiker willen ontlasten van de mogelijkheid dat deze met diverse rechthebbenden moet onderhandelen én vooraf toestemming moet vragen bij de rechthebbende. Het recht om 'een vergoeding te innen' ligt door deze overheidsinterventie niet bij de rechthebbenden, maar bij specifiek door de overheid aangewezen collectieve beheersorganisaties: het zogeheten 'verplicht collectief beheer' of de 'eigen recht organisaties': Thuiskopie (voor o.a. het gebruik van consumenten van dvd's en smartphones), Leenrecht (het uitlenen van boeken, cd's en dvd's door bibliotheken), Reprerecht (het zakelijk kopiëren van documenten) en Sena (het openbaar maken van muziek via een fonogram, waartoe ook muziek via tv en film wordt gerekend)⁴.

⁴ Voor het uitoefenen van muziekkuitvoeringsrechten heeft de overheid niet Buma aangewezen, maar oefent Buma deze rechten uit op basis van een door de overheid afgegeven vergunning. Tot dusverre is Buma de enige in Nederland die over een dergelijke vergunning beschikt.

Deze achtergrond verklaart voor een belangrijk deel hoe verschillende CBO's werken, georganiseerd en ingericht zijn:

- Bij vrijwillig collectief beheer hebben de makers en producenten de keuze om hun vergoeding zelf op te halen bij de gebruiker of dit te laten verzorgen door een CBO in 'collectief beheer'. Indien rechthebbenden kiezen voor collectief beheer sluiten zij contracten ('aansluitingsovereenkomsten') met een CBO, waarin zij aangeven of zij het beheer van hun rechten geheel of gedeeltelijk (het zogeheten 'flexibel rechtenbeheer') willen overdragen, dan wel mandaat geven om hun rechten te beheren. Op basis van deze overgedragen rechten of mandaten sluiten CBO's contracten met gebruikers ('licentieovereenkomsten'), waarbij de gebruiker betaalt voor een ruim of minder ruim gebruik, afhankelijk van de rechten die de CBO overgedragen heeft gekregen van de rechthebbenden.
- Bij de eigen-recht-organisaties hebben de makers en producenten geen keuze om hun vergoeding zelf op te halen; die wordt voor ze opgehaald. De 'contracten' die de eigen recht organisaties sluiten met gebruikers hebben soms het karakter van een heffing en zijn daarmee eenvoudig en eenduidig (Thuiskopie, een vaste vergoeding per 'drager'), maar dikwijls wordt ook maatwerk geleverd door tarieven die in onderhandeling met de gebruiker tot stand komen (Sena bij het openbaar maken van muziek via fonogrammen, bijvoorbeeld de contracten met de omroepen).
- Twee van de vier eigen-recht-organisaties (Thuiskopie en Leenrecht) reparteren hun incasso niet direct aan rechthebbenden. Zij verdelen het geld onder andere CBO's (de zogeheten verdeelorganisaties) door middel van een zogeheten 'aanwijzingsovereenkomst'. De rechthebbenden dienen zich in dat geval te melden bij deze verdeelorganisatie of aan te sluiten om voor een vergoeding in aanmerking te komen (bijvoorbeeld Norma, Lira, Vevam, Pictoright, Sekam Video en STAP). Reprorecht verdeelt zowel aan andere verdeelorganisaties (Pictoright, Lira, Stemra) alsmede direct aan uitgevers (die op hun beurt een aandeel verdelen onder schrijvers). De eigen-recht-organisatie Sena keert vrijwel volledig direct uit aan de rechthebbenden (uitvoerende

kunstenars en producenten).

De gereguleerde markt van het collectief beheer, waarbij CBO's ofwel contracten afsluiten met gebruikers, met rechthebbenden of beiden kan als volgt schematisch worden weergegeven.

2-3 CBO's en contracten

	Met gebruikers ¹	CBO	Met rechthebbenden ²
	Ja	Thuiskopie	Nee
	Ja, beperkt	Buma	Ja
	Ja, beperkt	Sena	Ja, beperkt
	Ja, beperkt	Lira	Ja
	Ja, beperkt	Vevam	Ja, beperkt
	Nee	IPro	Ja, beperkt
	Ja, beperkt	Leenrecht	Nee
	Ja, beperkt	Norma	Ja, beperkt
	Ja	Pictoright	Ja
	Nee	PM	Ja, beperkt
	Ja	PRO	Ja
	Ja	Reprorecht	Ja, beperkt
	Nee	Sekam	Ja, beperkt
	Nee	Sekam Video	Ja, beperkt
	Ja	STAP	Ja, beperkt
	Ja	Stemra	Ja
	Ja	StOP NL	Ja
	Ja	Videma	Ja

■ Ja
■ Ja, beperkt
■ Nee

Bij een groot aantal CBO's werken de 'markten' voor het 'ophalen' van vergoedingen bij gebruikers en het 'ophalen' van rechten bij rechthebbenden niet volledig vrij, maar zijn aan bijzondere spelregels gebonden (in de tabel de kleur oranje). Deze spelregels zijn bepalend voor de inspanningen die de CBO's op deze markten dienen te verrichten.

- Contracten met gebruikers: Vevam en Norma zijn nog in sterke mate afhankelijk van de Thuiskopie-vergoeding. Lira is sterk afhankelijk van de Thuiskopie-, Leenrecht- en Reprorechtvergoeding. In dat kader sluiten zij zelf geen contracten met gebruikers. Met de komst van de auteurscontractenwet is hierin verandering gekomen. In het kader van de auteurscontractenwet (artikel 45d lid 2) heeft

¹ Betreft licentieovereenkomsten of een heffing (Stichting de Thuiskopie).

² Betreft de aansluitingsovereenkomst, de overdracht van rechten, de mandaatverlening of de registratie van aanmelding.

een deel van de rechthebbenden van deze 3 CBO's (hoofdmakers; hoofdrolspelers/Norma, scenaristen/Lira en regisseurs/Vevam) recht op een 'proportionele billijke vergoeding', onder de voorwaarde dat zij rechten overdragen aan de producenten. Deze vergoeding dient door de exploitanten te worden voldaan aan deze 'makers'-CBO's. In 2015 is hiervoor een overeenkomst tot stand gekomen tussen RODAP (een samenwerkingsverband van kabelexploitanten, omroepen en de CBO StOP NL) en de 3 'makers'-CBO's (Lira, Vevam en Norma). Hierbij werd een tripartite afspraak gemaakt: de 'makers' onttrekken voor zover nodig hun rechten voor 'lineaire doorgifte' en onder andere 'VOD' uit hun respectievelijke CBO's en dragen deze rechten over aan de producenten en de kabelars vergoeden rechtstreeks de 'makers'-CBO's in ruil voor de mogelijkheid van het lineair doorgeven van filmwerken (Basic Media Services) en het weergeven van filmwerken via onder andere Video On Demand en Broadcast On Demand (Extra Media Services).

- Contracten met rechthebbenden: De verdelende CBO's die sterk afhankelijk zijn van de gelden van de ThuisKopie-, Leenrecht- en Reprorechtvergoeding sluiten aansluitingsovereenkomsten met rechthebbenden of rechthebbenden melden zich aan. Dit geldt wat betreft de ThuisKopievergoeding voor Vevam, Norma, Lira, PM, Pictoright, Sekam Video, Stemra en STAP. De keuze voor de rechthebbende is hier beperkt; indien hij zich niet aansluit of aanmeldt bij deze CBO's ontvangt hij geen vergoeding.
- Een aantal CBO's (Lira, Pictoright, Vevam, Norma, PRO en Stemra) incasseert de vergoeding van de eigen-recht-organisaties (ThuisKopie, Leenrecht, Reprorecht) en verdeelt dat onder de aangesloten rechthebbenden, maar functioneert tegelijkertijd als organisatie voor vrijwillig collectief beheer. Deze CBO's zijn derhalve een combinatie van een verdeelorganisatie voor het wettelijk collectief beheer en een incasso- en repartitieorganisatie voor het vrijwillig collectief beheer (bijvoorbeeld voor vergoedingen voor het gebruik van filmwerken bij Video on Demand). In het kader van het vrijwillig collectief beheer dienen CBO's rechthebbenden aan zich te binden via aansluitovereenkomsten, overdracht van rechten of mandaatverlening. Ook is het mogelijk dat CBO's de administratie voor het vrijwillig collectief beheer uitvoeren, het innen en verdelen, maar dat de licentie rechtstreeks verleend wordt door de rechthebbende aan de gebruiker. De afhankelijkheid van CBO's voor hun incasso verkregen via de eigen-recht-organisaties of via een andere CBO die rechtstreeks bij de gebruiker incasseert, is hieronder weergegeven voor die CBO's met een sterke afhankelijkheid.

2-4 Onderlinge afhankelijkheid CBO's

Op basis van incasso-omvang 2015

	Herkomst incasso via andere CBO	waarvan: dominante CBO/bron	dominante CBO/bron in %
Stichting Lira	72%	Stichting Leenrecht	46%
Norma	95%	Stichting de ThuisKopie	83%
Stichting Pictoright	61%	Stichting de ThuisKopie	26%
Stichting PM	100%	Stichting de ThuisKopie	100%
Stichting IPRO	100%	Stichting PRO	100%
Sekam Video	99%	Stichting de ThuisKopie	100%
STAP	100%	Stichting de ThuisKopie	99%
Vevam	98%	Stichting de ThuisKopie	59%

- Sommige CBO's innen voor hun rechthebbenden zonder dat er sprake is van een aansluitingsovereenkomst, een overdracht van recht of een verlening van mandaat. Zo int PRO de wettelijke vergoeding voor uitgevers voor publicaties in het onderwijs, maar de licentieverlening vindt rechtstreeks plaats tussen de rechthebbenden (de uitgevers) en de gebruikers (de onderwijsinstellingen).

Deze deels gereguleerde markt van vraag en aanbod heeft een veelkleurig palet aan CBO's tot gevolg. Enkele overige opvallende zaken:

- Bij veel werken (muziek, geschrift, beeld) is het auteursrecht van oudsher in een bepaalde verhouding verdeeld tussen producent en maker. Logischerwijs zijn de rechten bij het wettelijk collectief beheer (de eigen-recht-organisaties: ThuisKopie, Reprorecht, Leenrecht en Sena) gericht⁵ op vergoedingen voor producenten en makers gezamenlijk. In het vrijwillig collectief beheer hebben producent en makers soms gezamenlijk gekozen om hun rechten over te dragen in collectief beheer (Buma en Stemra), maar dikwijls is ook sprake van vrijwillig collectief beheer van louter producenten of uitgevers (Videma, PRO, IPRO, Sekam, Sekam Video) of louter makers (Lira, Vevam, Norma, Pictoright). Deze CBO's heten dan ook wel respectievelijk 'uitgevers- of producenten-CBO's' en 'makers-CBO's'.
- In de markt voor het openbaar maken van muziek (collectief beheer bij Buma) en reproducieren van muziek (collectief beheer bij Stemra) voor de rechten van de 'componist', 'liedjesschrijver' en producent hebben de componist, liedjesschrijver en producent van oudsher vanuit praktische overwegingen gekozen om deze zoveel mogelijk collectief

⁵ In het kader van de uitspraak van het EU-Hof in de HP/Reprobel-zaak (HvJ EU, C-572/13) is de positie van de uitgever in het Reprorecht ter discussie komen te staan.

te laten beheren en niet de vergoeding zelf op te halen bij de gebruiker (radio/tv, horeca en kantoren en tegenwoordig Spotify en iTunes).

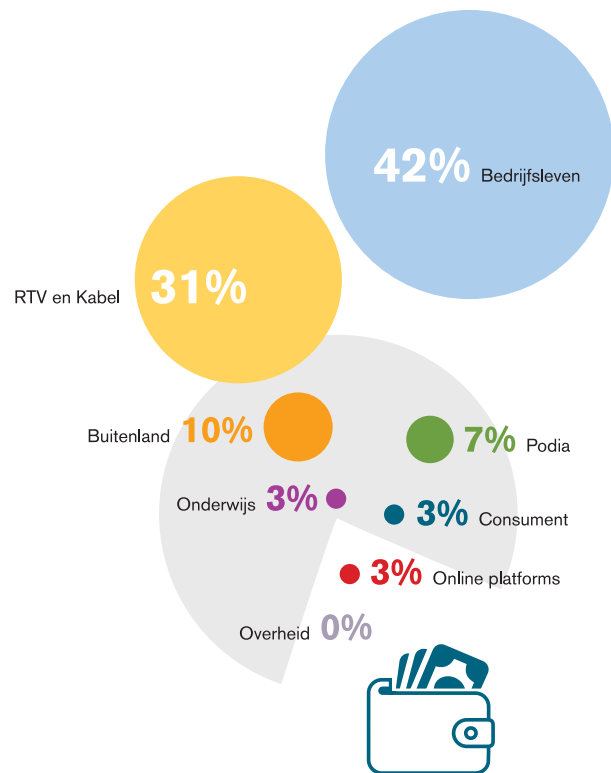
- De markt van de rechten voor het openbaar maken of reproducieren van geschriften en die voor de rechten van uitvoerend musici en voor acteurs, is van oudsher minder of niet collectief beheerd. De schrijvers droegen, veel vaker dan componisten, hun rechten over aan de uitgevers ('afkoop') die dit individueel bij de gebruiker in rekening brachten. Tot 1993 hadden de uitvoerende muzikant en de producent geen naburig recht op een vergoeding bij het openbaar maken van muziek. Dit is met de invoering van de Wet op de naburige rechten in 1993 gewijzigd. De wetgever heeft het daarbij zo geregeld dat de rechthebbenden (uitvoerende muzikanten en producenten) hun vergoedingen ontvangen via verplicht collectief beheer bij één organisatie waartoe Sena is aangewezen.

Voor ander gebruik dan het openbaar maken van muziek via fonogrammen, ontvangen uitvoerende kunstenaars (muzikanten) op basis van de Wet naburige rechten gelden via Norma. Dit geldt voor bijvoorbeeld het kopiëren van geluidsdragers.

- Twee van de vier CBO's met een wettelijk monopolie - Thuiskopie, Leenrecht – hebben besloten dat ze wel een vergoeding innen bij de gebruiker, maar dit niet zelf verdelen onder de rechthebbenden. Om de vergoeding (incasso) te verdelen onder de rechthebbenden maken deze CBO's gebruik van andere CBO's; aldus ontstaat een 'keten' van incasso en repartitie. Sena en Reprorecht keren als CBO met een wettelijk monopolie wel rechtstreeks uit aan rechthebbenden (Sena: uitkering aan producenten en uitvoerend musici, Reprorecht: uitkering aan uitgevers en via uitgevers aan tekstauteurs).

De omvang van de totale incasso in het jaar 2015 is nader onder te verdelen naar oorsprong, de belangrijkste zogenoemde 'betalingsplichtigen'. In 2.5 Oorsprong incasso 2015 van CBO's is de incasso via andere CBO's buiten beschouwing gelaten aangezien deze CBO's niet direct van betalingsplichtigen gelden ontvangen. De incasso in Nederland en via het buitenland bedraagt in 2015 € 371 miljoen (inclusief incasso via andere CBO's € 451 miljoen). De grootste bijdragen worden geleverd door het bedrijfsleven (42%)⁷ en via Radio, Televisie en Kabel (31%). De bijdrage van de categorie Overheid bedraagt 1%. De bijdragen van de Online platforms (zoals streamingdienst Spotify) maken slechts 3% uit van het totaal.

2-5 Oorsprong incasso 2015 van CBO's⁶

Samengevat wordt duidelijk dat de markt voor auteursrechten en naburige rechten en het functioneren van het collectief beheer van deze rechten gedomineerd wordt door een aantal bijzondere omstandigheden:

- Regulering door de overheid van het wettelijk (verplicht) collectief beheer. Indirect komen daardoor 'ketens' van collectieve organisaties voor incasso en repartitie tot stand en is in beperkte mate sprake van een keuzevrijheid aan de zijde van de rechthebbenden bij het in beheer geven van rechten aan dit verplicht collectief beheer.
- De auteursrechtelijke verdeling tussen makers enerzijds en producenten, uitgevers anderzijds. In sommige segmenten van de 'markt' is het gebruikelijk dat producenten, uitgevers de rechten van makers afkopen of makers in loondienst zijn. Het onderscheid tussen makers enerzijds en producenten/uitgevers anderzijds is ook terug te vinden in de wijze waarop het collectief beheer is georganiseerd; soms gezamenlijk collectief beheer van makers en uitgevers in één CBO, soms afzonderlijke CBO's voor het collectief beheer van de rechten van de makers respectievelijk de rechten van de producenten/uitgevers.

⁶ Figuur 2.5 betreft directe ontvangsten van CBO's in Nederland en vanuit het buitenland. Ontvangsten van CBO in Nederland zijn hierin niet meegenomen.

De incasso gegeneerd door de 'consument' (3%), betreft de incasso door Stichting Leenrecht. De incasso van Stichting de Thuiskopie (waarbij het bedrijfsleven de heffing van Thuiskopie doorberekent aan de consument) is verantwoord in het 'bedrijfsleven'-segment.

⁷ De incasso afkomstig van het bedrijfsleven is inclusief de geïncasseerde vergoedingen die importeurs en producenten afdragen met betrekking tot producten waarover Thuiskopievergoeding wordt gegeven. Deze afgedragen vergoedingen zal door de importeur of producent waarschijnlijk op de consument worden verhaald.

3

Transparantie

3.1 Inleiding

De CBO's zijn wettelijk verplicht tot het betrachten van voldoende transparantie. Dit betekent dat er bij de onder toezicht staande organisaties sprake moet zijn van voldoende openheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid jegens haar stakeholders. In de Wet toezicht worden de op transparantie betrekking hebbende verplichtingen expliciet genoemd⁸.

3.1.1 Algemeen en financieel beleid (artikel 2 lid 2 sub a Wet toezicht)

Artikel 2 lid 2 sub a van de sinds 1 juli 2013 geldende Wet toezicht bepaalt dat het College erop toeziet dat een CBO aan rechthebbenden en betalingsplichtigen inzicht verschaft in haar algemene en financiële beleid. Dit houdt voor een CBO in:

- het opstellen en openbaar maken van een jaarverslag en een jaarrekening overeenkomstig Boek 2 Titel 9 van het Burgerlijk Wetboek;
- het openbaar maken van de nevenfuncties van bestuurders, leden van de Raad van Toezicht, leden van een adviserend orgaan en van degene of degenen die met de dagelijkse leiding van een CBO zijn belast;
- het openbaar maken van de statuten, de geschillenregeling, het repartitiereglement, de tarieven, de tariefgrondslagen, de licentievoorwaarden, kortingsregelingen, de mate van representativiteit, de mate van legitimiteit en de wijze waarop wel of geen vrijwaring wordt gegeven voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden;
- het openbaar maken van de beheerskosten in het bestuursverslag⁹;
- de wijze van beheer en de verdeling van gelden toe te lichten in het bestuursverslag, waarbij tenminste wordt vermeld in welk jaar de verdeelde gelden waren geïnd en voor welk deel van de gelden geen rechthebbenden zijn gevonden in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning.

3.1.2 Transparantie in de praktijk

De CBO's voldeden in 2015 grotendeels aan de wettelijke normen met betrekking tot transparantie. Zo publiceerden alle onder toezicht staande CBO's hun statuten en repartitiereglementen in 2015 op correcte wijze op hun websites. Alle CBO's hebben de jaarrekeningen en jaarverslagen gepubliceerd op de websites van de organisaties.

Op het gebied van legitimiteit en representativiteit, zoals duidelijk zal worden uit de volgende overzichten, hebben de CBO's ten opzichte van 2014 zich verbeterd ten aanzien van de transparantievereisten.

Zo hebben alle CBO's voldaan aan het openbaar maken van de mate van representativiteit door het aangeven van aangesloten categorieën en/of organisaties van rechtheb-

benden. Een aantal (5) CBO's bleek niet in staat aan te geven welk percentage van het (geschatte) totaal aantal rechthebbenden zij representeerden. Deze CBO's geven aan dat het niet mogelijk is om een schatting te doen van het wereldwijde aantal rechthebbenden.

Ten aanzien van de legitimiteit (hoe weet de rechthebbende of betalingsplichtige dat hij met een rechtmatige CBO te maken heeft?) werd door alle CBO's aangegeven of de CBO al dan niet bij wet is aangewezen en gaven alle CBO's aan welke rechten in beheer zijn gegeven middels overdracht, mandaat of volmacht.

Voorts maakten 5 CBO's de nevenfuncties van bestuurders nog niet volledig op de juiste wijze openbaar gemaakt. Deze CBO's maakten de nevenfuncties wel openbaar in het jaarverslag, maar niet afzonderlijk op de websites.

Niet alle transparantievereisten zijn op alle CBO's van toepassing. Zo is bijvoorbeeld de openbaarmakingsverplichting van licentievoorwaarden en de mate van representativiteit niet op CBO's als Leenrecht en ThuisKopie van toepassing. Dergelijke CBO's incasseren exclusief voor iedere potentiële rechthebbende op grond van een wettelijk verleend mandaat. Er zijn derhalve geen rechtstreeks aangesloten rechthebbenden en richting de gebruiker verlenen zij geen licentie en evenmin wordt er gevrijwaard voor niet-aangesloten rechthebbenden.

Wat betreft de transparantievereisten die samenhangen met het proces van incasso bij de gebruiker (tariefgrondslagen, licentievoorwaarden, kortingsregelingen en vrijwaringen) zijn deze uiteraard niet van toepassing bij de 5 louter verdelende CBO's: PM, STAP, Sekam, Sekam Video en IPRO. Zij hebben geen 'incassoverkeer' met gebruikers. De overige 13 CBO's innen de incasso geheel of gedeeltelijk rechtstreeks bij de gebruiker en daardoor zijn deze transparantievereisten van toepassing. Bij 4 van deze 13 CBO's (StOP NL, Lira, Vevam, Norma) wordt geheel of gedeeltelijk niet voldaan aan deze transparantievereisten.

Een bijzondere positie nemen hierbij de zogeheten PAM CBO's in. Als gevolg van de vastgestelde auteurscontractwet en het convenant tussen de PAM CBO's en RODAP (een samenwerkingsverband van distributeurs/kabelexploitanten, producenten, omroepen en de CBO StOP NL), is in 2015 voor deze CBO's de incasso vanuit de kabelexploitanten weer op gang gekomen. De kabelexploitanten betalen aan de PAM CBO's een vergoeding in ruil voor overdracht van de Basic Media Services (BMS) - en Extra Media Services (EMS) -rechten van de rechthebbenden van deze 3 CBO's aan de producenten. Tevens is in het convenant vastgelegd dat de RODAP-producenten (de rechthebbenden van de CBO StOP NL) en RODAP-omroepen aan de niet bij RODAP aangesloten EMS-exploitanten een vergoedingsverplichting opleggen die betaald wordt aan de

⁸ Ten aanzien van de transparantievereisten met betrekking tot de Wet Normering Topinkomens wordt verwezen naar het hoofdstuk Bestuur en Organisatie.

⁹ Bestuursverslag is equivalent aan het jaarverslag.

PAM CBO's. Door de betrokkenheid van de PAM CBO's bij dit convenant is naar mening van het CvTA derhalve sprake van een tarief dat door de PAM CBO's aan de kabelexploitanten in rekening wordt gebracht. Kortom: het beheer van de rechten ligt bij de producenten en omroepen, maar de kabelexploitanten betalen hiervoor rechtstreeks aan de PAM CBO's. Dit alles naast het tarief dat de CBO StOP NL bij de kabelexploitanten in rekening brengt voor de auteurs- en naburige rechten die StOP NL collectief beheert namens de bij StOP NL aangesloten producenten. Het CvTA verwacht dan ook dat niet alleen StOP NL aan de transparantieverplichtingen inzake tarieven, tariefgrondslagen en licentievoorwaarden voldoet, maar ook de 3 PAM CBO's.

Geconcludeerd kan worden dat de CBO's over 2015 grotendeels aan de gestelde eisen met betrekking tot transparantie voldoen, maar dat op individueel niveau op diverse onderdelen nog verbetering zal moeten plaatsvinden. In algemene zin is de transparantie in 2015 ten opzichte van 2014 goed vooruitgegaan, bijvoorbeeld ten aanzien van het openbaar maken van de mate van representativiteit en de mate van legitimiteit.

Het College heeft het voornemen de CBO's die nog niet voldoen aan de verplichtingen te adviseren dit voor het verslagjaar 2016 in orde te brengen.

3-1 tot en met 3-4 transparantie

	Sena Bestaan / Locatie	Leenrecht Bestaan / Locatie	Reprorecht Bestaan / Locatie	Thuiskopie Bestaan / Locatie	Buma Bestaan / Locatie
Verantwoording					
• Jaarverslag 2015	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Jaarrekening 2015 incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl
• Lijst van nevenfuncties	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl
• Zijn beheerskosten inzichtelijk gemaakt?	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl
• Zijn de wijze van beheer en de verdeling van gelden toegelicht, met vermelding in welk jaar gelden zijn geïnd en voor welk deel geen rechthebbenden zijn gevonden (onverdeelde gelden)?	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl
Statuten en regelingen					
• Statuten	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Geschillenregelingen [tussen rechthebbenden en cbo]	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Repartitieregelingen	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• (aan gebruikers in rekening gebrachte) Tarieven	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Tariefgrondslagen	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Licentievoorwaarden	■ website	nvt	■ website	nvt	■ website
• Kortingsregelingen	■ website	nvt	nvt	nvt	■ website
Mate van representativiteit:					
• aangesloten categorieën en/of organisaties van rechthebbenden	■ website	nvt	nvt	nvt	■ statuten/web
• aantal uniek aangesloten rechthebbenden	■ website/jvsl	nvt	nvt	nvt	■ statuten/web
• percentage van het (geschatte) totaal aantal rechthebbenden	■	nvt	nvt	nvt	■
Mate van legitimiteit:					
• al dan niet bij wet aangewezen?	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• welke rechten in beheer gegeven middels overdracht of licentie	■ ¹ website	nvt	■ ² website	nvt	■ website
• op welke basis in de wet zij een vergoeding incasseert	■ website	■ website	■ website	■ website	nvt
• vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	nvt ¹	nvt	■ website	nvt	■ website

	LIRA Bestaan / Locatie	Norma Bestaan / Locatie	Pictoright Bestaan / Locatie	PM Bestaan / Locatie	PRO Bestaan / Locatie
Verantwoording					
• Jaarverslag 2015	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Jaarrekening 2015 incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring	■ ³ website	■ ⁴ website/jvsl	■ website	■ ⁵ website	■ ⁶ website/jvsl
• Lijst van nevenfuncties	■ website	■ website	■ website/jvsl	■ jvsl	■ website/jvsl
• Zijn beheerskosten inzichtelijk gemaakt?	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl	■ website/jvsl
• Zijn de wijze van beheer en de verdeling van gelden toegelicht, met vermelding in welk jaar gelden zijn geïnd en voor welk deel geen rechthebbenden zijn gevonden (onverdeelde gelden)?	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl	■ website/jvsl
Statuten en regelingen					
• Statuten	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Geschillenregelingen [tussen rechthebbenden en cbo]	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Repartitiereglementen	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• (aan gebruikers in rekening gebrachte) Tarievenx	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Tariefgrondslagen	■	■	■ website	nvt	■ website
• Licentievoorwaarden	■	■	■ website	nvt	■ website
• Kortingsregelingen	nvt	nvt	■ website	nvt	■ website
Mate van representativiteit:					
• aangesloten categorieën en/of organisaties van rechthebbenden	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website	■ website	■ website
• aantal uniek aangesloten rechthebbenden	■ website/jvsl	■ website	■ website	■ website	■ website
• percentage van het (geschatte) totaal aantal rechthebbenden	■	■ website/jvsl	■	nvt	nvt
Mate van legitimiteit:					
• Bij wet aangewezen	■ website nvt	■ website nvt	■ website nvt	■ website nvt	■ website nvt
• welke rechten in beheer gegeven middels overdracht of licentie	■ website	■ website	■ website	nvt	■ website
• op welke basis in de wet zij een vergoeding incasseert	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
• vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	■	■	■ website	nvt	■ website

- = aanwezig
- nvt = niet van toepassing
- n.o. = niet openbaar
- jvlg = jaarverslag
- = niet aanwezig

	I PRO Bestaan / Locatie	Sekam Bestaan / Locatie	Sekam Video Bestaan / Locatie	Stemra Bestaan / Locatie	STAP Bestaan / Locatie
Verantwoording					
• Jaarverslag 2015	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Jaarrekening 2015 incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring	■ website/jvsl	■ ⁸ website	■ ⁸ website	■ website/jvsl	■ ⁹ website
• Lijst van nevenfuncties	■ website/jvsl	■ jvsl	■ jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl
• Zijn beheerskosten inzichtelijk gemaakt?	■ website/jvsl	■ jvsl	■ jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl
• Zijn de wijze van beheer en de verdeling van gelden toegelicht, met vermelding in welk jaar gelden zijn geïnd en voor welk deel geen rechthebbenden zijn gevonden (onverdeelde gelden)?	■ website/jvsl	■ jvsl	■ jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl
Statuten en regelingen					
• Statuten	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en cbo)	■ website	■ website	■ website	■ website	■ ¹⁰ website
• Repartitiereglementen	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• (aan gebruikers in rekening gebrachte) Tarieven	nvt ⁷	nvt	nvt	■ website	nvt
• Tariefgrondslagen	nvt	nvt	nvt	■ website	nvt
• Licentievoorwaarden	nvt	nvt	nvt	■ website	nvt
• Kortingsregelingen	nvt	nvt	nvt	■ website	nvt
Mate van representativiteit:	■ website	■ website	■ website	■ statuten/web	nvt
• aangesloten categorieën en/of organisaties van rechthebbenden	■ website	■ website	■ website	■ statuten/web	■ website
• aantal uniek aangesloten rechthebbenden	nvt	■ jvsl	nvt	■ statuten/web	nvt
• percentage van het (geschatte) totaal aantal rechthebbenden	nvt	■ jvsl	■ jvsl	■	nvt
Mate van legitimiteit:	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• al dan niet bij wet aangewezen?	nvt	nvt	nvt	■ website/jvsl	nvt
• welke rechten in beheer gegeven middels overdracht of licentie	■ ⁷ website	■ website	nvt	■ website	nvt
• op welke basis in de wet zij een vergoeding incasseert	nvt	nvt	nvt	■ website	nvt
• vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	■ website	nvt	nvt	■ website	■ website

	Vevam Bestaan / Locatie	Videma Bestaan / Locatie	STOPnl Bestaan / Locatie
Verantwoording			
• Jaarverslag 2015	■ website	■ website	■ website
• Jaarrekening 2015 incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ website
• Lijst van nevenfuncties	■ website	■ website/jvsl	■ jvsl
• Zijn beheerskosten inzichtelijk gemaakt?	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl
• Zijn de wijze van beheer en de verdeling van gelden toegelicht, met vermelding in welk jaar gelden zijn geïnd en voor welk deel geen rechthebbenden zijn gevonden (onverdeelde gelden)?	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl
Statuten en regelingen			
• Statuten	■ website	■ website	■ website
• Geschillenregelingen [tussen rechthebbenden en cbo]	■ website	■ website	■ website
• Repartitiereglementen	■ website	■ website	■ website
• (aan gebruikers in rekening gebrachte) Tarieven	■ website	■ website	■
• Tariefgrondslagen	■ website	■ website	■
• Licentievoorwaarden	■ website	■ website	■
• Kortingsregelingen	nvt	■ website	■
Mate van representativiteit:			
• aangesloten categorieën en/of organisaties van rechthebbenden	■ website/jvsl	■ website	■ website
• aantal uniek aangesloten rechthebbenden	■ website/jvsl	■ website	■ website
• percentage van het (geschatte) totaal aantal rechthebbenden	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl
	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl
Mate van legitimiteit:			
• al dan niet bij wet aangewezen?	■ website	■ website	■ website
	nvt	nvt	nvt
• welke rechten in beheer gegeven middels overdracht of licentie	■ website	■ website	■ website
• op welke basis in de wet zij een vergoeding incasseert	nvt	nvt	nvt
• vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	■ website	■ website	■

Het CvTA constateert daarbij de volgende zaken:
(de nummers verwijzen naar de nummers in de tabel)

1. Sena int naast het wettelijk collectief beheer (Wet naburige rechten) ook namens de NVPI vergoedingen voor podcasting in het kader van vrijwillig collectief beheer. Voor deze vergoedingen heeft Sena informatie op de website opgenomen over de mate van vrijwaring alsmede welke rechten (middels overdracht of licentie) in beheer zijn gegeven aan de website toegevoegd.
2. Reprorecht int naast de wettelijke vergoedingen voor wettelijk collectief beheer ook vergoedingen op basis van mandaten. Voor deze vergoedingen heeft Reprorecht de mate van legitimiteit aan de website toegevoegd.
3. De accountantsverklaring (incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring) ontbreekt aan het jaarverslag en op de website van Lira. Deze dient daaraan te worden toegevoegd.
4. In de accountantsverklaring (incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring) van Norma ontbreekt de WNT-verklaring. Deze dient daaraan te worden toegevoegd.
5. In de accountantsverklaring (incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring) van Stichting PM ontbreekt de WNT-verklaring. Deze dient daaraan te worden toegevoegd.

6. De accountantsverklaring (incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring) ontbreekt aan het jaarverslag en op de website van PRO. Deze dient daaraan te worden toegevoegd.
7. Hoewel IPRO niet rechtstreeks tarieven in rekening brengt bij de gebruiker, publiceert IPRO wel de tarieven die PRO ten behoeve van IPRO bij de gebruiker in rekening brengt.
8. Op de website van Sekam en Sekam Video zijn de jaarstukken met betrekking tot 2015 beschikbaar. Bij zowel Sekam als Sekam Video is echter nagelaten de accountantsverklaring (incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring) toe te voegen aan de website.
9. In de accountantsverklaring (incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring) van STAP ontbreekt de WNT-verklaring. Deze dient daaraan te worden toegevoegd.
10. De klachtenregeling voor rechthebbenden is opgenomen op de website van STAP. De geschillenregeling voor rechthebbenden is echter alleen op de website van STAP opgenomen als onderdeel van het repartitiereglement en daarmee minder transparant.

4

Bestuur en Organisatie

4.1 Toezichtskader

In dit hoofdstuk wordt nader aandacht besteed aan het vereiste dat een CBO voldoende toegerust dient te zijn om haar taken naar behoren te kunnen uitoefenen (art 2 lid 2 sub b Wet toezicht). Dit vereiste ziet op het organisatorische toezicht. Het College van Toezicht kan een beheersorganisatie bijvoorbeeld adviseren om de interne gang van zaken aan te passen indien een optimale taakuitoefening belemmerd wordt, of om tot meer afstemming en/of samenwerking te komen met een of meer andere beheersorganisaties. Op basis van deze bepaling ziet het College erop toe dat de beginselen van goed en integer bestuur voldoende zijn gewaarborgd.

De door het College opgestelde Notitie integer bestuur van 1 mei 2010 sluit aan op de wettelijke norm van het hiervoor genoemde artikel 2 lid 2 sub b. In deze notitie doet het College een aantal aanbevelingen aan de CBO's die betrekking hebben op het vergroten van transparantie en het voorkomen van belangenverstremming. Voorts hebben de CBO's een uniforme richtlijn goed bestuur en integriteit opgenomen in het CBO-Keurmerk, welke is te vinden onder www.voice-info.nl.

Op basis van artikel 3 lid 1 sub a Wet toezicht dienen besluiten tot wijziging van de statuten van een CBO ter goedkeuring aan het College te worden voorgelegd. Het College toetst deze wijzigingen aan de hand van de normen van artikel 2 van de Wet toezicht en de vereisten van goed en integer bestuur zoals opgenomen in de genoemde notitie van het College.

Ten slotte ziet het College erop grond van artikel 25 Wet toezicht op toe dat de CBO's zich conformeren aan de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Vooruitblik Richtlijn Collectief Beheer

Met de begin 2017 verwachte implementatie van de Richtlijn Collectief Beheer, zullen nieuwe governance eisen voor de CBO's gaan gelden. De belangrijkste worden hier kort opgesomd:

- **Verplichte toezichtfunctie:** iedere CBO zal in haar statuten moeten voorzien in toezicht op de activiteiten en taakuitvoering van degenen die zijn belast met de dagelijkse leiding van de CBO (het management of bestuur). Dit hoeft niet georganiseerd te worden in een apart toezichtsorgaan, mits er een personele scheiding bestaat tussen de personen die het toezicht uitvoeren en het management.

- **Rechten van de algemene ledenvergadering:** de nieuwe Wet toezicht belegt een aantal belangrijke bevoegdheden bij de algemene ledenvergadering (ALV), zoals bijvoorbeeld het benoemen van bestuurders, het vaststellen van het repartitiereglement of het benoemen van de accountant van de CBO. De ALV kan een deel van deze bevoegdheden delegeren aan het orgaan dat met de toezichtfunctie is belast. Indien een CBO geen ALV heeft (bijvoorbeeld als het een stichting is), worden deze bevoegdheden toegekend aan het orgaan dat met de toezichtfunctie is belast, dan wel aan een vergadering van aangeslotenen, indien de CBO over een dergelijk orgaan beschikt.

4.2 De bestuursopzet van de CBO's

Met uitzondering van de verenigingen Buma en Vevam, kennen alle onder toezicht staande CBO's de stichting als rechtsvorm. De algemene ledenvergadering van Vevam heeft overigens in 2016 besloten om Vevam om te vormen naar een stichting.

De onder toezicht gestelde CBO's kennen alle één van de volgende drie bestuursvormen; het bestuursmodel, het bestuur+directiemodel of het raad-van-toezichtmodel. Bij het bestuursmodel is het totale bestuurlijke proces in handen van het bestuur, waarbij het bestuur ondersteund kan worden door derden op het gebied van uitvoering van beleid. Het toezichthoudend proces krijgt gestalte in de onderlinge afstemming tussen de bestuursleden. Op grond van statutaire bepalingen kunnen derden een rol spelen in het toezichthoudend proces.

Bij het bestuur+directiemodel wordt het beleid vastgesteld door het bestuur, de overige aspecten van het bestuurlijk proces (voorbereiding en uitvoering van beleid) zijn gedelegeerd aan een directie en/of staf. Het bestuur treedt feitelijk vooral als toezichthouder op. Het bestuur draagt de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid: de taken en verantwoordelijkheden die zijn belegd bij de directie worden vastgelegd in een reglement.

Bij het raad-van-toezichtmodel is het bestuurlijk proces in handen van een directie, bestaande uit één of meer directieleden, van wie één of meer de statutaire positie van bestuurder van de rechtspersoon vervult of vervullen. Het toezichthoudend proces is in handen van een apart orgaan: de Raad van Toezicht. In dit bestuursmodel zijn het toezichthoudend en bestuurlijk proces onderscheiden en toebedeeld aan twee organen: de directie en de Raad van Toezicht.

In de onderstaande tabel staat weergegeven welke rechtsvorm de CBO's hebben en welk bestuursmodel zij hanteren.

4-1 Bestuursstructuur per CBO

	Rechtsvorm	Bestuur
Sena	Stichting	Raad van Toezicht
Stichting Leenrecht	Stichting	Bestuursmodel
Stichting Reprorecht	Stichting	Bestuursmodel
Stichting de Thuiskopie	Stichting	Bestuursmodel
Vereniging Buma	Vereniging	Bestuur+directie
Stichting Lira	Stichting	Bestuursmodel
Norma	Stichting	Bestuur+directie
Stichting Pictoright	Stichting	Bestuur+directie
Stichting PM	Stichting	Bestuursmodel
Stichting PRO	Stichting	Bestuursmodel
Stichting IPRO	Stichting	Bestuur+directie
Sekam	Stichting	Bestuursmodel
Sekam Video	Stichting	Bestuursmodel
Stemra	Stichting	Bestuur+directie
STAP	Stichting	Bestuursmodel
StOP NL	Stichting	Bestuursmodel
Vevam	Vereniging	Bestuur+directie
Stichting Videma	Stichting	Bestuur+directie

Vooruitblik Richtlijn Collectief Beheer

Als gevolg van de invoering van de verplichte toezichtfunctie (zie paragraaf 4.1) en de daarmee gepaard gaande verplichte scheiding tussen toezicht en management, zal het bestuursmodel niet gehandhaafd kunnen blijven, tenzij er sprake is van een zogenaamde one tier board, oftewel één bestuur dat bestaat uit uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden. Het bestuur+directiemodel kan gehandhaafd blijven, mits uit de statuten duidelijk blijkt dat de toezichtfunctie bij het bestuur wordt belegd en de dagelijkse uitvoering bij de directie. Bij het raad-van-toezichtmodel is deze scheiding per definitie aanwezig.

4.3 Bestuur en organisatie in de praktijk

4.3.1 Richtlijn goed bestuur en integriteit (VOI©E) en Notitie Integer Bestuur

Het College heeft toezicht gehouden op goed bestuur en integriteit van de CBO's aan de hand van de Richtlijn Goed Bestuur en Integriteit zoals vastgesteld door VOI©E en de Notitie Integer Bestuur (CvTA, 2010). Op grond hiervan heeft het CvTA van alle CBO's de nevenfuncties van functionarissen ontvangen en beoordeeld en hebben de CBO's in 2015 geen bestuurswijzigingen voorgenomen en schendingen van de integriteit gemeld.

Alle CBO's voldeden in 2015 aan de vereisten van de notitie Integer bestuur, met uitzondering van de Stichting Videma. Op 18 augustus 2015 heeft het College aan Videma een bindende aanwijzing gegeven om de wijze waarop haar bestuur wordt benoemd aan te passen aan het eerder door het College daarover gegeven advies. Op 7 januari 2016 heeft het College een dwangsombeschikking afgegeven met dezelfde strekking. Een en ander heeft ertoe geleid dat Videma begin 2016 een nieuw bestuur heeft benoemd in lijn met de besluiten van het College. De relevante partijen voeren nog overleg met elkaar en met het College over de definitieve vormgeving van de statuten. Daarbij komen ook de toekomstige posities van SGN en STG¹⁴ en de uitvoeringsorganisatie, Bureau Filmwerken B.V., aan de orde.

4.3.2 Rapportageverplichtingen

Jaarlijks vraagt het CvTA de CBO's schriftelijk te informeren over de volgende onderwerpen:

- Het CvTA onverwijld schriftelijk te informeren indien er een voornemen bestaat het gekozen bestuursmodel te wijzigen.
- Het CvTA jaarlijks te voorzien van de bestuursamenstelling alsmede alle nevenfuncties van de bestuurders, toezichthouders en directeuren.
- Het CvTA onverwijld te voorzien van de nevenfuncties van een nieuwe bestuurder, toezichthouder of directeur na diens benoeming.
- Het CvTA jaarlijks te informeren over alle gevallen waarbij er sprake is geweest van toepassing van de artikelen 1.1 (opgave financiële belangen), 1.2 (onthouden van stemming), 1.4 (melden investeringen), en 4.3 (melden geschenken boven €50) van de Richtlijn Integriteit.
- Het College onverwijld te informeren over iedere geconstateerde schending van de Richtlijn Integriteit.

Het College heeft in april 2016 het rapport Goed Bestuur en Integriteit Collectieve Beheersorganisaties, Stand van zaken 2015 uitgebracht met zijn bevindingen naar aanleiding van de door de CBO's aangeleverde rapportage. Dit rapport is beschikbaar op de website van het College (www.cvta.nl). Alle CBO's hebben deze rapportage tijdig, voor 1 januari 2016, ingediend. Uit deze rapportages zijn geen schendingen van de richtlijnen gebleken, met uitzondering van Pictoright waar is geconstateerd dat een werknemer fraude heeft gepleegd. Het CvTA is hierover geïnformeerd en de organisatie heeft de afhandeling ervan voortvarend opgepakt. Voorts zijn er zijn geen voornemens gerapporteerd om het bestuursmodel te wijzigen.

4.3.3 Statutenwijzigingen

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de aan het CvTA voorgelegde besluiten tot wijziging van statuten of bestuursreglementen.

¹⁴ De Stichting Gesloten Netwerken (SGN) en Stichting Groeptelevisie (STG) hebben een bestuur en treden op als vertegenwoordigers van rechthebbenden bij Videma. Zij vallen ook onder het (WNT) toezicht.

4-2 Besluiten tot wijziging

Besluiten tot wijziging statuten of bestuursreglementen 2015			
	Actie	Resultaat	Betreft
Sekam	Statutenwijziging	Goedkeuring	Inspraak rechthebbenden belangrijke besluiten
Sekam Video	Statutenwijziging	Goedkeuring	Inspraak rechthebbenden belangrijke besluiten
Buma Stemra	Statutenwijziging	Gedeeltelijke goedkeuring	Naamswijziging beroepsverenigingen, besluitvormingsmandaten bestuur
Buma Stemra	Statutenwijziging	Goedkeuring	Schorsing bestuursleden
Thuiskopie	Statutenwijziging	Goedkeuring	Redactionele aanpassingen
Thuiskopie	Wijziging bestuursreglement	Goedkeuring	Redactionele aanpassingen
Videma	Statutenwijziging	In behandeling	(onder andere) Wijze van benoeming bestuurders

4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

In artikel 25a van de Wet toezicht is een aantal artikelen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing verklaard op de collectieve beheersorganisaties.

Vanaf 1 januari 2015 gelden de WNT-2 regels. Het CvTA hanteert bij het toezicht over 2015 de WNT-2 regels. In 2015 zijn bij deze wet de volgende bedragen van toepassing, ter vergelijking worden ook de bedragen die golden voor 2013 en 2014 gemeld.

4-3 WNT-normen voor bezoldiging geldend voor 2015 en voorgaande jaren

	2013	2014	2015
Totale bezoldiging	€ 228.599	€ 230.474	€ 178.000
Beloning als percentage van Ministersalaris	130%	130%	100%

4.4.1 Praktische uitleg in het beleidskader

In het beleidskader "Toezicht Collectief Beheer"¹⁵ wordt de praktische vertaling voor de toepassing van de WNT op de sector voor het collectief beheer van auteursrechten uiteengezet. Daarbij geldt dat:

- Onder topfunctionarissen wordt verstaan: de leden van de uitvoerende, adviserende en toezichthoudende organen van een collectieve beheersorganisatie alsmede de hoogste on-

dergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en degene of degenen die is of zijn belast met de dagelijkse leiding van een CBO.

- Voor de topfunctionarissen geldt een maximale bezoldiging van 100% van het ministersalaris. De bezoldigingen van de statutaire bestuurders worden door het College langs de 100%-norm gelegd, rekening houdende met de deeltijdfactor.
- Het regime van het amendement Heijnen¹⁶ wordt alleen van toepassing verklaard op toezichthouders zoals de leden van de Raad van Toezicht en de Raad van Aangeslotenen bij Sena en de Ledenraad van Buma.
- Voor niet-topfunctionarissen geldt de meldplicht in de jaarrekening wanneer de bezoldiging het maximum van de WNT overstijgt.

De bezoldiging¹⁷ van de leden van de Raad van Toezicht en de Raad van Aangeslotenen van Sena en de leden van de Ledenraad van Buma, mag maximaal 10% van het WNT-maximum bedragen (voor voorzitters geldt 15%). De bezoldiging van de overige functies wordt vergeleken met de maximale WNT-norm voor het betreffende jaar.

Met het oog op de praktische toepassing van het toezicht en teneinde de administratieve last bij CBO's te verminderen, specifiek met betrekking tot de deeltijdfactor bij bestuurders gaat het CvTA uit van de volgende beleidsregel. Ten aanzien van bestuurders die een bezoldiging ontvangen die gelijk of lager is dan de bezoldiging zoals die geldt voor toezichthouders, hanteert het College een vermoeden dat de ureninzet van deze bestuurders zodanig is dat de maximale bezoldiging van de WNT (ad € 178.000 in 2015) niet wordt overschreden bij toepassing van de deeltijdfactor. Uit

¹⁵ CvTA, februari 2014.

¹⁶ Er geldt een afwijkende regeling voor leden/voorzitters van de "hoogst toezichthoudende organen". Voor hen is de bezoldiging gemaximeerd op 10% (15% voor voorzitters) van de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen (art 2.2 WNT)

¹⁷ Bezoldiging: De som van de beloning, de sociale verzekeringspremies, de belastbare vaste en variabele vergoedingen en de beloningen betaalbaar op termijn (bron: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector)

oogpunt van redelijkheid en efficiency hoeft de betreffende CBO in een dergelijk geval met betrekking tot deze bestuurders geen urenadministratie te voeren. Van dit uitgangspunt wijk het College af indien het College aanwijzingen ontvangt dat de tijdsbesteding in werkelijkheid materieel lager is. In dat geval kan het College de CBO alsnog verplichten een urenadministratie te gaan voeren.

4-4 Relevante regelgeving per functie

CBO's met een bestuur	Actie	Resultaat	Betreft
voorzitter	=	art. 2.1 lid 2 WNT	volledig & pro rata
vice-voorzitter	=	art. 2.1 lid 2 WNT	volledig & pro rata
secretaris	=	art. 2.1 lid 2 WNT	volledig & pro rata
penningmeester	=	art. 2.1 lid 2 WNT	volledig & pro rata
overige leden bestuur	=	art. 2.1 lid 2 WNT	volledig & pro rata
directeur	=	art. 2.1 lid 2 WNT	volledig & pro rata
overige uitvoerende functies	=	art. 2.1 lid 2 WNT volledig & pro rata	
Buma/Stemra			
voorzitter bestuur Buma/Stemra	=	art. 2.1 lid 2 WNT volledig & pro rata	
overige leden bestuur Buma/Stemra	=	art. 2.1 lid 2 WNT volledig & pro rata	
voorzitter ledenraad Buma/Stemra	=	art. 2.2 WNT 15%	
lid ledenraad Buma/Stemra	=	art. 2.2 WNT 10%	
Sena			
voorzitter Raad van Toezicht Sena	=	art. 2.2 WNT 15%	
lid Raad van Toezicht Sena	=	art. 2.2 WNT 10%	
voorzitter Raad van Aangeslotenen Sena	=	art. 2.2 WNT 15%	
lid Raad van Aangeslotenen Sena	=	art. 2.2 WNT 10%	

Het CvTA heeft, net als voorgaand jaar, bij één CBO een onderbouwing laten opstellen voor de inzet (in fte) van de voorzitter. Bij deze functionaris bestond de noodzaak voor verificatie van de tijdsbesteding. Uit de verificatie bleek dat de tijdsbesteding aan de functie overeenkwam met de opgegeven inzet. Het CvTA is van mening dat verificatie van tijdsbesteding en de rapportage hierover een taak is van de controlerende accountant van de CBO.

4.4.2 Overgangsregeling

Bij de beoordeling van de inkomens uitgekeerd door de CBO's dient rekening gehouden te worden met de bezoldigings- en salarisafspraken die vóór de inwerkingtreding van de WNT (18 januari 2012)¹⁸ zijn gemaakt en hierna nog vier jaar voort mogen duren. Vervolgens dient de CBO de be-

zoldiging eerst op grond van WNT 1 over een periode van 3 jaren af te bouwen tot aan of onder het niveau van het WNT-maximum van € 230.000. Op grond van de WNT 2 dient de bezoldiging vervolgens in twee jaar verder worden teruggebracht naar de 100%-norm (€ 178.000).

4.4.3 Openbaarmaking

In het onderdeel "Openbaarmaking" van de WNT (artikel 4.1 WNT) is opgenomen dat de CBO in het financieel verslaggevingsdocument (de jaarrekening) opgaaf dient te doen van alle topfunctionarissen en de verstrekte beloningen en andere uitgekeerde of gereserveerde gelden zoals die in de WNT worden opgesomd. Ook dient de CBO een opgaaf vóór 1 juli te versturen aan het CvTA. Voor die functionarissen die geen topfunctionaris zijn, maar wél meer dan

¹⁸ Voor de CBO's geldt vanwege de inwerkingtreding van de Wet toezicht op die datum, 1 juli 2013

de maximale bezoldigingsnorm ontvingen in het afgelopen verslagjaar, wordt tevens verlangd van CBO's dat zij hierover gegevens verstrekken aan het CvTA én in het financieel verslaggevingsdocument.

4.4.4 Bevindingen

In 4-5 WNT-compliant en 4-6 Openbaarmaking WNT in jaarverslag of jaarrekening zijn de bevindingen van de toetsing aan de normen van de WNT opgenomen. Naast de uitkomst of de door de onder toezicht van het CvTA staande organisaties uitgekeerde bezoldigingen aan het WNT-kader voldoen, wordt aangegeven of deze organisaties deze uitslag ook in het jaarverslag melden.

Alle CBO's onder het toezicht voldoen aan de vereisten van artikel 25a Wet toezicht en zijn daarmee compliant aan de wettelijke eisen met betrekking tot topinkomens. Bij een aantal CBO's, waar functionarissen werkzaam zijn waar de bezoldiging boven de gestelde norm uitkomt, is de overgangsregeling van toepassing. Dit geldt voor Buma, Stemra, Sena en IPRO. In de bijlagen (paragraaf 9.3) is een overzicht opgenomen met de vergoedingen per CBO per functie. Indien er een overgangsregeling geldt, dan kunnen de contractueel overeengekomen arbeidsvoorwaarden nog 4 jaren voortbestaan tot medio 2017. Hierna heeft de CBO nog eens 3 jaren de tijd om overschrijdingen in gelijke stappen terug te brengen naar het wettelijk vereiste niveau.

4-5 WNT-compliant

Wet normering top-inkomens 2015				
Governance model				
	RvT	RvA/Ledenraad	Bestuur	Directie
Sena	compliant	compliant	-	compliant ¹
Stichting Leenrecht	-	-	compliant	-
Stichting Reprorecht	-	-	compliant	-
Stichting de Thuiskopie	-	-	compliant	-
Vereniging Buma	-	compliant	compliant	compliant ¹
Stichting Lira	-	-	compliant	-
Norma	-	-	compliant	compliant
Stichting Pictoright	-	-	compliant	compliant
Stichting PM	-	-	compliant	-
Stichting PRO	-	-	compliant	-
Stichting IPRO	-	-	compliant	compliant ¹
Sekam	-	-	compliant	-
Sekam Video	-	-	compliant	-
Stemra	-	compliant	compliant	compliant ¹
STAP	-	-	compliant	-
StOP NL	-	-	compliant	-
Vevam	-	-	compliant	compliant
Stichting Videma	-	-	compliant	-
STG	-	-	compliant	-
SGN	-	-	compliant	-

1 = waarbij de overgangsregeling van toepassing.

- = De CBO beschikt niet over dit bestuursorgaan.

4.4.5 Vermelding WNT in jaarverslag

CBO's dienen in hun jaarverslagen en/of jaarrekeningen melding te maken van de topfunctionarissen en de aan hen verstrekte bezoldigingen (kolom "melding salarissen/ vergoedingen bij functies"). Daarnaast moet de lijst van functies waarvoor de WNT geldt, compleet zijn. De opgaaf door de CBO aan het CvTA, die separaat wordt verzameld, is daarbij leidend. Hierin vraagt het CvTA de CBO's opgaaf te doen van alle topfunctionarissen en te melden welke functionarissen niet aan de WNT-norm voldoen.

In 2015 is de situatie als volgt:

4-6 Openbaarmaking WNT in jaarverslag of jaarrekening

Openbaarmaking	melding salarissen/ vergoeding bij functies?	alle functies en uitzonderingen?	opgenomen in accountantsverklaring?
Sena	■	■	■
Stichting Leenrecht	■	■	■
Stichting Reprorecht	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	■	■	■
Vereniging Buma	■	■	■
Stichting Lira	■	■	■
Norma	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■
Stichting PM	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting PRO	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■
Sekam	■	■	■
Sekam Video	■	■	■
Stemra	■	■	■
STAP	■	■	■
StOP NL	■	■	■
Vevam	■	■	■
Stichting Videma	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

■ = ja
 n.v.t. = niet van toepassing
 ■ = nee

De stichtingen STG en SGN, waarin de rechthebbenden van Videma zijn vertegenwoordigd, die zelf niet als collectieve beheersorganisatie functioneren die gelden int en/of verdeelt, stellen geen jaarrekening op. In het kader van de toekomstige positionering van Videma kan in de positie van STG en SGN verandering optreden. Zij rapporteren evenwel net als de CBO's middels een afzonderlijke WNT-rapportage aan het CvTA.

STG en SGN beschikken zelf niet over een eigen vermogen. De Stichting Videma is op grond van de repartitiereglementen van STG en SGN belast met de uitkering van de bezoldiging van de voorzitter van STG en SGN. Bij de CBO's constateert het CvTA een verbeterslag met betrekking tot het expliciet verantwoorden van de WNT-gegevens over (top-)functionarissen. Tevens wordt in nagenoeg alle gevallen in de accountantsverklaring de WNT-compliance opgenomen.

Hoewel de wetgever voorschrijft dat de controlerend accountant zich een oordeel moet vormen over de juistheid van de WNT-gegevens in het jaarverslag en de jaarrekening, is dit niet in alle gevallen expliciet gemeld in de accountantsverklaring. Volgens het controleprotocol in het kader van de WNT dat de accountant dient na te leven, wordt in de controleverklaring opgenomen dat de jaarrekening in overeenstemming is met de bepalingen van en

krachtens de WNT. Tevens wordt verlangd dat er door de accountant verwezen wordt naar dit controleprotocol. Het controleprotocol is per Ministerieel Besluit vastgesteld.

Norm

De CBO's zijn transparant indien zij in hun jaarstukken melden wat de bezoldigingen van alle topfunctionarissen zijn geweest in het rapportagejaar. Bovendien geldt dat de CBO van alle topfunctionarissen moet melden of de bezoldigingen de WNT-norm overschrijden. Tevens geldt dat overschrijding van de WNT-norm gemeld dient te worden van niet-topfunctionarissen.

Bevindingen

Alle CBO's onder het toezicht voldoen aan de vereisten van artikel 25a van de Wet toezicht. Dit betreft vereisten op grond waarvan de Wet normering topinkomens (WNT) ook van toepassing wordt verklaard op de sector van het collectief beheer van auteursrechten en waarbij het CvTA hier toezicht op houdt.

De CBO's zijn daarmee compliant aan de wettelijke eisen met betrekking tot topinkomens. Bij 3 CBO's - Buma Stemra, Sena en IPRO - zijn in totaal 7 functionarissen werkzaam (in 2014 betrof dit 2 CBO's en 3 topfunctionarissen) van wie de bezoldiging boven de in de WNT gestelde bezoldigingsnorm uitkomt. In alle gevallen wordt

evenwel gebruik gemaakt van de overgangsregeling die de WNT – gedurende een periode van 4 jaar tot uiterlijk 1 juli 2017– biedt.

De situatie bij de 3 CBO's waarvan hun topfunctionarissen de bezoldiging van het toegestane WNT 2-maximum ad € 178.000 overschrijden is als volgt.

- **Buma Stemra:** In afwijking van 2014 kwalificeert Buma Stemra het gehele Management Team (MT), als topfunctionaris. Mede door het van kracht worden van het WNT 2-maximum per 1 januari 2015 overschrijden in 2015 de bezoldiging van de General Counsel en de COO het WNT 2-maximum, naast de overschrijdingen van de bezoldiging van de CEO en CFO die zich al in 2014 voordeden. Buma Stemra is evenwel compliant doordat de overgangsregeling op alle genoemde topfunctionarissen van toepassing is. De CEO van Buma Stemra waarvan de bezoldiging het WNT 2-maximum in 2015 oversteeg is niet meer werkzaam voor Buma Stemra. Het dienstverband is met ingang van 1 februari 2016 beëindigd. De uitgekeerde vergoeding in verband met het vertrek wordt in 2015 in de jaarrekening van Buma Stemra verantwoord en bedraagt € 484.864. Deze vergoeding is bij aanstelling van de CEO overeengekomen en valt daardoor in de overgangsregeling die ook toeziet op vertrekregelingen. Het CvTA heeft over de voorgenomen vertrekregeling van de CEO, op verzoek van het bestuur van Buma Stemra, voorafgaand geadviseerd (10 november 2015). Het CvTA oordeelde dat het besluit over de vertrekregeling niet in strijd was met de WNT-normering.
- **Sena:** Door de verlaging van het WNT-maximum in 2015, komt de bezoldiging van de Financieel Directeur van Sena in 2015, in tegenstelling tot de situatie in 2014, nu wél boven de WNT-norm uit. De bezoldiging van de Algemeen Directeur van Sena overschreed in 2014 al de WNT-norm. Sena is compliant doordat de overgangsregeling voor beide topfunctionarissen van toepassing is.
- **IPRO:** Door de verlaging van het WNT-maximum in 2015, komt de bezoldiging van de (parttime) directeur van IPRO nu wél boven het WNT 2-maximum uit. IPRO is compliant doordat de overgangsregeling van toepassing is. Het CvTA constateert dat ook op het vlak van de WNT, CBO's zich conformeren aan de vereisten die worden gesteld in de WNT. De rapportages aan het CvTA zijn tijdig en volledig. De rol van de controlerend accountant van de CBO's is ten opzichte van vorige jaar duidelijker geworden. In een klein aantal gevallen wordt nog niet volledig voldaan aan de vereisten overeenkomstig de relevante bepalingen van en krachtens de WNT. Het gaat hierbij om het vermelden in de controleverklaring dat "de jaarrekening van de CBO een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de CBO op 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9 en

de relevante bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)".

Het CvTA constateert dat nog niet alle CBO's voldoen aan de vereisten van transparantie in het kader van de WNT, waarbij in het jaarverslag de bezoldiging per functie moet zijn opgenomen. Wel voldoet in 2015 een groter aantal CBO's aan de vereisten dan in 2014. Opvallend is dat, hoewel de WNT een expliciete rol toedicht aan de controle door de accountant op de verslaggevingsvereisten (artikel 1.7 WNT), dit zowel in 2014 als in 2015 nog niet overal op orde is.

Rol van de accountant

De accountant heeft ingevolge de WNT een extra controlerende taak en een meldingsplicht. Indien de CBO verzuimt melding te doen van overschrijdingen met betrekking tot de WNT, dient de controlerend accountant hier melding van te maken en de informatie van de CBO te corrigeren dan wel aan te vullen in zijn controleverklaring.

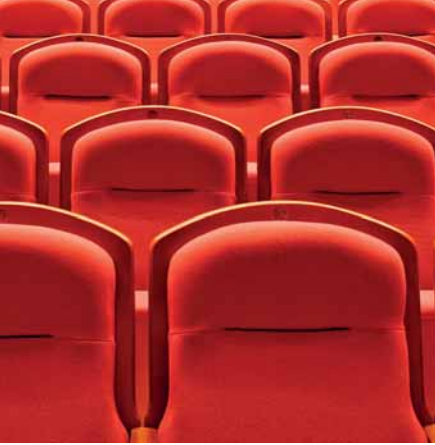
Voor de accountantscontrole is een krachtens de Wet vastgesteld Controleprotocol WNT van kracht. Accountants zijn verder verplicht bepaalde overtredingen te melden aan de Minister (in dit geval het CvTA). In 2015 heeft het CvTA geen meldingen ter zake ontvangen.

De accountantsverklaringen voldoen nog niet geheel aan de daaraan te stellen eisen. Zo melden de accountants van Norma en STAP niet in hun controleverklaring met betrekking tot 2015, dat de relevante bepalingen van en krachtens de WNT in hun oordeel zijn betrokken. In 2014 werd hiervan in 12 gevallen geen melding gedaan.

Bovendien melden Sena, Buma Stemra, Norma, Pictoright, IPRO en STAP niet expliciet of de bezoldiging van de topfunctionarissen onder dan wel boven de WNT-norm valt.

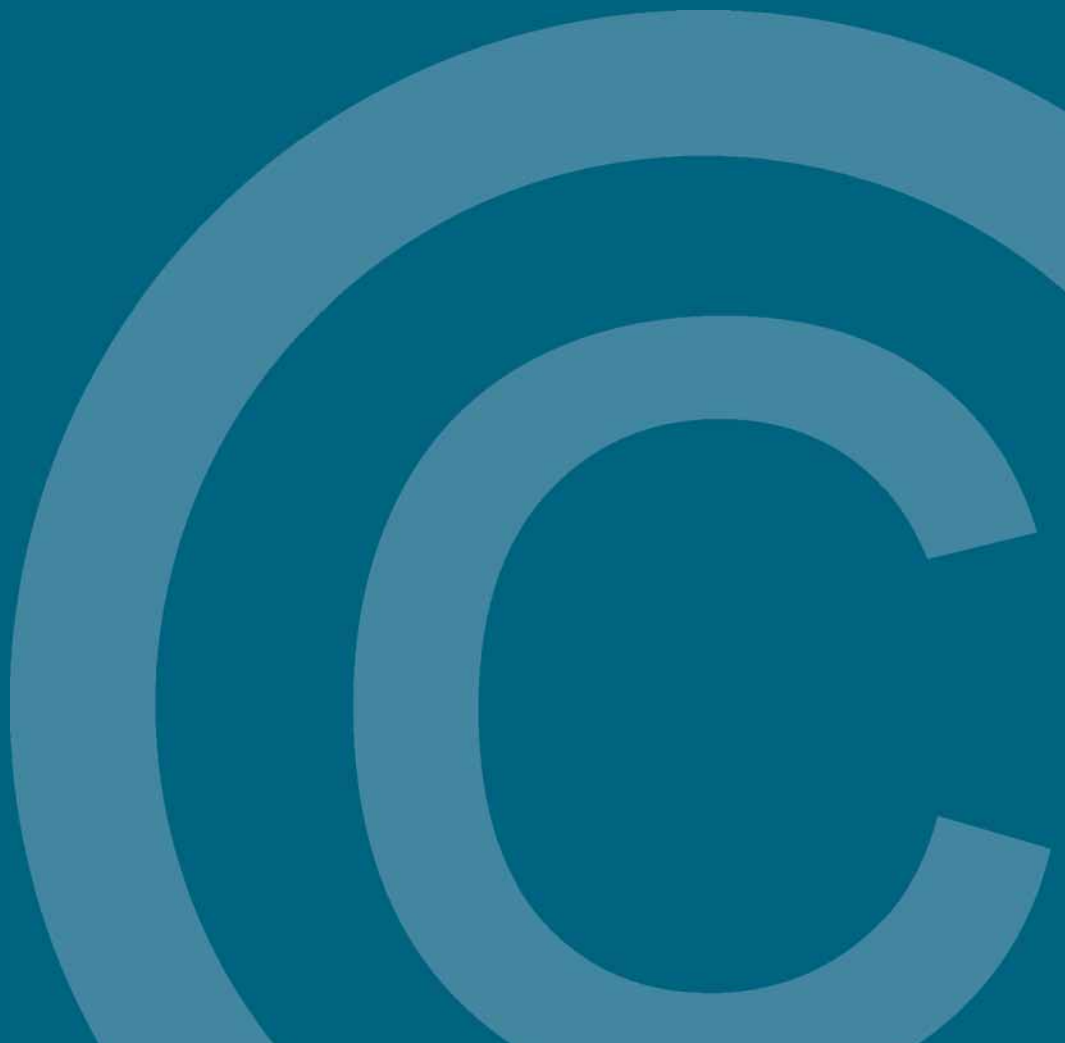
Het CvTA is voornemens de CBO's die nog niet voldoen aan de verslaggevingsvereisten over de WNT te adviseren dit over het verslagjaar 2016 in orde te brengen. Daarnaast is het CvTA betrokken bij het door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gecoördineerde overleg met ministeries, uitvoeringsorganisaties en toezicht-houders over de praktische toepassing van het toezicht op de WNT.

Bovendien is het College voornemens, gelet op de onduidelijkheden omtrent de WNT, in het nieuwe beleidskader toezicht dat het CvTA in het kader van de implementatiewet EU-Richtlijn collectief beheer in 2016 heeft opgesteld, de vereisten van de CBO's (inclusief de accountantsverklaring bij de jaarrekening) met betrekking tot de WNT, nader toe te lichten.

5

Handhaving

5.1 Inleiding

Het College is een toezichthouder en geen klachtorgaan van de collectieve beheersorganisaties. De Wet toezicht voorziet niet in de mogelijkheid om klachten met betrekking tot individuele geschillen in te dienen bij het College. Wel zijn de collectieve beheersorganisaties verplicht een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden te kennen (artikel 2 lid 2 sub e WTCBO). Hierop houdt het College toezicht evenals de in de praktijk voorkomende klachtenregelingen.

Hoewel het College geen klachtorgaan is, kunnen belanghebbenden (rechthebbenden en gebruikers of betalingsplichtigen) het CvTA wijzen op inbreuken of overtredingen van vereisten waaraan de collectieve beheersorganisaties dienen te voldoen volgens de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties. Het dient dan wel te gaan om vereisten waarop het College van Toezicht volgens dezelfde wet toezicht dient te houden. Concreet doen deze belanghebbenden dan een beroep op het College van Toezicht als 'handhaver'.

Ten slotte kan eenieder ook een klacht indienen tegen het CvTA zelf.

5.2 Procedure voor het behandelen van klachten en signalen over CBO's

---

Na ontvangst van de melding (signaal of klacht) beoordeelt het College in eerste instantie of de melding een zaak betreft die het toezicht van het College raakt. Is er bijvoorbeeld sprake van een klacht over de hoogte van de factuur¹⁹, dan verwijst het College de melder naar de CBO zelf of eventueel, als dit niet tot een oplossing leidt, naar De Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk. De betreffende CBO ontvangt bericht van het CvTA dat het College de 'melder' heeft doorverwezen. Indien de melding wel toeziet op een onderwerp dat het College raakt, verzoekt het CvTA – indien noodzakelijk – de melder om nadere informatie. Mocht deze informatie reden voor het CvTA zijn om nader onderzoek uit te voeren naar een mogelijke overtreding, dan stuurt het College deze informatie, in sommige

gevallen voorzien van specifieke vragen van het College zelf, naar de betreffende CBO met een verzoek om een reactie. Na ontvangst van de reactie van de CBO oordeelt het College of het nodig is partijen uit te nodigen voor een hoorzitting, of dat het College zich voldoende geïnformeerd acht om direct zijn bevindingen te geven.

Indien het College van oordeel is dat de CBO inderdaad gehandeld heeft in strijd met de Wet toezicht en de mogelijkheid bestaat van een minnelijke oplossing tussen partijen (met of zonder begeleiding van het College) geeft het College hiervoor de ruimte. Indien de mogelijkheid van een minnelijke oplossing zich niet aandient, brengt het College een schriftelijk advies uit aan de CBO met een termijn waarbinnen het advies dient te worden opgevolgd. Indien het advies niet wordt opgevolgd en de CBO geen argumenten heeft gegeven op grond waarvan het College zijn advies intrekt, aanhoudt of wijzigt, kan het College een bindende aanwijzing geven. Indien de aanwijzing niet wordt opgevolgd, kan het College een boete of last onder dwangsom opleggen. Tegen het besluit van het College om een aanwijzing te geven of een sanctie op te leggen staan bezwaar en beroep (bij de Rechtbank Den Haag) open.

5.3 Meldingen in 2015

In 2015 heeft het College 9 nieuwe signalen ontvangen over CBO's. Eén signaalgever die zich eerder bij het CvTA had gemeld, meldde zich in 2015 opnieuw bij het CvTA. Van deze 10 signalen komen 5 signalen van de zijde van de betalingsplichtigen en 5 signalen van de zijde van de rechthebbenden. Inmiddels (zomer 2016) heeft het CvTA in totaal 7 signalen afgehandeld, waarvan 3 in 2015. Drie signalen van de zijde van betalingsplichtigen hebben geleid tot een doorverwijzing van het CvTA naar de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk (GCZ). Vier signalen zijn afgewezen op basis van onvoldoende bewijs of aangevoerde grond van de overtreding. Eén signaal heeft geresulteerd in een advies van het CvTA aan de betreffende CBO, op grond waarvan de partijen (signaalgever en CBO) opnieuw in onderhandeling zijn gegaan. Eén signaal uit 2015 van een rechthebbende is in 2016 nog in behandeling.

---

¹⁹ Het CvTA heeft geen wettelijke bevoegdheden met betrekking tot de hoogte van de tarieven of de tariefgrondslagen. Het CvTA treedt dan ook niet op indien betalingsplichtigen een geschil hebben met de CBO over de hoogte van het tarief of de achterliggende grondslagen. Voor dergelijke geschillen kan de betalingsplichtige zich wenden tot de genoemde Geschillencommissie, de rechter of bij vermeend machtsmisbruik bij de ACM.

5.1 Signalen

Betalingsplichtigen						
CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Laatste actie CvTA	Datum	Status
Buma/Stemra	Mojo, VNPF, Paradiso	17-03-15	Kortingsregeling	Advies	07-07-15	Partijen zijn in gesprek over nieuwe regeling
Buma/Stemra	Buitenbeentjes Aerobics	28-04-15	Klacht over tarief	Verwezen naar GCZ	29-04-15	Afgehandeld
Buma/Stemra	KBO Brabant	15-04-15	Vergoeding muziekgebruik ouderenverenigingen	Melder gehoord	31-08-15	Partijen zijn met elkaar in gesprek
Sena	VNPF	03-07-15	Tarief achtergrondmuziek poppodia	Verwezen naar GCZ	13-08-15	Afgehandeld
Thuiskopie	Transglobe Communications	07-12-15	Restitutieregeling	Afgewezen	10-03-16	Afgehandeld
Rechthebbenden						
CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Laatste actie CvTA	Datum	Status
Buma/Stemra	De heer A	2013	Opzeggen exploitatiecontract	Afgewezen	16-01-16	Afgehandeld
Buma/Stemra	Ratel Music Publishing	09-12-15	Arbitraal vonnis inzake verschuldigde repartitie	Afgewezen	22-03-16	Afgehandeld
Norma, Thuiskopie	DAMD	24-09-15	Vergoeding character animators	Afgewezen	16-11-15	Afgehandeld
Buma/Stemra	De heer B	17-12-15	Achtergrondmuziek parkeerplaatsen	Verwezen naar GC van de CBO	15-01-16	Afgehandeld
Buma/Sterma	De heer C	17-09-15	Repartitie buitenlandse inkomsten	Uitvraag aan CBO	30-05-16	In behandeling

5.4 Klachten jegens het CvTA in 2015

Er is in 2015 één klacht ingediend over het College zelf door een CBO. Deze klacht is door het College als ongegrond beoordeeld. De klager is tegen dit besluit niet in bezwaar gegaan.

6

Rechtthebbenden

6.1 Inleiding

Het incasseren, beheren en reparteren van gelden ten behoeve van de rechthebbers, is de kerntaak van de CBO. Het belang van de rechthebbers is daarmee een van de centrale belangen die iedere CBO in acht dient te nemen. De WTCBO kent een aantal bepalingen die specifiek zien op de verhouding tussen de CBO's en de rechthebbers, te weten:

- De verplichting tot een rechtmatige verdeling van de gelden over de rechthebbers.
- De verplichting tot het kennen van een deugdelijk geschillenregeling voor rechthebbers.
- De verplichting om wijzigingen in aansluitingsovereenkomsten en repartitieregelingen aan het College ter goedkeuring voor te leggen.

Vooruitblik Richtlijn Collectief Beheer

Met de begin 2017 verwachte implementatie van de Richtlijn Collectief Beheer, zullen nieuwe bepalingen worden geïntroduceerd die de positie van rechthebbers regelen. In de eerste plaats zal de inspraak van de rechthebbers in belangrijke besluiten van de CBO's worden gewaarborgd in nieuwe eisen omtrent governance van deze organisaties.

6-1 Klachten van rechthebbers

	2015				2014			
	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal klachten doorverwezen naar Geschillencommissie	aantal rechthebbers of aangeslotenen	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal klachten doorverwezen naar Geschillencommissie	aantal rechthebbers of aangeslotenen
Sena	3	1	0	28.088	1	1	1	25.832
Stichting Leenrecht	0	0	0	n.v.t.	0	0	0	n.v.t.
Stichting Reprorecht	0	0	0	267	0	0	0	300
Stichting de Thuis kopie	0	0	0	n.v.t.	0	0	0	n.v.t.
Vereniging Buma	2	4	1	25.151	0	0	0	23.951
Stichting Lira	0	0	0	18.894	0	0	0	18.991
Norma	0	0	0	13.701	0	0	0	13.098
Stichting Pictoright	0	0	0	5.499	0	0	0	5.461
Stichting PM	0	0	0	0	0	0	0	0
Stichting PRO	0	0	0	1.161	0	0	0	1.240
Stichting IPRO	0	0	0	0	0	0	0	
Sekam	0	0	0	1.448	0	0	0	1.495
Sekam Video	0	0	0	790	0	0	0	790
Stemra	1	2	0	24.092	0	0	0	23.012
STAP	0	0	0	0	0	0	0	150
StOP	1	1	0	923	0	0	0	0
Vevam	0	0	0	2.016	0	0	0	1.984
Stichting Videma	0	0	0	PM	0	0	0	4324
Totaal	7	8	1		1	1	1	

Daarnaast wordt het recht van de rechthebbers om zelf te kiezen welke (categorieën) rechten zij bij een CBO onder willen brengen wettelijk verankerd (zogenaamd 'flexibel rechtenbeheer'). Ook krijgen rechthebbers het recht om licenties te verlenen voor bepaalde vormen van niet-commercieel gebruik.

Voorts wordt de informatiepositie van de rechthebbers verbeterd doordat CBO's nieuwe (actieve en passieve) informatieverplichtingen krijgen opgelegd.

6.2 Klachten rechthebbers

6.2.1 Inleiding

Het College heeft de CBO's verzocht te rapporteren over de hoeveelheid klachten die zij van de rechthebbers hebben ontvangen.

6.2.2 Overzicht

Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de door de CBO's gerapporteerde hoeveelheid klachten van rechthebbers, het aantal klachten dat is afgehandeld, het aantal klachten dat is doorverwezen naar een geschillencommissie en het totaal aantal aangeslotenen of rechthebbers aan wie gelden zijn uitgekeerd.

6.2.3 Bevindingen

Evenals in voorgaande jaren is het aantal klachten dat de CBO's van hun rechthebbers ontvangen betrekkelijk

laag. Hoewel het aantal klachten in 2015 is gestegen ten opzichte van 2014, betreft het ook in 2015 een laag percentage van de aangeslotenen of rechthebbers.

Vergoedingen voor auteurs van muziekwerken bij liveoptredens

Uitvoerende artiesten die eigen composities via liveoptredens openbaar maken, krijgen in de regel de volgende vergoedingen:

- 1. Een niet auteursrechtelijke vergoeding voor het optreden in de vorm van een vast vooraf overeengekomen 'gage' of de recette (kaartverkoop) minus de kosten. Onder de kosten moeten onder andere worden begrepen: zaalhuur, marketingkosten, maar ook een vergoeding aan Buma Stemra voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk. Dit betreft een vast percentage van de recette. De 'uitvoerder' betaalt zodoende aan de 'componist', ook al betreft dit dezelfde persoon.*
  - 2. De uitvoerende artiest/componist, indien aangesloten bij Buma Stemra, ontvangt na enige tijd van Buma Stemra een auteursrechtelijke vergoeding voor het gebruik van zijn compositie. Het betreft het bedrag dat hij eerder als vergoeding aan Buma Stemra heeft afgedragen minus de beheerskostenvergoeding van Buma Stemra. Indien sprake is van een buitenlandse artiest/componist die in Nederland optreedt, ontvangt deze zijn auteursrechtelijke vergoeding via de CBO waar hij is aangesloten. Indien de artiest/componist niet bij Buma Stemra of buitenlandse CBO is aangesloten kan hij zijn auteursrechtelijke vergoeding zelf afrekenen met de organisator van het liveoptreden.*
-

Rechthebbers en de bagatelregeling

Voor het uitkeren van gelden aan rechthebbers hanteren de CBO's dikwijls een 'bagatelregeling'. Auteursrechtelijk beschermde werken waarvoor een te geringe vergoeding kan worden uitgekeerd aan de rechthebber leidt in dat geval niet tot een uitkering. Een CBO kan hiertoe besluiten op grond van bijvoorbeeld de relatief hoge administratieve kosten die gemaakt moeten worden om een geringe bedrag aan een rechthebber uit te keren. De hoogte van deze 'bagatelgrens' legt een CBO vast in het 'repartitiereglement'. In de regel worden de bedragen die op grond van de bagatelgrens niet worden uitgekeerd, toegevoegd aan de wel te reparteren som. De bagatelgrens wordt in de regel gehanteerd op het niveau van 'werken', niet op het niveau van 'aangeslotenen/personen'. Sommige CBO's (Buma Stemra) registreren wel de bedragen die voor repartitie in aanmerking komen onder de bagatelgrens, maar keren pas uit nadat de bagatelgrens is overschreden (bijvoorbeeld na verloop van jaren).

6.3 Geschillenregeling voor rechthebbenden (Artikel 2 lid 2 sub e Wet toezicht)

Artikel 2 lid 2 sub e Wet toezicht vermeldt dat het College van Toezicht erop toeziet dat een collectieve beheersorganisatie een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden kent. Ter nadere invulling van wat als een "deugdelijke geschillenregeling" dient te worden aangemerkt, heeft het College in zijn Beleidskader de volgende minimumeisen gesteld:

- Toegankelijkheid: de geschillenregeling dient voor de rechthebbenden toegankelijk te zijn en er mag geen sprake zijn van prohibitieve financiële of procedurele drempels.
- Kenbaar: de geschillenregeling dient op schrift te zijn gesteld en op een gemakkelijk toegankelijke plaats (bijvoorbeeld de website) te zijn gepubliceerd.
- Effectief: de geschillenregeling dient te leiden tot een tijdige, begrijpelijke en gemotiveerde beslissing.

6.3.1 Beoordeling

Met betrekking tot de kenbaarheid wordt verwezen naar Hoofdstuk 3 (Transparantie).

Met betrekking tot de toegankelijkheid voldoen de geschillenregelingen van alle CBO's aan de daaraan te stellen eisen. Het harmoniseren van de klachtenregeling voor rechthebbenden in het kader van het VOICE-keurmerk heeft hieraan een bijdrage geleverd.

Met betrekking tot de effectiviteit geldt dat daarover, gezien het zeer geringe aantal keren dat de geschillenregeling bij een CBO is ingeroepen, onvoldoende gegevens zijn om

daarover een oordeel te geven. Het College heeft op grond van de teksten van de regelingen zelf geen redenen om aan te nemen dat deze onvoldoende effectief zouden zijn. Het College heeft geconstateerd dat alle CBO's in 2015 over een geschillenregeling beschikten, met uitzondering van Stichting de ThuisKopie aangezien ThuisKopie geen aangesloten rechthebbenden kent.

6.4 De vaststelling of de wijziging van repartitiereglementen, geschillenregelingen en aansluitingsovereenkomsten (Artikel 3 lid 1 sub b Wet toezicht)

Wanneer een CBO besluit tot het vaststellen of wijzigen van repartitiereglementen, geschillenregeling of aansluitingsovereenkomsten, behoeft dit besluit volgens artikel 3 lid 1 sub b Wet toezicht de schriftelijke instemming van het CvTA.

In 2015 is het College tienmaal verzocht de wijzigingen van een repartitiereglement goed te keuren. Het ging om de CBO's SENA, Norma, Reprorecht, Leenrecht, PRO en Vevam. In alle gevallen zijn de wijzigingen goedgekeurd, met dien verstande dat in twee gevallen het verzoek tot goedkeuring is ingetrokken.

Driemaal is het College verzocht in te stemmen met de wijzigingen van de geschillenregelingen (Buma Stemra, Norma en Vevam). Deze zijn alle drie goedgekeurd.

Het College heeft voorts vijfmaal een wijziging van de aansluitingsovereenkomst goedgekeurd (Pictoright, Lira, Vevam, Norma en ThuisKopie).

Rol CBO's en niet aangesloten rechthebbenden

Bij (wettelijk) verplicht collectief beheer is er geen sprake van rechten die door de makers aan collectieve beheersorganisaties worden overgedragen of waarvoor zij het beheer via mandaat verlenen. Deze zijn bij wet al overgedragen en deze rechten worden beheerd door: Sena, ThuisKopie, Leenrecht, Reprorecht. De rechthebbenden kunnen bij het wettelijk verplicht collectief beheer niet zelfstandig de vergoeding voor de 'inbreuk op het auteursrecht' bij de gebruiker ophalen. Wel kunnen rechthebbenden zich (actief) aanmelden bij de CBO's die ThuisKopiegelden verdelen (o.a. Norma, Lira, Pictoright, Vevam). Zij zijn vervolgens geregistreerd. In het vrijwillig collectief beheer kan een rechthebbende logischerwijs besluiten zijn rechten niet door een Nederlandse CBO te laten beheren. In dat geval staan de rechthebbende de volgende opties open om toch een vergoeding van de gebruiker te krijgen: de vergoeding rechtstreeks op te eisen bij de gebruiker (al of niet door tussenkomst van de rechter) of aan te sluiten bij een buitenlandse CBO. In dat laatste geval ontvangt de rechthebbende als gevolg van een stelsel van internationale afspraken zijn vergoeding overigens via de Nederlandse CBO. Tenslotte kan een rechthebbende het gebruik verbieden. Voor werken waarvoor wel bij een gebruiker wordt geïnd, maar waarvan de auteur van dat werk zich niet bij de CBO heeft aangemeld, hanteren de CBO's een reservering voor na-claims. Indien de rechthebbenden zich binnen de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren niet heeft gemeld, worden de gelden verdeeld onder de wél aangemelde rechthebbenden. In het geval van Stichting ThuisKopie dient de verdelende CBO deze niet geclaimde reservering terug te betalen aan Stichting de ThuisKopie.

7

Betalingsplichtigen

7.1 Toezichtskader: Rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen (Artikel 2 lid 2 sub d Wet toezicht)

Artikel 2 lid 2 sub d van de Wet toezicht stelt dat een collectieve beheersorganisatie bij de uitoefening van haar werkzaamheden voldoende rekening houdt met de belangen van de betalingsplichtigen. Het CvTA dient hierop toezicht te houden.

De wijze waarom het CvTA in de praktijk dit toezicht uitvoert bestaat uit een aantal onderdelen die deels in andere hoofdstukken aan de orde komen.

- Toezicht op de transparantie van de tarieven, tariefgrondslagen en licentievoorwaarden (zie hoofdstuk 3).
- Toezicht op het voeren van een inzichtelijk en redelijk beheers- en incassobeleid (zie hoofdstuk 8).
- Toezicht op de naleving van wettelijke vereisten: handhaving (zie hoofdstuk 5).

In dit hoofdstuk komen aan de resterende onderdelen aan de orde die verband houden met het toezicht op de mate waarin de CBO's rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen.

- Toezicht op bij de CBO's aanwezige klachtenregelingen voor betalingsplichtigen.
- Toezicht op de mate waarin de CBO's betalingsplichtigen gezamenlijk een jaarlijkse factuur uitreiken.
- Ex-ante toezicht op het vaststellen of wijzigen van modelovereenkomsten.
- Ex-ante toezicht op eenzijdige tariefstijgingen.

De wettelijke basis voor toezicht op deze onderdelen is als volgt.

7.1.1 Klachtenregeling voor betalingsplichtigen

Artikel 2 lid 2a sub iii regelt dat de CBO over een geschillenregeling voor betalingsplichtigen dient te beschikken en deze openbaar maakt.

7.1.2 Gezamenlijke factuur

Ingevolge artikel 2 lid 2 sub i van de Wet toezicht dienen de CBO's aan wie een betalingsplichtige een vergoeding is verschuldigd een gezamenlijke jaarlijkse factuur op te stellen en uit te reiken aan die betalingsplichtige.

7.1.3 Modelovereenkomsten

Blijkens artikel 3 lid 1 sub b van de Wet toezicht dienen de CBO's een besluit tot vaststelling of wijziging van regle-

menten of modelovereenkomsten betreffende de uitoefening en handhaving van auteursrechten of naburige rechten voor te leggen aan het College. Daaronder worden ook verstaan standaard licentieovereenkomsten die de CBO's vaststellen en koepelovereenkomsten die de CBO's sluiten met brancheverenigingen. Het College toetst deze overeenkomsten marginaal aan de hand van het normenkader van artikel 2 van de Wet toezicht. Daarbij wordt met name gelet op gelijke behandeling (artikel 2 lid 2 sub f Wet toezicht) en of voldoende rekening is gehouden met de belangen van de betalingsplichtigen (artikel 2 lid 2 sub d Wet toezicht).

7.1.4 Eenzijdige tariefstijgingen

Artikel 3 lid 1 sub c van de Wet toezicht schrijft voor dat de CBO's een besluit tot verhoging van tarieven ter goedkeuring voorleggen aan het College, tenzij die verhoging het gevolg is van een indexering, een overeenkomst met een representatieve organisatie van betalingsplichtigen of toegenomen gebruik van beschermde werken. Het College onthoudt, blijkens artikel 3 lid 4 van de Wet toezicht, zijn goedkeuring indien de verhoging, gelet op de in artikel 2 lid 2 van de Wet toezicht vermelde vereisten, buitensporig is. De goedkeuringsprocedure geldt enkel ten aanzien van de wijziging van tarieven en niet voor het vaststellen van nieuwe tarieven. Het College beschouwt echter iedere vaststelling van een nieuw tarief als een besluit dat van wezenlijke invloed is op de uitoefening door de CBO van haar taken in de zin van artikel 5 WTCBO, waarover de CBO het College schriftelijk vooraf dient te informeren.

7.2 Bevindingen

7.2.1 Klachten- en geschillenregelingen voor betalingsplichtigen

De belangrijkste indicatie voor de mate waarin de CBO's rekening houden met de belangen van de betalingsplichtigen is het aantal klachten dat door betalingsplichtigen wordt ingediend bij de CBO's zelf, bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk en bij het College als verzoek tot handhaving (zie hoofdstuk 5).

7.2.1.1 Klachten betalingsplichtigen ontvangen door CBO's

In onderstaande tabel staat weergegeven hoeveel klachten van betalingsplichtigen zijn binnengekomen bij de CBO's die incassoactiviteiten verrichten. Daarbij wordt tevens aangegeven hoeveel unieke gebruikers in het betreffende jaar zijn gefactureerd.

7-1 Klachten van betalingsplichtigen

	2015			2014		
	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal gefactureerde gebruikers	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal gefactureerde gebruikers
Sena	111	102	102.538	24	24	112.747
Stichting Leenrecht	-	-	445	-	-	460
Stichting Reprorecht	-	-	212.881	-	-	203.395
Stichting de Thuis kopie	-	1	502	9	8	517
Vereniging Buma	175	164	103.000	102	93	106.000
Stichting Pictoright	-	-	404	-	-	585
Stichting PRO	-	-	207	-	-	207
Stemra	-	-	2.500	-	-	2.600
StOP NL	-	-	923	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vevam	-	-	7			
Stichting Videma	2	2	26.000	2	2	26.000

Ten opzichte van 2014 zijn bij Sena en Buma²⁰ de klachten aanzienlijk toegenomen, bij andere CBO's zijn de klachten afgenomen. Het toegenomen aantal klachten wordt zowel bij Sena als Buma geweten aan een forse toename in klachten naar aanleiding van het Del Corso arrest (HvJ EU 15 maart 2012, C-135/10, SCF/Marco Del Corso)²¹ waarin het Hof van Justitie van de EU oordeelde dat een tandarts voor het gebruik van muziek in zijn wachtkamer geen vergoeding hoeft te betalen aan muzikant en platenmaatschappij op basis van naburig recht. Een andere oorzaak van de toename is de wijze van registratie van klachten. Verzoeken van betalingsplichtigen om gebruiksgegevens te wijzigen, worden als klachten geregistreerd.

Naast bovengenoemde klachten, komen bij SCAN (Service Centrum Auteurs- en Naburige rechten) ook klachten binnen voor Buma en Sena.

Bij SCAN komen klachten binnen die betrekking hebben op in rekening gebrachte vergoeding en/of administratieve afhandelingen. Deze worden bij SCAN (al dan niet in overleg met Buma en Sena) afgehandeld. SCAN heeft in 2015 158 klachten geregistreerd waarvan er nog 27 open staan. Van deze 27 openstaande klachten zijn er 25 gerelateerd aan het Del Corso-arrest.

7.2.1.2 Ingediende zaken bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk

Er waren bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk in 2015 6 zaken in behandeling, waarvan 5 ingediend in het jaar 2015 en 1 in 2014.

Van de 6 zaken zijn er 4 (rechtstreeks) door een betalingsplichtige bij de commissie ingediend. In 2 gevallen is door partijen een schikking bereikt. In één geval voldeed de betalingsplichtige niet aan de innamevereisten van de geschillencommissie. Eén geschil was eind 2015 nog in behandeling bij de commissie. De zaken kunnen als volgt worden toegelicht:

- De zaak die in 2014 was ingediend is in 2015 geëindigd met een schikking tussen partijen, zodat er geen uitspraak door de geschillencommissie nodig was. De klacht had betrekking op een licentie voor het vertonen van tv-beelden in een B&B.
- De andere zaak die is geschikt betrof een klacht over de betaling van de wettelijke kopieervergoeding. De verschuldigheid daarvan werd door de indiener van de klacht betwist.
- Er is een zaak niet verder in behandeling genomen, omdat de klacht werd ingetrokken. De klacht had betrekking op de

²⁰ Vereniging Buma: Het werkelijk aantal gebruikers is groter dan het hier gepresenteerde aantal van 103.000 (2014: 106.000) omdat de hieronder vallende brancheorganisaties bestaan uit meerdere individuele betalingsplichtigen.

²¹ kvdl.nl/nieuws/hof-van-justitie-ie-wachtkamer-muziek-voortaan-gratis/

door Buma Stemra in rekening gebrachte vergoedingen over 2013, 2014 en 2015.

- De enige in 2015 nog lopende zaak is uiteindelijk in 2016 ook geschikt. Dit betrof een klacht over de betaling van de wettelijke kopieervergoeding. De verschuldigdheid daarvan werd door de indiener van de klacht betwist.

Een uitspraak heeft de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk in 2015 derhalve niet gedaan.

Daarnaast zijn er in 2015 nog 2 zaken in het kader van de Gerechtelijke Adviesaanvraag bij de Geschillencommissie in behandeling genomen. De Geschillencommissie treedt daarin op als gerechtelijk deskundige.

7.2.2 Gezamenlijke factuur

Evenals in 2014, bieden de vier grote 'markt-CBO's' de mogelijkheid voor gebruikers om zich voor een gezamenlijke factuur te melden bij de portal "mijnlicentie.nl". Naast Buma, Sena en Videma, bestaat ook de mogelijkheid om de aan Reprorecht verschuldigde vergoeding op de gezamenlijke

factuur te laten plaatsen. In de praktijk wordt van deze mogelijkheid weinig gebruik gemaakt, omdat de betalingsplichtigen van Reprorecht sterk verschillen van de groep betalingsplichtigen die gebruik maken van de licenties van Buma, Sena en Videma.

In 2015 hebben ruim 100.000 ondernemingen gebruik gemaakt van de gezamenlijke factuur. De totale incasso van Sena, Buma en Videma bedroeg in 2015 € 246,15 miljoen. Een deel hiervan is via Service Centrum Auteurs- en Naburige rechten (SCAN) gefactureerd, namens Sena, Buma en Videma. Hiermee was een factuurwaarde van € 45,6 miljoen gemoeid. In vergelijking met 2014 is er een groei van 3,4% gerealiseerd. Het niet door SCAN gefactureerde deel wordt door de CBO's zelf bij betalingsplichtigen geïncasseerd.

Het Nederlandse bedrijfsleven ontvangt voor het betalen van auteurs- en naburige rechten grotendeels facturen van SCAN (percentage SCAN-facturen: Sena 62%, Buma 52%, van het totaal aantal facturen van de CBO). Met de dienstverlening door SCAN aan Buma, Sena, Videma en

Onderwijs en auteursrechten

Een docent in het voortgezet onderwijs (waarvan de koepel een overeenkomst heeft gesloten met Stichting Reprorecht en Stichting PRO), krijgt voor het maken van losse kopieën van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, of het samenstellen van een reader, te maken met de volgende auteursrechtelijke vergoedingen:

1. Artikelen of korte delen uit een boek kopiëren

Het (analoog) kopiëren van artikelen of korte gedeelten uit een boek is zonder toestemming toegestaan, maar hiervoor dient een wettelijke vergoeding per student te worden voldaan. Voor schooljaar 2016-2017 is deze vergoeding aan Stichting Reprorecht gebaseerd op de betaling over het basisjaar 2010 gedeeld door het aantal leerlingen van de onderwijsinstelling. Voor het digitaal kopiëren van artikelen of korte gedeelten uit een boek is ook een vergoeding verschuldigd aan Stichting Reprorecht, deze vergoeding is dezelfde als voor analoog kopiëren.

2. Artikelen of korte delen uit een boek in een reader overnemen

Het (analoog) overnemen van artikelen of korte delen uit een boek voor een reader is zonder toestemming toegestaan, maar hiervoor dient een wettelijke vergoeding voor het schooljaar 2016-2017 van €0,041 per pagina aan Stichting PRO te worden voldaan. De meeste onderwijsinstellingen hebben met Stichting PRO een afkoopregeling getroffen voor het gebruik van korte overnames. Voor de overname van artikelen of korte gedeelten uit een boek voor een digitale reader is ook een vergoeding verschuldigd aan Stichting PRO, deze vergoeding is dezelfde als voor analoge overname.

3. Niet-korte-delen kopiëren en overnemen

Zowel voor losse kopieën als de overname in een reader van niet-korte delen is toestemming nodig van Stichting PRO. Stichting PRO rekent hiervoor een tarief voor het schooljaar 2016-2017 van €0,0157 per pagina. Voor digitale kopieën en digitale overnames is ook toestemming nodig van Stichting PRO. Stichting PRO rekent hiervoor dezelfde tarieven als voor analoog gebruik.

Reprorecht, bedient SCAN vrijwel alle (markt) CBO's die vergoedingen ophalen bij individuele gebruikers. Resteren alleen de CBO's die in een beperkt marktsegment op grond van wettelijke vergoedingen incasseren: Thuiskopie (importeren en produceren van DVD s, CD s, computers, smartphones, etc.), Leenrecht (bibliotheken) en PRO (hoger onderwijs).

Voor het ontwikkelen en onderhouden van de database van de gezamenlijke factuur moeten de betrokken CBO's kos-

ten maken. De totale kosten van SCAN, die de uitvoering verzorgt van de gezamenlijke factuur, bedroegen in 2015 € 3,9 miljoen. Ten opzichte van 2014 is dit een stijging van 10,2%. Naast het verzenden van de facturen voert de SCAN tevens het debiteurenbeheer uit en beschikt het over een buitendienst belast met handhaving.

7.2.3 Modelovereenkomsten

In 2015 zijn de volgende modelovereenkomsten met betalingsplichtigen ter goedkeuring aan het College voorgelegd.

7-2 Besluiten tot wijziging modelovereenkomsten

Ter goedkeuring voorgelegde modelovereenkomsten			
2015			
	Titel	Betreft	Resultaat
Thuiskopie	Thuiskopie incasso en controle	Ter goedkeuring voorgelegde incasso-overeenkomst Thuiskopie en bijbehorend controle-protocol	■
Reprorecht	Reprorecht-PO VO	Ter goedkeuring voorgelegd voorgenomen bestuursbesluit tot wijziging (actualisering) van de modelovereenkomsten met het primair en het voortgezet onderwijs.	■*

■ = goedgekeurd in 2015, ■* = goedgekeurd in 2016

TV-gebruik in Horeca en auteursrecht

Na inwerkingtreding van de 'Auteurscontractenwet' op 1 juli 2015 zijn de volgende auteursrechtelijke vergoedingen aan de orde bij TV-gebruik in de horeca:

1. *Horeca-exploitanten betalen via SCAN voor het gebruik van de tv aan Buma (een vergoeding voor de componisten, tekstdichters en muziekuitgevers van muziekwerken die via de tv openbaar worden gemaakt), Sena (een vergoeding voor de uitvoerenden en producenten van muziekwerken die via de tv openbaar worden gemaakt) en Videma (een vergoeding voor het vertonen van tv-beelden aan groepen). Het betreft hier tarieven voor het zogeheten 'zakelijk gebruik'.*
2. *Horeca-exploitanten betalen een tv-abonnement bij een door hen gekozen kabelmaatschappij (bijvoorbeeld Ziggo, KPN, Delta). Kabelmaatschappijen vergoeden uit het geheel van verkregen abonneegelden:

  - a. *regisseurs, scenaristen en hoofdrolspelers via hun CBO (Vevam, Lira, Norma) - op basis van de auteurscontractenwet - een auteursrechtelijke vergoeding als 'hoofd-maker' van filmwerken die via de tv worden uitgezonden.*
  - b. *producenten van filmwerken voor de auteurs- en naburige rechten die zij overgedragen hebben gekregen of mogelijk zelf hebben. Dit geldt zowel voor de (onafhankelijke) producenten die bij de CBO StOP NL zijn aangesloten, als voor de omroepen die filmwerken vervaardigen (waarbij de omroepen op basis van het naburig recht over 'eigen rechten' beschikken).**
3. *Indien bij het kabelabonnement een harddiskrecorder wordt verstrekt, zijn over deze verstrekte recorder thuiskopieheffingen in rekening gebracht.*

7.2.4 Tariefsverhogingen

In 2015 zijn de volgende tariefsverhogingen ter goedkeuring aan het College voorgelegd.

7-3 Besluiten tot goedkeuringen tariefsverhogingen

Ter goedkeuring voorgelegde tariefsverhogingen			
2015			
	Titel	Betreft	Resultaat
Buma Stemra	Buma Stemra voorlegging tariefsverhoging	Tariefsverhoging muziek gebruik online commercials	■
Buma Stemra	Buma Stemra aanpassing volumekorting	Aanpassing volumekorting live muziek	loopt nog in (aug.) 2016
Sena	Sena voorlegging tariefsverhoging	Verhoging tarieven voor lineaire uitzending door niet-landelijke commerciële radio-omroepen	■*

■ = goedgekeurd in 2015, ■* = goedgekeurd in 2016

Buma Stemra verzocht het CvTA (23 januari 2015) om goedkeuring van een voorgenomen bestuursbesluit om de tarieven voor library muziekgebruik in online commercials te verhogen. Het CvTA verzocht Buma Stemra om nadere informatie en onderbouwing (11 maart 2015). Hierop informeerde Buma Stemra het CvTA nader (22 mei 2015 en 2 september 2015). Dit was voor het CvTA reden om in stemmen met een verhoging van de tarieven, onder de voorwaarde dat het tarief niet ineens, maar in stappen wordt verhoogd.

Sena verzocht het CvTA (18 december 2015) om goedkeuring van een voorgenomen bestuursbesluit om de tarieven

voor het lineair uitzenden door niet-landelijke commerciële radio-omroepen te verhogen. Het CvTA verzocht SENA om nadere informatie en onderbouwing (28 januari 2016). Hierop informeerde Sena het CvTA nader (22 februari 2016). Dit was voor het CvTA reden om in te stemmen met de verhoging. De verhoging betrof het indexeren van de staffelgrenzen die bij een gelijkblijvende degressieve toepassing van de omzet gerelateerde tarieven, leidt tot een beperkte stijging van de te betalen vergoedingen. Het toezicht van het CvTA op de transparantie van de CBO's richting gebruikers, komt in de andere hoofdstukken aan de orde.

Gebruikers, licenties en niet door een CBO vertegenwoordigde rechthebbenden

CBO's sluiten in de praktijk (op hoofdlijnen) 2 soorten licentieovereenkomsten (= gebruikscontracten) met gebruikers af:

1. *Met vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. De gebruiker betaalt voor het gebruik van rechten die in beheer zijn bij de CBO én de gebruiker is verzekerd (via de vrijwaring) voor het gebruik van rechten die niet door de CBO worden vertegenwoordigd. Mocht een rechthebbende die door de CBO is vertegenwoordigd zich bij de gebruiker melden om een vergoeding, dan zal de gebruiker deze doorverwijzen naar de CBO. De CBO zal vervolgens trachten de rechthebbende zich alsnog te laten vertegenwoordigen (via aansluiting, overdracht of mandaat). Voor rechthebbenden die zich achteraf bij een CBO melden maken de CBO's reserveringen op de repartitie (zogenaamde 'naclaims'). De licentieovereenkomsten met betrekking tot kabeldistributie van bijvoorbeeld Buma Stemra zijn voorbeelden van overeenkomsten met vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. Indien de niet-vertegenwoordigde rechthebbende zich niet meldt binnen de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren, vloeien deze reserveringen terug naar de te verdelen gelden onder wél vertegenwoordigde rechthebbenden.*
2. *Zonder vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. De gebruiker betaalt alleen voor auteursrechten die in beheer zijn bij de CBO en dient zelfstandig af te rekenen met rechthebbenden die niet zijn vertegenwoordigd door deze CBO. Voorbeelden van dergelijke overeenkomsten zijn: Grote Digital Service Providers (waaronder Spotify), tv-gebruik in hotels. Stichting Videma vertegenwoordigt niet de rechthebbenden van CNN. CNN int zelf bij hotels.*

8

Financiën

8.0 Inleiding

In dit hoofdstuk Financiën wordt dieper ingegaan op het financiële aspect van het toezicht. Bij CBO's gaat het immers om het exploiteren van de auteurs- en naburige rechten in geldelijke zin. De CBO's handelen uit naam van de rechthebbenden. De gebruiker van de teksten, muziek of beelden betaalt voor dit gebruik. De ontvangen vergoedingen dienen zo snel mogelijk bij de rechthebbenden terecht te komen tegen zo min mogelijk kosten. CBO's geven aan dat het kostenniveau mede afhankelijk is van het door rechthebbenden gewenste serviceniveau. In de wet zijn vereisten opgenomen met betrekking tot de kostenniveaus. Daarnaast wordt er in het CvTA jaarrapport 2015 op een aantal kengetallen ingegaan die beoordeling van onder andere het tempo van repartitie en de kostenniveaus mogelijk maken.

CBO's dienen zich aan een aantal concrete criteria te houden, volgens de Wet toezicht:

- Het opstellen van de jaarrekening conform BW Boek 2 Titel 9.
- Het verdelen van gelden binnen 3 jaren volgend op het kalenderjaar van inning.
- Het streven naar kostenbeperking tot bij de Algemene Maatregel van Bestuur bepaalde kostenpercentages, waaronder tevens de "kosten in de keten" worden begrepen.

Deze onderwerpen zullen in dit hoofdstuk aan bod komen. Daarnaast zal er kort op de globale incasso- en repartitieontwikkelingen van de gehele branche worden ingegaan, teneinde een beeld te krijgen van de omvang van de financiële effecten in totaal. De snelheid van verdelen, de effectiviteit, komt ook aan bod. Verder zal er aandacht worden besteed aan het beheer van gelden en de omvang van investeringen bij CBO's.

8.1 Jaarrekening overeenkomstig Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9 en overeenkomstig de relevante bepalingen van en krachtens de WNT

8.1.1 Inleiding en normen

CBO's dienen een jaarverslag en een jaarrekening op te stellen. Tot aan de jaarrekening 2012 hadden CBO's (al dan niet onder het toezicht vallend) een keuze in de richtlij-

nen die als basis dienen bij het opstellen van de jaarrekening. Met ingang van het jaar 2013 diende het jaarverslag en de jaarrekening overeenkomstig Boek 2 Titel 9 van het Burgerlijk Wetboek te zijn. De overgang om aan dit vereiste te voldoen heeft al plaatsgevonden en heeft in 2015 niet tot aanpassing geleid.

Over het jaar 2013 heeft de overgang naar het opstellen van het jaarverslag en de jaarrekening overeenkomstig Boek 2 Titel 9 BW onder andere tot de volgende aanpassing geleid:

- De meeste CBO's hebben een wijziging moeten doorvoeren in de presentatie van hun jaarcijfers.
- De verantwoording van onder andere de ingehouden administratievergoedingen als baten in de exploitatierekening vindt op een andere manier plaats.
- De resultaten van beleggingen (zoals bij Buma) worden nu direct in het resultaat verwerkt, terwijl voorheen nog een normrendement werd gebruikt.

Bovendien is in het VOI©E-keurmerk de eis opgenomen dat CBO's een 'Model Kerncijferoverzicht en Mutatieoverzicht te verdelen licentie-inkomsten' in de jaarrekening opnemen. Dit betreft geen verplichting die uit de wet volgt, maar is door zelfregulering tot stand gekomen ten einde de transparantie te vergroten.

In de VOI©E-keurmerkcriteria is opgenomen dat CBO's het jaarverslag en de jaarrekening uiterlijk op 1 juli van het volgende kalenderjaar openbaar maken. Volgens het keurmerk kan het bestuur van de CBO deze termijn met maximaal 6 maanden verlengen onder vermelding op de website van de reden van verlenging.

8.1.2 Bevindingen

Op het moment van publiceren van dit rapport hebben alle organisaties die per 1 januari 2015 onder het toezicht vallen een jaarverslag en een jaarrekening over het jaar 2015 opgesteld en gepubliceerd overeenkomstig BW Boek 2 Titel 9 BW.

Wat betreft de openbaarmaking in het jaarverslag van de gegevens met betrekking tot de WNT, wordt verwezen naar de betreffende paragraaf in hoofdstuk 4 'Bestuur en Organisatie'.

8-1 Jaarrekening CBO's die voldoen aan Boek 2 Titel 9 BW en aan de WNT -vereisten.

CBO	2015	2014	2015	2015	2014	2014
	Accountant	Accountant	overeenkomstig Boek 2 Titel 9 BW	overeenkomstig relevante bepalingen van en krachtens WNT*	overeenkomstig Boek 2 Titel 9 BW	overeenkomstig relevante bepalingen van en krachtens WNT*
Sena	idem als 2014	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	idem als 2014	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■
Stichting Reprorecht	idem als 2014	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	idem als 2014	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■
Vereniging Buma	idem als 2014	KPMG ACCOUNTANTS N.V.	■	■	■	■
Stichting Lira	idem als 2014	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■
Norma	idem als 2014	Baker Tilly Berk N.V.	■	■ ¹⁾	■	■
Stichting Pictoright	Mazars Paardekoper Hoffman N.V.	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■
PM	idem als 2014	Kamphuis en Berghuizen Accountants/Belastingadviseurs	■	n.v.t. ²⁾	■	■
Stichting PRO	idem als 2014	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■
Stichting IPRO	idem als 2014, samenstel- opdracht ³⁾	Deloitte Accountants B.V.	■	■	■	■
Sekam	idem als 2014	Ernst & Young Accountants LLP	■	■	■	■
Sekam Video	idem als 2014	Ernst & Young Accountants LLP	■	■	■	■
Stemra	idem als 2014	KPMG ACCOUNTANTS N.V.	■	■	■	■
STAP	idem als 2014	Kamphuis en Berghuizen Accountants/Belastingadviseurs	■	■ ¹⁾	■	■
Stichting Onafhankelijke Producenten Nederland	Ernst & Young Accountants LLP	n.v.t.	■	■	n.v.t. ⁴⁾	n.v.t. ⁴⁾
Vevam	idem als 2014	Baker Tilly Berk N.V.	■	■	■	■
Stichting Videma	idem als 2014	Blömer accountants en adviseurs B.V.	■	■	■	■

■ = ja
 n.v.t. = niet van toepassing
 ■ = nee

De meeste CBO's voldoen in vergelijking tot 2014 aan alle vereisten met betrekking tot de jaarrekening en de bijbehorende controleverklaring van de accountant.

De nummers 1 tot en met 4 in 8-1 Jaarrekening CBO's die voldoen aan Boek 2 Titel 9 BW en aan de WNT-vereisten worden hieronder toegelicht.

1. De stichtingen Norma en STAP hebben topfunctionarissen in dienst of deze zijn aan de stichting verbonden, maar hierover is door de accountant in de controleverklaring in het kader van de naleving de WNT geen informatie opgenomen. Dit zou wel het geval moeten zijn.
2. Stichting PM keert aan geen van de bestuurders een ver-

goeding uit, waardoor een verklaring 'overeenkomstig relevante bepalingen van en krachtens de WNT' achterwege kan blijven.

3. In tegenstelling tot de andere CBO's heeft Stichting IPRO de accountant een samenstellingsopdracht gegeven in plaats van een reguliere controle-opdracht. De accountant van Stichting IPRO meldt in het audit report dat de financiële overzichten overeenkomstig de vereisten van BW Boek 2 Titel 9 en de WNT zijn.
4. Stichting Onafhankelijke Producenten (StOP NL) viel in 2014 niet onder het toezicht van het College, waardoor alleen de stand van zaken met betrekking tot 2015 is gepresenteerd.

²² WNT = Wet normering topinkomens

8.2 Incasso-ontwikkeling op totaal niveau

8.2.1 Inleiding

Een aantal CBO's incasseert direct uit de markt, dat wil zeggen, direct bij bedrijven en organisaties. Een deel van de ontvangsten wordt ontvangen uit het buitenland via de collega-CBO's voor in het buitenland gebruikt repertoire. Dan zijn er nog CBO's die alleen gelden verdelen en derhalve niet direct gelden uit de markt ontvangen, maar deze van andere CBO's ontvangen ter verdere doorverdeling onder rechthebbenden. Dit betreft bijvoorbeeld Norma die onder andere van Stichting de Thuis kopie ontvangen gelden doorverdeelt aan rechthebbenden. In dat kader is sprake van een 'keten van verdeling'.

Bij het beschouwen van de "totale incasso-omvang" moet er rekening worden gehouden met bovenstaande indeling van de CBO's, waarbij de incasso Nederland en de incasso Buitenland respectievelijk direct van betalingsplichtigen in Nederland of via betalingsplichtigen in het buitenland worden ontvangen. De categorie "incasso via CBO" vertegenwoordigt de doorverdelende CBO's, die eerder gelden ontvingen van incasserende CBO's.

8.2.2 Bevindingen

Van de totale incasso in 2015 (€ 450,5 miljoen) moet er onderscheid gemaakt worden naar de volgende categorieën:

1. Incasso in Nederland: 74% (2014: 81%)
  2. Incasso via het buitenland 8%: (2014: 9%), en
  3. Ontvangsten in de keten ter verdere repartitie door verdelende CBO's ("incasso via CBO"): 18% (2014: 10%).
- Net als in 2014, is ook in 2015 de derde categorie, incasso in de keten, toegenomen. De belangrijkste oorzaak van de gewijzigde verhouding tussen de diverse categorieën is de ontvangsten door verdelende CBO's van gelden van Stichting

8-2 Onderverdeling Incasso

(x € 1.000)	Alle CBO's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Incasso via CBO	25.726	42.959	79.794	-41%	67%	86%
Incasso via buitenland	34.409	37.564	37.226	-35%	9%	-1%
Incasso in Nederland	285.837	340.959	333.526	6%	19%	-2%
Totale Incasso	345.971	421.482	450.546	-5%	22%	7%
Incasso in NI en via buitenland	320.246	378.523	370.752	-1%	18%	-2%
Incasso in Nederland	89%	90%	90%			
Incasso via buitenland	11%	10%	10%			
	Aandeel categorie van totaal					
	2013	2014	2015			
Incasso via CBO	7%	10%	18%			
Incasso via buitenland	10%	9%	8%			
Incasso in Nederland	83%	81%	74%			
Totale Incasso	100%	100%	100%			

de Thuis kopie over eerdere jaren als gevolg van de schikking met de Staat (€ 33,5 miljoen).

De totale incasso neemt in 2015 ten opzichte van 2014 toe met 7%. In algemene zin wordt deze toename veroorzaakt door:

- Per 1 januari 2015 staat StOP NL onder het toezicht met een incasso van € 10,8 miljoen.
- Als gevolg van het bereiken van een akkoord met RODAP tussen de 'makers' CBO's (Lira, Vevam en Norma) en RODAP (de vereniging van omroepen, producenten en distributeurs en de CBO StOP NL) is de uitbetaling van kabelgelden weer op gang gekomen. Hiervan profiteren de rechthebbenden van Lira, Vevam en Norma. In het akkoord is een vergoeding opgenomen voor 2015 voor de wettelijke proportionele vergoeding voor de hoofdmakers (regisseurs, hoofdrolspelers en scenaristen) van € 15 miljoen²⁵ voor de lineaire doorgifte (BMS = Basic Media Services) en € 1 miljoen voor Video on Demand (VOD). Deze € 16 miljoen is, voor de hoofdmakers, voor de drie CBO's gezamenlijk.
- De verdeling door Stichting de Thuis kopie van de schikking met de Staat van € 33,5 miljoen, ontvangen in 2014, aan verdelende CBO's (Lira, Pictoright, Sekam Video, Stemra, Stichting PM, STAP en Vevam).
- Positieve incasso ontwikkelingen bij Sena en Buma.
- De tweejaarlijkse incasso bij het bedrijfsleven door Stichting Reprorecht die in 2015 heeft plaatsgevonden. De totale directe incasso-ontvangsten²⁶ zijn licht afgenomen ten opzichte van 2014 (-2%). Dit wordt niet veroorzaakt door fluctuaties van de incasso afkomstig uit het buitenland. Deze bleef ten opzichte van 2014 vrijwel gelijk. De daling wordt wél veroorzaakt door de incasso in Nederland in 2015. Deze daling van de incasso in Nederland ten opzichte van die in 2014 wordt verklaard doordat in 2014 Stichting de Thuis kopie de eenmalige schikking met de Staat heeft geïncasseerd. Dit levert in de vergelijking met 2015 een vertekend beeld op.

²⁵ Tussen RODAP en de PAM/CBO's is € 0,18 per abonnee per maand overeengekomen. Het totaal voor 2015 bedraagt € 15 miljoen.

²⁶ De directe incasso-ontvangsten bestaan uit de incasso van Nederlandse betalingsplichtigen en incasso uit het buitenland, exclusief de ontvangsten via CBO's

De totale incasso per CBO is hieronder weergegeven²⁷.

8-3 Totale Incasso per CBO

(x € 1.000)	Totale Incasso			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Sena	63.510	65.681	68.415	9%	3%	4%
Stichting Leenrecht	14.217	13.457	12.572	12%	-5%	-7%
Stichting Reprorecht	12.129	21.299	26.372	-51%	76%	24%
Stichting de Thuis kopie	30.831	69.295	33.498	474%	125%	-52%
Vereniging Buma	152.201	158.329	164.691	3%	4%	4%
Stichting Lira	9.062	9.439	16.984	-43%	4%	80%
Norma	2.654	12.127	15.323	-12%	357%	26%
Stichting Pictoright	6.702	6.802	9.312	-14%	1%	37%
Stichting PM	69	531	329	-53%	674%	-38%
Stichting PRO	8.632	8.156	8.338	-23%	-6%	2%
Stichting IPRO	1.090	1.542	1.484	-12%	41%	-4%
Sekam	922	2.244	1.277	-97%	143%	-43%
Sekam Video	1.247	4.066	13.210	121%	226%	225%
Stemra	28.324	31.710	39.263	-7%	12%	24%
STAP	460	2.617	7.663	-45%	469%	193%
StOP NL	n.v.t.	n.v.t.	10.843	-	-	-
Vevam	2.408	1.492	7.932	-60%	-38%	432%
Stichting Videma	11.514	12.695	13.040	2%	10%	3%
Totaal	345.971	421.482	450.546	-5%	22%	7%

In overzicht 8-4 Herkomst Incasso per CBO wordt de herkomst van de incasso per CBO weergegeven.

8-4 Herkomst Incasso per CBO

(x € 1.000)	Herkomst incasso 2015				% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	Totaal	NL	Buitenland	CBO	2013	2014	2015
Sena	68.415	55.658	12.757	-	81%	19%	0%
Stichting Leenrecht	12.572	12.572	-	-	100%	0%	0%
Stichting Reprorecht	26.372	25.362	1.010	-	96%	4%	0%
Stichting de Thuis kopie	33.498	33.498	-	-	100%	0%	0%
Vereniging Buma	164.691	148.247	16.444	-	90%	10%	0%
Stichting Lira	16.984	4.388	389	12.207	26%	2%	72%
Norma	15.323	-	744	14.579	0%	5%	95%
Stichting Pictoright	9.312	3.148	446	5.718	34%	5%	61%
Stichting PM	329	-	-	329	0%	0%	100%
Stichting PRO	8.338	5.364	-	2.974	64%	0%	36%
Stichting IPRO	1.484	-	-	1.484	0%	0%	100%
Sekam	1.277	-	667	610	0%	52%	48%
Sekam Video	13.210	-	138	13.072	0%	1%	99%
Stemra	39.263	21.268	4.581	13.414	54%	12%	34%
STAP	7.663	-	-	7.663	0%	0%	100%
StOP NL	10.843	10.843	-	-	100%	0%	0%
Vevam	7.932	138	50	7.744	2%	1%	98%
Stichting Videma	13.040	13.040	-	-	100%	0%	0%
Totaal	450.546	333.526	37.226	79.794	74%	8%	18%

²⁷ Per 1 januari 2015 valt StOP NL onder het toezicht van het CvTA. Gegevens over de jaren vóór 2015 van StOP NL worden niet in dit rapport opgenomen.

8.2.3 Ontwikkeling incasso naar herkomst

In het kort wordt hieronder per CBO aangegeven wat de daling of stijging van de herkomst van de incasso ten opzichte van het jaar ervoor (2014) is.

8.2.4 Incasso in Nederland

De incasso in Nederland is in 2015 met 2% gedaald ten opzichte van 2014. Dit betreft een absolute daling van € 7,4 miljoen. Van het totaal geïncasseerde bedrag in 2015 is circa € 333 miljoen afkomstig van het Nederlandse bedrijfsleven en overige organisaties. In 8-5 Incasso Nederland per CBO wordt de ontwikkeling van de incasso-omvang afkomstig van Nederlandse bedrijven en organisaties in de afgelopen jaren weergegeven.

8-5 Incasso Nederland per CBO

(x € 1.000)	Incasso in Nederland			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Sena	50.356	52.566	55.658	5%	4%	6%
Stichting Leenrecht	14.217	13.457	12.572	12%	-5%	-7%
Stichting Reprorecht	11.408	19.390	25.362	-48%	70%	31%
Stichting de Thuis kopie	30.831	69.295	33.498	474%	125%	-52%
Vereniging Buma	138.355	144.174	148.247	2%	4%	3%
Stichting Lira	171	433	4.388	-8%	153%	913%
Stichting Pictoright	1.790	1.743	3.148	-4%	-3%	81%
Stichting PRO	5.217	4.914	5.364	-21%	-6%	9%
Stemra	21.975	22.291	21.268	-11%	1%	-5%
StOP NL	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	-	-
Vevam	3	1	138	-	-67%	13700%
Stichting Videma	11.514	12.695	13.040	2%	10%	3%
Totaal	285.837	340.959	333.526	6%	19%	-2%

Door de stichtingen Lira, Norma en Vevam werd in 2015 meer incasso gegenereerd. Dit betreft kabelgelden die, door het bereiken van overeenstemming met RODAP, na jaren weer worden uitgekeerd aan de stichtingen Lira en Vevam en nu ook voor Norma. Ook Stichting Pictoright profiteerde voor het eerst van deze ontwikkelingen.

StOP NL (Stichting onafhankelijke Producenten Nederland) verantwoordde voor het eerst in 2015 incassogelden aan het CvTA in het kader van de ondertoezichtstelling per 1 januari 2015.

Bij Sena betreft de stijging van de incasso van 6% een vermeerdering van het aantal licenties, de afbouw van de modulaire vergoedingsregelingen en het verhogen van tarieven.

De stijging van de incasso bij Stichting Reprorecht van 31% betrof geen stijging als gevolg van het aanschrijven

van meer gebruikers of hogere tarieven, maar louter de tweejaarlijkse facturatie aan het MKB-bedrijfsleven en de uitvoering van de gemoderniseerde Regeling Reprorecht Bedrijfsleven die in 2013 bekrachtigd werd door VNO-NCW en MKB-Nederland.

De omvang van de incasso bij Buma steeg 3% ten opzichte van 2014 als gevolg van zowel autonome stijging binnen alle categorieën (met uitzondering van de categorie 'Radio, TV en Aanbieders van netwerken') en als gevolg van een aantal incidentele eindafrekeningen over oude jaren die in 2015 zijn gerealiseerd.

De daling van de omvang van de incasso in Nederland in 2015 ten opzichte van 2014 is voor het grootste deel toe te schrijven aan Stichting de Thuis kopie. In het jaar 2014 werd

er een schikking met de Staat getroffen voor de jaren 2007-2012. Dit leverde de stichting € 33,5 miljoen aan schadevergoeding op²⁸. De vergelijking van 2015 met 2014 levert hierdoor een vertekend beeld op. Indien hiervoor wordt gecorrigeerd, is de incasso 8% in 2015 hoger dan in 2014.

8.2.5 Incasso vanuit het buitenland

De incasso vanuit het buitenland in 2015 is ten opzichte van 2014 licht gedaald met 1%. Dit wordt veroorzaakt door een aantal ontwikkelingen.

Buma incasseerde meer vanuit het buitenland vanwege een aantal hits in het buitenland van Nederlandse rechthebbenden en de groei van de Nederlandse dancemuziek in het buitenland.

Stichting Reprorecht ontvangt via buitenlandse CBO's de rechteninkomsten voor Nederlandse rechthebbenden. Deze buitenlandinkomsten fluctueren vanwege de verschillende

²⁸ In mei 2009 is Stichting de Thuis kopie een procedure gestart tegen de Staat. Aanleiding hiervoor was het beleid om de thuis kopievergoeding op 1 mei 2007 te bevriezen. Volgens Stichting de Thuis kopie was de regelgeving inzake thuis kopieën in de periode 2007-2012 onrechtmatig omdat daarin alleen werd geheven over cd's en dvd's, en niet over andere voorwerpen waarmee thuis kopieën gemaakt werden, zoals mp3-spelers en harddiskrecorders. De opbrengsten uit de heffingen waren daardoor volgens Stichting de Thuis kopie te laag om te kunnen gelden als 'billijke vergoeding' waarop rechthebbenden aanspraak kunnen maken. Bron: persbericht Rijksoverheid, 8 december 2014).

systemen die de buitenlandse CBO's hanteren en het tempo voor het uitbetalen van deze gelden.

De inkomsten van Sekam²⁹ uit het buitenland nemen in 2015 vergeleken met 2014 af met € 1,1 miljoen en betreffen de fluctuerende inkomsten via AGICOA Zwitserland en een afname vanuit enkele andere landen van minder uitgezonden programma's van aangesloten productiemaatschappijen.

8-6 Incasso vanuit Buitenland per CBO

(x € 1.000)	Incasso vanuit het buitenland			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Sena	13.154	13.115	12.757	31%	0%	-3%
Stichting Reprorecht	721	1.909	1.010	-75%	165%	-47%
Vereniging Buma	13.846	14.155	16.444	11%	2%	16%
Stichting Lira	525	461	389	410%	-12%	-16%
Norma	73	810	744	40%	1010%	-8%
Stichting Pictoright	208	93	446	447%	-55%	380%
Sekam	739	1.859	667	-97%	152%	-64%
Sekam Video	157	203	138	74%	29%	-32%
Stemra	4.870	4.788	4.581	2%	-2%	-4%
Vevam	116	171	50	427%	47%	-71%
Totaal	34.409	37.564	37.226	-35%	9%	-1%

8.2.6 Incasso via CBO's

De ontvangsten via CBO's zijn in 2015 ten opzichte van 2014 fors toegenomen met 86%. Over het jaar 2014 ten opzichte van 2013 was er ook al een forse toename te constateren vanwege de gedeeltelijke doorbetaling van de thuiskopiegelden. In 2015 heeft de doorbetaling van het restant van deze gelden plaatsgevonden. De CBO's die afhankelijk zijn van deze gelden rapporteerden in 2015 dan ook weer hervatte incasso-opbrengsten, zoals Lira, Norma, PM, Sekam Video, Stemra, Vevam en STAP. Vevam, Lira en

Pictoright ontvingen bovendien van Videma nog gelden met betrekking tot de jaren 2015 en eerder.

8-7 Incasso via CBO's

(x € 1.000)	Incasso via CBO's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Stichting Lira	8.366	8.545	12.207	-47%	2%	43%
Norma	2.581	11.317	14.579	-13%	338%	29%
Stichting Pictoright	4.704	4.966	5.718	-19%	6%	15%
Stichting PM	69	531	329	-53%	674%	-38%
Stichting PRO	3.415	3.242	2.974	-25%	-5%	-8%
Stichting IPRO	1.090	1.542	1.484	-12%	41%	-4%
Sekam	183	385	610	-96%	110%	59%
Sekam Video	1.090	3.863	13.072	130%	254%	238%
Stemra	1.479	4.631	13.414	79%	213%	190%
STAP	460	2.617	7.663	-45%	469%	193%
Vevam	2.289	1.320	7.744	-61%	-42%	487%
Totaal	25.726	42.959	79.794	-41%	67%	86%

²⁹ De incasso van Sekam, bestaande uit kabelvergoedingen, is in 2012 tot een einde gekomen. Deze vergoedingen werden via Buma en Agicoa ontvangen, maar worden thans ontvangen door een organisatie die niet onder het toezicht van het CvTA viel (StOP NL). Het CvTA heeft op deze ontwikkeling reeds actie ondernomen door in 2014 de Minister van Veiligheid en Justitie te adviseren StOP NL onder het toezicht te plaatsen. Inmiddels valt StOP NL onder toezicht van het College.

8.3 Repartitie ontwikkeling op totaal niveau

8.3.1 Inleiding

De repartitie betreft de uiteindelijke verdeling aan rechthebbenden en/of verdeelorganisaties van de eerder geïncasseerde en ontvangen gelden. Tussen incasso en repartitie zit een mogelijk tijdsverloop van wettelijk maximaal 3 jaren. De verdeling geschiedt conform vastgestelde repartitiereglementen.

8.3.2 Bevindingen

Uit 8-8 Onderverdeling repartitie valt af te leiden dat de totale repartitie in 2015 ongeveer 30% is toegenomen ten opzichte van 2014. De verhoudingen tussen de repartitie-

categorieën (‘Nederland’, ‘Buitenland’ en ‘aan verdelende CBO’s’) is ten opzichte van voorgaande jaren voornamelijk gewijzigd vanwege de incidentele omvangrijke repartitie door Stichting de ThuisKopie aan verdelende CBO’s. Het aandeel “repartitie aan CBO’s” is hierdoor groter dan voorgaande jaren. De andere repartitiecategorieën maken hierdoor logischerwijs een kleiner deel uit van de totale repartitieomvang.

Het grootste deel van de te verdelen gelden wordt aan Nederlandse rechthebbenden uitgekeerd (62%). Aan het buitenland werd 18% uitgekeerd. Het overige wordt door incasserende CBO’s naar verdelende CBO’s gereparteerd; 20%.

8-8 Onderverdeling repartitie

	Repartitie - Alle CBO's			% mutatie t.o.v. 2013		% mutatie t.o.v. 2014	
	2013	2014	2015	2014	2015	2014	2015
(x € 1.000)							
Repartitie aan CBO	25.724	33.353	86.507	30%	159%		
Repartitie aan het Buitenland	72.980	75.374	78.973	3%	5%		
Repartitie in Nederland	230.651	224.295	266.556	-3%	19%		
Totaal	329.356	333.022	432.037	1%	30%		
	Aandeel categorie van totaal.						
	2013	2014	2015				
Repartitie aan CBO	8%	10%	20%				
Repartitie aan het Buitenland	22%	23%	18%				
Repartitie in Nederland	70%	67%	62%				
Totaal	100%	100%	100%				

De totale repartitie per CBO over de jaren 2013, 2014 en 2015 (8-9 Totale repartitie per CBO) is hieronder weergegeven³⁰.

8-9 Totale repartitie per CBO³²

(x € 1.000)	Repartitie Totaal			% mutatie t.o.v. 2013	% mutatie t.o.v. 2014	Repartitie Netto
	2013	2014	2015	2014	2015	2015
Sena	49.064	59.943	70.609	22%	18%	61.255
Stichting Leenrecht	13.995	13.365	12.298	-5%	-8%	11.669
Stichting Reprorecht	22.907	19.924	12.700	-13%	-36%	10.950
Stichting de Thuis kopie	6.463	15.000	65.474	132%	336%	62.565
Vereniging Buma	139.111	138.786	147.654	0%	6%	133.745
Stichting Lira	11.383	11.768	11.076	3%	-6%	9.958
Norma	3.008	9.549	10.710	217%	12%	9.350
Stichting Pictoright	8.015	8.035	7.097	0%	-12%	6.263
Stichting PM	68	329	80	380%	-76%	-
Stichting PRO	9.196	8.579	8.818	-7%	3%	7.664
Stichting IPRO	1.184	1.427	1.230	21%	-14%	1.230
Sekam	15.875	6.091	4.421	-62%	-27%	4.310
Sekam Video	1.447	2.378	4.915	64%	107%	4.613
Stemra	31.264	25.057	35.425	-20%	41%	30.670
STAP	902	2.325	5.583	158%	140%	5.186
StOP NL ³¹	n.v.t.	n.v.t.	8.075	-	-	7.405
Vevam	4.853	3.923	5.693	-19%	45%	4.895
Stichting Videma	10.662	6.544	20.178	-39%	208%	17.766
Totaal	329.398	333.022	432.037	1%	30%	389.493

De daadwerkelijke uitkering aan rechthebbenden en verdeelende CBO's, de netto repartitie, bedraagt in 2015 € 389,5 miljoen. De daadwerkelijke uitkering aan rechthebbenden, zonder de verdeelende CBO's (Stichtingen de Thuis kopie, Reprorecht, Leenrecht en PRO) bedraagt € 296,7 miljoen in 2015.

8.3.3 Ontwikkelingen repartitie per categorie rechthebbende

In 8-10 Onderverdeling Repartitie per CBO is – net als bij de incasso – een onderverdeling gemaakt naar de ontvan-

ger van de geïncasseerde gelden: de Nederlandse rechthebbenden, de buitenlandse rechthebbenden (via de zusterorganisatie) en de verdeelorganisaties die de gelden doorverdelen aan de uiteindelijke rechthebbenden. Het aandeel van de repartitie aan andere CBO's ter verdere verdeling aan rechthebbenden bedraagt in 2015 20% van de totale repartitieomvang. Het grootste deel van de repartitie geschiedt dus direct aan de rechthebbenden.

³⁰ De totale repartitie per CBO (de bruto repartitie) bestaat uit de som van de repartitie aan CBO's, de repartitie aan het buitenland en de repartitie aan rechthebbenden in Nederland én de administratievergoeding voor de CBO voor de verrichtte incasso- en repartitieactiviteiten ten behoeve van rechthebbenden. De inhouding voor sociaal culturele fondsen valt niet onder de totale repartitie (de bruto repartitie).

³¹ Per 1 januari 2015 valt StOP NL onder het toezicht van het CvTA. Gegevens over de jaren vóór 2015 van StOP NL worden niet in dit rapport opgenomen.

³² Netto repartitie betreft de verdeling aan rechthebbenden of verdeelende CBO's waar de administratieve vergoeding voor de verdeelende CBO en de eventuele inhouding voor sociaal culturele doeleinden reeds in mindering zijn gebracht.

8-10 Onderverdeling Repartitie per CBO³³

(x € 1.000)	Onderverdeling Repartitie 2015			aandeel in %			
	Totaal	NL	Buitenland	CBO	NL	Buitenland	CBO
Sena	70.609	61.349	9.259	-	87%	13%	0%
Stichting Leenrecht	12.298	-	-	12.298	0%	0%	100%
Stichting Reprorecht	12.700	10.083	182	2.435	79%	1%	19%
Stichting de Thuis kopie	65.474	-	-	65.474	0%	0%	100%
Vereniging Buma	147.654	93.997	53.657	-	64%	36%	0%
Stichting Lira	11.076	7.607	3.432	37	69%	31%	0%
Norma	10.710	10.376	334	-	97%	3%	0%
Stichting Pictoright	7.097	6.632	465	-	93%	7%	0%
Stichting PM	80	80	-	-	100%	0%	0%
Stichting PRO	8.818	6.511	59	2.248	74%	1%	25%
Stichting IPRO	1.230	-	1.230	-	0%	100%	0%
Sekam	4.421	4.421	-	-	100%	0%	0%
Sekam Video	4.915	4.856	59	-	99%	1%	0%
Stemra	35.425	32.062	3.363	-	91%	9%	0%
STAP	5.583	5.583	-	-	100%	0%	0%
StOP NL	8.075	8.075	-	-	100%	0%	0%
Vevam	5.694	1.795	3.484	415	32%	61%	7%
Stichting Videma	20.178	13.129	3.449	3.600	65%	17%	18%
Totaal	432.037	266.556	78.973	86.507	62%	18%	20%

De ontwikkelingen binnen de categorieën (Nederland, Buitenland en aan CBO's) worden hieronder toegelicht.

8.3.4 Repartitie: Rechthebbenden in Nederland

De repartitie in Nederland is in 2015 ten opzichte van 2014 met 19% toegenomen.

8-11 Repartitie in Nederland

In 8-11 Repartitie in Nederland wordt de repartitie in Nederland door de CBO's over de afgelopen jaren weergegeven.

(x € 1.000)	Repartitie Nederland			% mutatie t.o.v. 2013		% mutatie t.o.v. 2014	
	2013	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Sena	41.740	50.046	61.349	20%	23%	-	-
Stichting Leenrecht	-	675	-	-	-100%	-	-
Stichting Reprorecht	17.631	13.895	10.083	-21%	-27%	-	-
Stichting de Thuis kopie	-	-	-	-	-	-	-
Vereniging Buma	88.168	89.029	93.997	1%	6%	-	-
Stichting Lira	9.216	8.212	7.607	-11%	-7%	-	-
Norma	3.008	8.765	10.376	191%	18%	-	-
Stichting Pictoright	7.160	7.034	6.632	-2%	-6%	-	-
Stichting PM	68	329	80	380%	-76%	-	-
Stichting PRO	7.638	6.537	6.511	-14%	0%	-	-
Stichting IPRO	-	-	-	-	-	-	-
Sekam	15.775	6.091	4.421	-61%	-27%	-	-
Sekam Video	1.447	910	4.856	-37%	433%	-	-
Stemra	28.275	22.670	32.062	-20%	41%	-	-
STAP	902	2.325	5.583	158%	140%	-	-
StOP NL	n.v.t.	n.v.t.	8.075	-	-	-	-
Vevam	1.141	2.285	1.795	100%	-21%	-	-
Stichting Videma	8.482	5.492	13.129	-35%	139%	-	-
Totaal	230.651	224.295	266.556	-3%	19%	-	-

³³ Vevam: door een foutieve boeking is er in de kolom CBO € 415K verantwoord. Vevam verdeelde geen € 415K aan CBO's, dit bedrag hoort eveneens in de categorie rechthebbenden in Nederland (NL) te worden verantwoord. Het t De schikking betreft de schadestaatprocedure met de Staat der Nederlanden vanwege de gevolgen van de bevrozing van het Thuis kopiëstelsel (Gerechtshof Den Haag, arrest van 27 maart 2012).

De belangrijkste ontwikkelingen in de repartitie aan Nederlandse rechthebbenden per CBO zijn:

Sena

De repartitie is in 2015 ten opzichte van 2014 fors gestegen (23%). Dit heeft twee redenen. De belangrijkste reden is dat Sena door proceswijzigingen is staats is gebleken om te starten met de doorbetaling van de in het kalenderjaar 2015 ontvangen gelden. Tevens is vanaf 2015 het inhoudingspercentage gedaald van 16% naar 12%. Daarnaast hebben de proceswijzigingen er ook voor gezorgd dat de eerste repartitie in maart 2015 al 57% van de geïncasseerde gelden van het jaar ervoor, doorbetaald kon worden aan de rechthebbenden. Ter vergelijking was dit percentage in 2014 34% en de jaren ervoor steeds rond de 15%.

Buma

De afgelopen jaren kende Buma een stijgende rechtenopbrengst. Deze stijging is eveneens waarneembaar in de uitkeringen die Buma doet aan de rechthebbenden.

Norma

Norma verdeelde het nog niet uitgekeerde deel van de in 2014 gesloten schikking met de Staat in 2015 aan rechthebbenden; € 2,6 miljoen. De schikking van totaal € 10 miljoen werd in 2014 ontvangen en in dat jaar al deels verdeeld aan de rechthebbenden³⁴.

Sekam Video

Sekam Video verdeelt alleen thuiskopiegelden aan producenten van filmwerken. De in 2014 en 2015 ontvangen gelden van Stichting de Thuiskopie als gevolg van de schikking met de Staat zijn voor een belangrijk deel uitgekeerd gedurende 2015.

Stemra

De repartitie is in 2015 ten opzichte van 2014 met 41% toegenomen. Deze toename betreft geen structurele toename in de repartitie, maar is, net als voor andere CBO's die thuiskopiegelden reparteren, slechts incidenteel. De situatie die het CvTA schetste in 2014 met betrekking tot Stemra, namelijk dat er structureel minder te verdelen valt door de grote terugloop in het gebruik van mechanisch recht (de verkoop van CD's en DVD's), doet zich ook voor in 2015. Deze situatie is zorgwekkend. Het CvTA stelde zich ook in 2015 op de hoogte van de situatie bij deze CBO en zal in gesprek blijven met het bestuur over maatregelen om de sterk afgenomen incasso en repartitie het hoofd te bieden.

STAP

STAP verdeelt naast leenrechtgelden voornamelijk thuiskopiegelden aan haar rechthebbenden; de audioproducenten. De incidenteel toegenomen incasso vanwege de ontvangsten van de thuiskopiegelden uit voorgaande jaren, had als gevolg dat er ook in 2015 meer kon worden verdeeld ten opzichte van 2014. De repartitie is in 2015 met 140% toegenomen ten opzichte van 2014.

StOP NL

StOP NL valt per 1 januari 2015 onder het toezicht van het CvTA. De repartitie, ruim € 8 miljoen, betreft de uitkering van in eerdere jaren ontvangen kabelgelden. In de komende toezichtrappen, wanneer er over meerdere jaren gerapporteerd is, zullen de ontwikkelingen van de kabelgelden, zowel incasso als repartitie, nader beschouwd worden.

Stichting Videma

De repartitie bij Videma nam in 2015 ten opzichte van 2014 toe met 139%. De oorzaak heeft een incidenteel karakter en betreft het tijdstip van het reparteren van gelden. Door omstandigheden konden de uitkeringen voor 'Groepetelevisie vertoningen' met betrekking tot het incassojaar 2013 niet op het gebruikelijke moment (december 2014) plaatsvinden. Deze uitkering heeft in het begin van 2015 plaatsgevonden, evenals de reguliere uitkeringen gebaseerd op de incasso uit 2014.

Reprorecht

Reprorecht reparteerde in 2015 in vergelijking met 2014 27% minder. Omdat uitgever en makers nog in gesprek zijn over de exacte verdeling³⁵ van de geïncasseerde gelden uit de jaren 2013 en 2014, heeft Stichting Reprorecht eind 2015 slechts de helft van deze gelden uitgekeerd. De uitkering van de overige gelden zal waarschijnlijk in 2016 volgen.

Lira

De repartitie van Lira bevat nog niet de in 2015 ontvangen thuiskopie- en kabelgelden. Deze zullen pas in 2016 worden uitgekeerd. De repartitie is in 2015 ten opzichte van 2014 met 7% afgenomen. De afname is het gevolg van de structurele terugval van de inkomsten uit leenrechtgelden en het nog niet volledig ontvangen en verdelen van de kabelgelden voor scenarioschrijvers.

³⁴ De schikking betreft de schadestaatprocedure met de Staat der Nederlanden vanwege de gevolgen van de bevrozing van het Thuiskopiestelsel (Gerechtshof Den Haag, arrest van 27 maart 2012).

³⁵ Als gevolg van de HP/Reprobel-uitspraak is een deel van de uit te keren gelden niet uitgekeerd.

Sekam

De repartitie van Sekam is in 2015 teruggelopen met 27% ten opzichte van 2014. In 2014 liep de repartitie ten opzichte van 2013 ook sterk terug. Dit is het gevolg van sterk verminderde inkomsten. Deze bestonden voorheen uit vergoedingen voor tv-uitzendingen via kabel en thans nog voor tv-uitzendingen met Nederlandse filmproducties in het buitenland via Agicoa. De kabelgelden worden als gevolg van de uitspraak van de Hoge Raad in de zogenaamde Normaprocedure³⁶ tegenwoordig door StOP NL ontvangen en verdeeld.

In tegenstelling tot deze algemene ontwikkeling reparteerde Stichting Reprorecht minder aan buitenlandse rechthebbenden in 2015. De repartitie aan deze categorie vond plaats van eind 2015 tot begin 2016. Buma keerde de repartitie die oorspronkelijk gepland stond voor het jaar 2014 in 2015 uit. De toename van de buitenlanduitkeringen bij Stemra en Vevam zijn het gevolg van de toename van de uit te keren thuiskopiegelden. Bij Videma is een deel van de aan het buitenland uit te keren gelden afkomstig uit incassojaar 2013, die volgens standaardprocedure in 2014 zou zijn uitgekeerd, in 2015 uitgekeerd.

8.3.5 Repartitie: Buitenland

In totaal is de repartitie aan het buitenland in 2015, hoofdzakelijk aan buitenlandse zusterorganisaties, met 5% toegenomen ten opzichte van 2014. De repartitie op totaal niveau aan het buitenland vertoont een licht stijgende tendens.

8.3.6 Repartitie: Doorverdeling aan verdeelorganisaties

De doorverdeling aan andere CBO's is in 2015 met 159% toegenomen ten opzichte 2014. De toename betreft voornamelijk een stijging van de doorverdeling door Stichting de Thuiskopie.

8-12 Repartitie Buitenland

(x € 1.000)	Repartitie aan het buitenland			% mutatie t.o.v. 2013	% mutatie t.o.v. 2014
	2013	2014	2015	2014	2015
Sena	7.324	9.896	9.259	35%	-6%
Stichting Reprorecht	2.021	2.396	182	19%	-92%
Vereniging Buma	50.943	49.757	53.657	-2%	8%
Stichting Lira	2.125	3.513	3.432	65%	-2%
Norma	-	784	334	-	-57%
Stichting Pictoright	855	1.001	465	17%	-54%
Stichting PRO	49	55	59	12%	7%
Stichting IPRO	1.184	1.427	1.230	21%	-14%
Sekam Video	-	1.468	59	-	-96%
Stemra	2.989	2.387	3.363	-20%	41%
Vevam	3.310	1.638	3.484	-51%	113%
Stichting Videma	2.180	1.052	3.449	-52%	228%
Totaal	72.980	75.374	78.973	3%	5%

8-13 Verdeling aan reparterende CBO's

(x € 1.000)	Verdeling aan CBO's t.o.v. 2013			% mutatie t.o.v. 2014	% mutatie
	2013	2014	2015	2014	2015
Stichting Leenrecht	13.995	12.690	12.298	-9%	-3%
Stichting Reprorecht	3.255	3.633	2.435	12%	-33%
Stichting de Thuiskopie	6.463	15.000	65.474	132%	336%
Stichting Lira	-	43	37	-	-14%
Stichting PRO	1.509	1.987	2.248	32%	13%
Sekam	100	-	-	-100%	-
Vevam	402	-	415	-100%	-
Stichting Videma	-	-	3.600	-	-
Totaal	25.724	33.353	86.507	30%	159%

³⁶ HR 28 maart 2014 Zaaknummer 12/03490

De verdeling van Stichting de Thuis kopie naar reparerende CBO's is in 2014 weer op gang gekomen en is in 2015 voortgezet. Door de schikking met de Staat is er in 2014 € 15 miljoen reeds, al dan niet als voorschot, uitgekeerd aan verdelende CBO's. Gedurende 2015 is het restant van het schikkingsbedrag, € 18,5 miljoen, uitgekeerd aan de verdelende CBO's. Tevens zijn er door de stichting thuis kopie-gelden uit 2012, 2013 en 2014 uitgekeerd. Videma keerde uit aan Vevam, Lira en Pictoright na te hebben geschikt met deze partijen voor gelden geïncasseerd in de periode tot en met 2015.

Afsluitend

De hierboven gepresenteerde overzichten geven een goed beeld van de omvang van de incasso en repartitie bij de verschillende CBO's. Met behulp van de overzichten wordt duidelijk dat de CBO's onderling verschillen in hun activiteiten.

Een aantal incasseert direct bij de betalingsplichtigen ("de markt"), andere ontvangen gelden van een andere CBO om die weer door te verdelen. De incasso vertoont met uitzondering van een aantal hiervoor beschreven afwijkingen, een

redelijk regelmatig patroon over de afgelopen jaren. Ditzelfde geldt voor de repartitie.

8.4 Tempo van verdelen

8.4.1 Inleiding

Na het factureren en incasseren van betalingsplichtigen, keren CBO's gelden in de regel zoveel mogelijk direct uit aan rechthebbenden of aan verdeelorganisaties die deze op hun beurt verdelen onder rechthebbenden.

Geïncasseerde gelden kunnen soms niet direct worden uitgekeerd, doordat bijvoorbeeld nog niet de juiste rechthebbenden zijn gevonden. Het is de bedoeling dat CBO's zo snel mogelijk gelden uitkeren. Aan het einde van een jaar zal er een deel van de te verdelen gelden nog niet zijn uitgekeerd; de "nog te verdelen gelden einde jaar".

In deze paragraaf komt eerst de totaalstand per CBO van de 'nog te verdelen gelden' aan bod. Vervolgens wordt de omvang van de 'nog te verdelen gelden drie jaren na incasso' en de 'nog te verdelen gelden vijf jaren na incasso' toegelicht. De termijnen van drie en vijf jaren na incasso betreffen wettelijke normtermijnen, volgend uit respectievelijk de art. 2.2.g WTCBO en art. 3:307 BW.

8-14 Te repareren gelden

	Te Repareren Totaal naar jaarlaag				(x € 1.000)	
	2012	2013	2014	2015	2015	
Voorgaande jaren	3%	2%	2%	1%	6.972	
2008	2%	1%	0%	0%	1.034	
2009	6%	1%	0%	0%	1.298	
2010	9%	6%	2%	1%	2.534	
2011	12%	7%	4%	1%	6.300	
2012	68%	15%	11%	7%	32.373	
2013		67%	19%	10%	45.003	
2014			63%	16%	76.741	
2015				63%	295.771	
Totaal	100%	100%	100%	100%	468.025	

8.4.2 Nog te verdelen gelden einde jaar

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de afgelopen vier jaren gemiddeld circa 66% van de te repareren gelden afkomstig is uit het meest recente incassojaar. De range hiervan is 63% tot 68%. Hieruit volgt dat gemiddeld 34% van de te repareren gelden afkomstig is uit eerdere jaren. De rechter kolom geeft ultimo van 2015 weer welke bedragen afkomstig uit welk jaar van incasso nog dienen te worden verdeeld aan rechthebbenden of aan CBO's die repareren.

8.4.3 Bevindingen

Aan het einde van 2015 dienen de CBO's nog € 468 miljoen te verdelen. Hiervan is 63% (2014: 63% uit incassojaar 2014) afkomstig uit het incassojaar 2015. De 'nog te

verdelen'-bedragen (aan CBO's die repareren of direct aan rechthebbenden) zijn ten opzichte van 2014 toegenomen met 3%. Het bedrag aan nog te verdelen gelden bedroeg eind 2014 € 453 miljoen. De absolute toename van de 'nog te verdelen gelden aan het eind van het jaar' bedraagt € 15 miljoen ten opzichte van 2014. Hiervan is circa € 10 miljoen afkomstig van StOP NL. Deze stichting viel in 2014 nog niet onder het toezicht van het CvTA en de 'nog te verdelen gelden' van StOP NL aan het einde van 2014 werden in het totaal van alle CBO's dan ook nog niet meegemeld.

8-15 Nog te verdelen gelden einde jaar per CBO.

(x € 1.000)	Te Repareren Totaal				% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2012	2013	2014	2015	2013	2014	2014
Sena	52.859	64.844	66.501	64.394	23%	3%	-3%
Stichting Leenrecht	140	49	62	82	-65%	27%	32%
Stichting Reprorecht	34.432	20.967	22.432	36.900	-39%	7%	64%
Stichting de Thuis kopie	8.563	30.599	81.923	54.781	257%	168%	-33%
Vereniging Buma	170.873	173.865	183.224	190.060	2%	5%	4%
Stichting Lira	18.672	13.948	11.136	14.852	-25%	-20%	33%
Norma	5.087	4.479	5.441	10.903	-12%	21%	100%
Stichting Pictoright	8.326	6.732	5.077	7.531	-19%	-25%	48%
Stichting PM	0	1	204	453	74%	28373%	122%
Stichting PRO	7.342	6.061	5.570	4.421	-17%	-8%	-21%
Stichting IPRO	2.344	2.136	2.130	939	-9%	0%	-56%
Sekam	24.627	9.694	3.434	1.335	-61%	-65%	-61%
Sekam Video	4.317	3.973	2.078	7.611	-8%	-48%	266%
Stemra	35.594	32.654	39.307	43.145	-8%	20%	10%
STAP	1.150	690	1.064	2.953	-40%	54%	178%
StOP NL	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	9.929	-	-	-
Vevam	11.713	7.674	5.371	6.913	-34%	-30%	29%
Stichting Videma	11.477	12.350	18.377	10.824	8%	49%	-41%
Totaal	397.516	390.716	453.331	468.025	-2%	16%	3%

In 8-15 Nog te verdelen gelden einde jaar is per CBO het verloop van de 'nog te verdelen gelden' weergegeven. Hieronder staan de toelichtingen op de belangrijkste wijzigingen:

- Reprorecht voerde in 2015 de tweejaarlijkse incasso bij het MKB-bedrijfsleven uit. Het bedrag aan 'nog te verdelen gelden' is bij Reprorecht relatief hoog, omdat er enige tijd verstrijkt tussen het incasseren van gelden en het repareren ervan aan verdeelorganisaties en rechthebbenden. Voorts zal het deel dat in 2015 uitgekeerd had moeten worden aan de buitenlandse rechthebbenden in 2016 worden uitgekeerd.
- Lira, Vevam en Pictoright ontvingen in 2015 hun deel van het restant van de thuis kopiegelden als gevolg van de schikking met de Staat. Ook ontvingen zij al een deel van de kabelgelden ter verdere verdeling aan de bij hen aangesloten rechthebbenden. Deze gelden zijn echter nog niet in 2015 verdeeld.
- Sena is in staat gebleken in 2015 een versnelling van de repartitie te bewerkstelligen. Gedurende kalenderjaar 2015 is Sena gestart met de doorbetaling van de incasso uit hetzelfde jaar in plaats van, hetgeen gebruikelijk is in de sector, de doorbetaling van de incasso vanuit het vorige jaar. Dit resulteert in een lager saldo 'te repareren gelden'.
- Thuis kopie heeft in 2015 een groot deel van het restant van de schikking met de Staat uitgekeerd. Ook heeft Thuis kopie de incasso jaren tot en met 2012 inmiddels voor het grootste deel gerepartieerd.
- Norma ontving in 2015 een groot bedrag aan Thuis kopiegelden uit de jaren 2013 en 2014. Deze waren eind 2015 nog niet verdeeld.
- IPRO verdeelde alle gelden uit de jaren van vóór 2015.
- PM en STAP hebben de in 2015 ontvangen Thuis kopiegelden nog niet geheel gerepartieerd.
- De stand van de "te repareren gelden" bij Buma volgt de ontwikkeling van de stijging van de incasso. Ten opzichte van 2014 is de stand van de nog te verdelen gelden toegenomen met 4%.
- Sekam Video heeft de in 2015 ontvangen thuis kopiegelden nog niet in 2015 kunnen verdelen.
- Stemra ontving net als een aantal andere CBO's in 2015 behoorlijke bedragen aan thuis kopiegelden. Deze zullen in 2016 worden verdeeld onder de rechthebbenden.

- Sekam verdeelde een groot deel van de nog te verdelen "oude" kabelgelden in 2015. Hiertegenover staan nauwelijks inkomsten in 2015 en naar verwachting ook niet in komende jaren.
- Videma keerde de repartitie 2013, met een jaar vertraging uit in 2015.

8.4.4 Verdeling van gelden einde jaar

Aan het verdelen van de geïncasseerde gelden ten behoeve van rechthebbenden, ligt een afgestemd reglement ten grondslag; een repartitiereglement. CBO's kunnen niet altijd direct uitkeren. Dit kan verschillende oorzaken hebben:

- het(nog) niet kunnen koppelen van gegevens aan uit te keren rechten;
- te verwachten (inschatting van) naclaims;
- overige oorzaken, waaronder gefactureerde maar nog niet geïncasseerde bedragen (die daardoor meetellen in het totaal aan nog te reparteren gelden) en het aanhouden van gelden bestemd voor repartitie op basis van juridische procedures. In het algemeen dienen de CBO's het CvTA hierover te informeren.

8.4.5 Nog te verdelen gelden drie kalenderjaren na inning

8.4.5.1 Inleiding

Het CvTA ziet erop toe dat CBO's geïnde vergoedingen in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning onder rechthebbenden verdelen (Wet toezicht artikel

2.2.g). De tijd die tussen het incasseren en het reparteren ligt, wordt veelal gebruikt om de gelden aan de individuele rechthebbenden te koppelen. Mits voldoende onderbouwd en afdoende naar het CvTA verantwoord, staat het CvTA een 'buffer' toe³⁷. Gelet op de wettelijke verjaringstermijn van 5 jaren hebben rechthebbenden na de wettelijke termijn van 3 jaren, nog 2 jaren de tijd om zich bij de CBO te melden en claims in te dienen. Dit zijn de zogenaamde 'na-claims'. Daarnaast kunnen CBO's te maken hebben met 2 of meer rechthebbenden die aanspraak maken op dezelfde rechten, de zogenaamde 'dubbelclaims'. De CBO's zijn van mening dat gelden gereserveerd voor dubbel-claims als verdeeld naar rechthebbenden gekwalificeerd moeten worden en derhalve niet meegerekend moeten worden in de te verdelen gelden ouder dan 3 jaren.

8.4.5.2 Bevindingen

8-16 Nog te verdelen gelden ouder dan 3 jaren betreft een overzicht van organisaties die nog gelden ouder dan 3 jaren dienen te verdelen³⁸. Voor het verslagjaar 2015 betekent dit, dat gelden die in 2011 of in eerdere jaren zijn geïncasseerd, in 2015 geheel dienen te zijn gereparteed onder rechthebbenden of verdeeld dienen te zijn aan CBO's die reparteren. In de praktijk blijkt dat van de te verdelen gelden tot en met 2011 5% nog niet is verdeeld onder rechthebbenden. Dit percentage is gelijk aan het percentage van 2014. Gecorrigeerd voor de dubbelclaims bedraagt de som 'nog te verdelen gelden ouder dan 3 jaren' ultimo 2015 € 12.966K.

8-16 Nog te verdelen gelden ouder dan 3 jaren

Nog te verdelen gelden na drie jaren 2015							
(x € 1.000)	eind 2011	waarvan eind 2015 nog niet verdeeld	%	dubbelclaims	waarvan eind 2015 nog niet verdeeld zonder dubbelclaims	ultimo 2014	verschil
Sena	34.321	985	3%	271	714	1.844	-858
Vereniging Buma	170.504	4.525	3%	2.400	2.125	5.081	-556
Stichting Lira	17.060	2.903	17%	-	2.903	1.981	922
Norma	3.836	821	21%	-	821	875	-54
Stichting Pictoright	8.850	1.530	17%	-	1.530	1.409	121
Stichting PM	0	402	96108%	-	402	203	199
Stemra	38.738	4.292	11%	2.500	1.792	4.040	252
STAP	1.471	1.241	84%	-	1.241	677	564
Vevam	8.127	1.361	17%	-	1.361	856	505
Totaal	356.674	18.137	5%	5.171	12.966	17.533	605

Het overzicht betreft alleen die CBO's die nog te verdelen gelden hebben van 2011 en eerder

³⁷ CvTA Beleidskader Toezicht Collectief Beheer (februari 2014)

Op de verplichting om gelden binnen drie jaren te verdelen bestaat een uitzondering ten aanzien van het aanhouden van reserveringen voor na-claims en geschillen, voor zover redelijk en gemotiveerd. De percentages te reserveren voor na-claims dienen te zijn gebaseerd op een reële inschatting van de te verwachten na-claims, waarbij ook rekening wordt gehouden met historische data.

³⁸ In de bedragen in kolom 'waarvan eind 2015 nog niet verdeeld' zijn tevens dubbelclaims opgenomen.

De Stichtingen Leenrecht, De Thuis kopie, PRO, IPRO, Sekam, Sekam Video, StOP NL en Videma hebben geen gelden meer te verdelen uit die periode. CBO's die wel gelden te verdelen hebben over de periode 2011 en eerder hebben zich hierover in 2015 verantwoord. De oorzaken hiervan zijn de volgende.

Sena (€ 985K)

Het saldo dat betrekking heeft op dubbelclaims bedraagt € 271K. De overige € 714K bestaat uit nog te repareren gelden aan het buitenland met betrekking tot het jaar 2011 en eerder jaren.

Stichting Reprorecht (€ 54K)

De gelden die Stichting Reprorecht langer dan drie jaren heeft aangehouden betreffen vergoedingen die werden ontvangen uit het buitenland, die nog niet konden worden gekoppeld aan rechthebbenden en vergoedingen gereserveerd voor rechthebbenden aan wie nog niet kon worden uitgekeerd vanwege bijvoorbeeld een geschil of een andere reden.

Buma (€ 4.525K)

De reservering voor incasso uit de jaren vóór 2012 bestaat, naast de reservering voor dubbelclaims³⁹ van € 2,4 miljoen, voornamelijk uit gelden ontvangen van zusterorganisaties waarvoor de informatie voor een correcte distributie nog niet beschikbaar is.

Aan het beschikbare bedrag voor verdeling voegt Buma € 7,0 miljoen aan vrijval reservering auteursrechtgelden toe afkomstig uit de jaren voor 2012.

Stichting Lira (€ 2.903K)

De nog te verdelen gelden betreffen gedeeltelijk gelden die pas in de jaren 2013 tot en met 2015 zijn ontvangen, maar betrekking hebben op rechtgebruik in oudere jaren. Daarnaast zijn er bedragen gereserveerd voor naclaims van rechthebbenden voor de periode na de verdeeltermijn van drie jaar. Lira reserveert voor deze naclaims een maximum van 10% van de oorspronkelijke incasso.

Norma (€ 821K)

Norma geeft aan dat bij het afsluiten van een repartitiejaar een reserve voor naclaims en correcties wordt aangehouden van maximaal 18%. Voorts is er nog € 476K te verdelen aan nagekomen thuis kopiegelden met betrekking tot de

jaren 2008 en eerder. Deze gelden zijn in 2015 ontvangen.

Stichting Pictoright (€ 1.530K)

Het grootste deel van de nog te repareren gelden ouder dan 3 jaren na het jaar van incasso is afkomstig van Stichting Reprorecht. De ontvangsten van deze CBO fluctueren als gevolg van de gelden die Pictoright eens in de twee jaren ontvangt van Stichting Reprorecht. Hierdoor ontstaat veelal een jaar vertraging in de repartitie van die gelden. Ook is een deel gereserveerd voor eventuele naclaims. Niet uitgekeerde gelden in verband met claims worden toegevoegd aan de reguliere uitkeringen.

Stichting PM (€ 402K)

Stichting PM heeft in 2015 een deel van de schikking met de Staat en de vrijval van reserveringen met betrekking tot thuis kopiegelden ontvangen. De ontvangst van € 279K in 2015 heeft betrekking op de jaren voor 2011. Deze gelden tellen derhalve mee in het totale saldo van ´nog te verdelen gelden na drie jaren´.

Stemra (€ 4.292K)

De reservering van de incasso met betrekking tot 2011 en eerdere jaren bestaat, naast de reservering voor dubbelclaims van € 2,5 miljoen, voornamelijk uit gelden ontvangen van zusterorganisaties waarvoor de informatie voor een correcte repartitie nog niet beschikbaar is. Ten laste van deze oudere te verdelen gelden is € 1,0 miljoen toegevoegd aan de gedurende 2015 beschikbaar gekomen bedragen voor repartitie.

STAP (€ 1.241K)

STAP heeft in 2015 een deel van de schikking met de Staat en de vrijval van reserveringen met betrekking tot thuis kopiegelden ontvangen. De ontvangst in 2015 van € 7.700K wordt met betrekking tot de jaren van 2011 en ouder verantwoord onder voorgaande jaren (€ 2.800K). Deze gelden tellen derhalve mee in het totale saldo van ´nog te verdelen gelden na drie jaren´. Inmiddels is in 2016 hiervan al een deel verdeeld onder rechthebbenden.

Vevam (€ 1.361K)

De ´nog te verdelen gelden drie jaren na inning´ met betrekking tot 2011 en eerder betreffen de in 2015 ontvangen schikkingsgelden van Stichting de Thuis kopie en de uitbetalingen van de kabelgelden door RODAP.

³⁹ Dubbelclaims zijn tegenstrijdige aanspraken op (aandelen in) werken. Buma Stemra heeft in een dergelijke situatie niet de mogelijkheid om vast te stellen hoe de verdeling eruit dient te zien. De gelden worden gereserveerd (geblokkeerd) totdat de dubbelclaim is opgelost. Dat kan zijn na ontvangst van een door betrokken partijen ondertekende overeenkomst met betrekking tot de verdeling van het werk in kwestie, naar aanleiding van een uitspraak van de rechter die kracht van gewijsde heeft met betrekking tot de verdeling van het werk of in elk geval één of meerdere partijen hun claim intrekt waardoor de dubbelclaim is opgelost.

8.4.6 Nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning

8.4.6.1 Inleiding

De wettelijke verjaringstermijn bedraagt vijf jaren (BW 3:307 e.v.)⁴⁰. Met uitzondering van reservering voor de zogenaamde dubbelclaims zouden aan het einde van 2015 geen bedragen meer te verdelen moeten zijn voor de incasso-jaren van 2008 en eerder. Een reservering voor dubbelclaims kan langer dan 5 jaar worden aangehouden, doordat bij geschillen over de verdeling van rechten tussen twee of meer 'claimers' de CBO de uitkomst van het geschil dient af te wachten voordat de CBO gelden kan uitkeren aan de juiste rechthebbende.

Indien de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren is afgelopen, voegt de CBO de resterende gelden toe aan de uit te keren gelden onder de aangesloten rechthebbenden of worden, in het geval van thuiskopiegeld, terugbetaald aan Stichting de Thuiskopie,

Bevindingen nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning

8-17 Nog te verdelen gelden ouder dan 5 jaren⁴¹ betreft een overzicht van organisaties die nog gelden ouder dan 5 jaren te verdelen hebben. Voor het verslagjaar 2015 betekent dit, dat gelden die in 2009 of in eerdere jaren zijn geïncasseerd, in 2015 geheel dienen te zijn gereparteed onder rechthebbenden of verdeeld dienen te zijn aan CBO's die repareren.

Van te verdelen gelden tot en met 2009 is 3% nog niet verdeeld onder rechthebbenden. De omvang hiervan is in 2014 voor het eerst gemeten.

8-17 Nog te verdelen gelden ouder dan 5 jaren

Nog te verdelen gelden na vijf jaren					
(x € 1.000)	eind 2009	waarvan eind 2015 nog niet verdeeld	%	ultimo 2014	verschil
Sena	54.652	362	1%	401	-39
Vereniging Buma	156.536	2.946	2%	2.864	82
Stichting Lira	17.134	425	2%	138	287
Norma	6.106	509	8%	39	470
Stichting PM	698	401	58%	203	198
Stemra	40.863	3.281	8%	3.292	-11
STAP	1.781	1.241	70%	678	564
Vevam	10.849	137	1%	195	-58
Totaal	350.393	9.304	3%	7.889	1.414

Het overzicht betreft alleen die CBO's die nog te verdelen gelden hebben van 2009 en eerder

In 2015 is het percentage 'nog te verdelen gelden na vijf kalenderjaren' van het geïncasseerde bedrag ten opzichte van 2014 nagenoeg gelijk (2%).

8.4.7 Conclusies tempo van verdelen

8.4.7.1 Nog te verdelen gelden einde jaar

De omvang van de nog te verdelen gelden aan het einde van 2015 is ten opzichte van 2014 gestegen met 3%. De absolute toename van € 15 miljoen is voor een groot deel (€ 10 miljoen) te verklaren door de ondertoezichtstelling van StOP NL. Het saldo aan de 'nog te verdelen gelden' aan het einde van 2015 van StOP NL telt in 2015 voor het eerst mee in het totaal.

Een andere oorzaak van de toename van het totaal aan 'nog te verdelen gelden' betreft de nog niet gereparteede kabelgelden die in 2015 zijn ontvangen door Lira, Vevam en Norma.

Rekening houdend met deze uitzonderingen, levert de stand van de 'nog te verdelen gelden' aan het einde van 2015 geen afwijkend beeld op ten opzichte van eerdere jaren.

8.4.7.2 Nog te verdelen gelden na drie jaren, volgend op het jaar van incasso

Het CvTA is nog niet volledig tevreden over het saldo, € 18,1 miljoen, van de 'nog te verdelen gelden na drie jaren'. De omvang van het bedrag is licht gestegen ten opzichte van het bedrag in 2014. Het procentuele deel dat na

⁴⁰ Een rechtsvordering tot nakoming van een verbintenis uit overeenkomst tot een geven of een doen verjaart door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag, volgend op die waarop de vordering opeisbaar is geworden.

⁴¹ In de bedragen in kolom "eind 2015" zijn tevens dubbelclaims opgenomen

drie jaren nog niet is verdeeld (5%), is gelijk gebleven aan het aandeel gerapporteerd in 2014. In het totale bedrag aan nog te reparteren gelden drie jaren na incasso, is evenwel begrepen de doorbetaling van Stichting de Thuiskopie van de gelden uit de schikking met de Staat aan verdelende CBO's en nog niet verdeelde gelden uit de jaren 2013 en 2014. Daar staat tegenover dat het totaal aan ´ nog te verdelen gelden na drie jaren ´ (€ 18,1 miljoen), voor € 5,2 miljoen bestaat uit dubbelclaims.

CBO's dienen altijd een toelichting in de jaarrekening te geven op gelden die nog niet zijn gerepartieerd binnen de 3 jaren volgend op het jaar na incasso.

De stichtingen PM en STAP hebben in het jaarverslag geen expliciete verklaring gegeven voor het aanhouden van gelden ouder dan 3 jaren. Een en ander kan wél worden afgeleid uit de tekst in het jaarverslag. In de gevallen waarin er wél gelden ouder dan 3 jaren aangehouden zijn én de CBO een verklaring hiervoor gaf, was deze verklaring in alle gevallen afdoende. CBO's dienen periodiek vaste methoden van reserveren van gelden te toetsen op actualiteit. Indien de methode niet meer actueel is, dient deze te vervallen. Gelden die dan vrijkomen en niet een nieuwe bestemming anders dan repartitie ontvangen, dienen verdeeld te worden onder de rechtvaardigheidsprincipes conform het gestelde in een repartitiereglement.

8.4.7.3 Nog te verdelen gelden na vijf jaren, volgend op het jaar van incasso

Rekening houdend met enkele 'boekhoudkundige' oorzaken (Stichting PM en STAP), beoordeelt het College het saldo van de 'nog te verdelen gelden na vijfjaren' als ´ redelijk ´.

8.4.7.4 Algemeen

Het College en de CBO's hechten er groot belang aan dat gelden snel, volledig en juist aan rechthebbenden worden uitgekeerd. Ondanks het feit dat er gelden zijn waarop de snelheid van reparteren niet geheel beïnvloedbaar is door de CBO, zouden CBO's, mede geholpen door technologische ontwikkelingen en de volledigheid van de databases, steeds beter in staat moeten zijn om binnen de gestelde termijn te reparteren. Het beleid met betrekking tot het aanhouden van gelden langer dan 3 jaren en de uitvoering ervan, zal het CvTA per CBO blijven toetsen.

8.6 Beheerskosten

8.6.1 Inleiding

In dit onderdeel wordt ingegaan op het kostenniveau van de CBO's. Deze beheerskosten⁴² dienen in proportie te zijn, dat wil zeggen, in een juiste verhouding te staan tot de omvang van de activiteiten die de organisatie uitvoert. Voor de CBO's dienen de kosten in de verhouding tot de omvang van incasso en repartitie te staan. Hieronder is een overzicht opgenomen van de kostensoorten die CBO's aan het CvTA rapporteren. In de praktijk kan dit – op onderdelen - afwijken van de kosten die de CBO's in de jaarrekening rapporteren.

Overzicht Baten en Lasten

Baten

Omzet
Diverse baten

Lasten

Personele kosten
Bestuurskosten
Huisvestingskosten
Afschrijvingskosten
Overige bedrijfslasten

Onder de nieuwe Wet toezicht en de daarop gebaseerde AMvB zijn regels gegeven voor de beheerskosten van de CBO's. Deze houden in:

1. Het openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag (Wet toezicht artikel 2.2.a.iv)
2. Het streven naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden (Wet toezicht artikel 2.2.h), aan de hand van de volgende kostennormen:
  - a) de kostennorm van 15% van de geïncasseerde gelden in een jaar en 15% van de gereparteerde gelden in een jaar;
  - b) de Consumenten Prijs Index norm (CPI), de mutatie van de totale kosten wordt gemeten aan de CPI.

Bij het eerste punt ligt de nadruk op de transparantie in en de verantwoording over de beheerskosten. Bij punt 2 gaat het erom dat CBO's voldoende prikkels moeten hebben om de beheerskosten terug te dringen en dat optimale transpa-

⁴² Definitie beheerskosten: "De WTCBO kent geen definitie van beheerskosten. In de parlementaire geschiedenis is te vinden dat het alle kosten betreft die, direct dan wel indirect, samenhangen met de inning, de verdeling en het beheer van gelden door de CBO's (Kamerstukken II, 31 766, nr. 7., p. 22)". (CvTA Beleidsnotitie kosten en collectieve bestedingen, 30 maart 2015).

rantie en vergelijkbaarheid van de ontwikkeling van beheerskosten is gewaarborgd. Beheerskosten die hoger uitvallen dan 15% van de incasso- en/of repartitieomvang van het jaar waarin de kosten zijn gemaakt, dienen te worden verklaard in het jaarverslag van de CBO. Indien de mutatie van de totale kosten van een CBO hoger is dan de CPI, dient ook hiervan de oorzaak te worden vermeld in het jaarverslag van de organisatie.

De in het jaarverslag op te nemen verklaring dient een specificatie en motivatie te bevatten van de overschrijding inclusief de reden waarom overschrijding noodzakelijk is geweest voor een goede taakuitoefening van de CBO. Tevens dient de CBO aan te geven of, en zo ja, welke maatregelen zullen worden getroffen om de kosten te reduceren⁴³. Vervolgens dient deze verklaring 'ten genoegen van het College' te zijn. Het College beschouwt de norm van 15% niet als een norm die niet mag worden overschreden, maar als een richtlijn voor de beoordeling van kosten. Het staat de wetgever voor ogen om tot een systeem te komen waarin de nadruk ligt op transparantie: de CBO is bij overschrijding van de norm uitleg verschuldigd.

De CBO's, waarvan de kosten onder de gestelde normen blijven, lichten deze in algemene zin toe in het jaarverslag. Het College beoordeelt evenwel ook de kosten van de CBO's die niet boven de norm uitkomen. Dit vindt plaats op basis van de doorlopende informatie die het College gedurende het jaar ontvangt.

8.6.2 Openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag

8.6.2.1 Bevindingen

Alle CBO's publiceerden in hun jaarrekening over 2015 de kosten en opbrengsten van hun organisaties, door middel van de staat van baten en lasten of de exploitatierekening. In de toelichting op de jaarrekening gaan de CBO's dieper in op de kosten. Het CvTA was in het bezit van alle jaarverslagen en -rekeningen.

8.6.2.2 Oordeel van het College

Alle CBO's voldoen aan de eis van het publiceren van de kosten van de organisatie in het jaarverslag en jaarrekening. Er is derhalve voldaan aan deze norm.

8.6.3 Het streven naar beperking van de beheerskosten

8.6.3.1 Inleiding

De CBO's dienen te streven naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden.

De kostennormering is gesteld op 15% van de incasso-omvang en 15% van de repartitie-omvang in een jaar. Bovendien geldt als norm dat de procentuele mutatie van de kosten ten opzichte van het voorgaande jaar niet groter is dan het inflatiecijfer (CPI). Indien de kosten deze percentages overschrijden, dient de CBO een afdoende verklaring te geven (comply-or-explain systematiek).

Deze kostennormering is op basis van ervaringen over de periode 2013-2015 voortgezet door de regering en neergelegd in een nieuwe AMvB met een looptijd van 2 jaar (2015-2017).

8.6.3.2 Bevindingen met betrekking tot kostenpercentages

In het algemeen kan de overschrijding van de kostennorm van 15% te wijten zijn aan oorzaken aan de kostenkant, hierbij valt te denken aan hogere personele of afschrijvingslasten, of aan oorzaken aan de inkomstenkant, dit zijn bijvoorbeeld achterblijvende incasso-opbrengsten. Deze oorzaken kunnen incidenteel of structureel van karakter zijn of een combinatie van beide.

De CBO's waarbij de norm is overschreden worden in deze paragraaf kort behandeld⁴⁴. 8-18 Realisatie kosten geeft weer welke CBO's die vanaf 1 juli 2013 onder het toezicht vallen de kostennorm hebben overschreden. Het percentage wordt gegeven over zowel de incasso-omvang als de repartitie-omvang.

⁴³ Beleidskader Toezicht Collectief Beheer (februari 2014)

⁴⁴ De door de CBO's gerapporteerde beheerskosten worden in dit hoofdstuk gebruikt zonder eventuele correcties voor collectieve bestedingen vanuit de sociaal culturele fondsen.

8-18 Realisatie kosten⁴⁵

Realisatie kosten ⁴¹ (x € 1.000)	% tot. incasso	% tot. repartitie	actie door CBO: % tot. incasso	actie door CBO: % tot. repartitie	kosten	incasso	repartitie
Sena	10,6%	9,9%	-	-	7.247	68.415	72.945
Stichting Leenrecht	7,6%	7,8%	-	-	957	12.572	12.298
Stichting Reprorecht	10,2%	21,2%	-	verantwoording vereist	2.694	26.372	12.700
Stichting de Thuis kopie	4,5%	2,3%	-	-	1.522	33.498	65.474
Vereniging Buma	12,9%	13,5%	-	-	21.238	164.691	157.855
Stichting Lira	9,0%	13,7%	-	-	1.521	16.984	11.076
Norma	8,9%	12,8%	-	-	1.366	15.323	10.710
Stichting Pictoright	12,5%	16,4%	-	verantwoording vereist	1.167	9.312	7.097
Stichting PM	24,4%	100,0%	-	verantwoording vereist	80	329	80
Stichting PRO	13,4%	12,7%	-	-	1.117	8.338	8.818
Stichting IPRO	10,0%	12,1%	-	-	149	1.484	1.230
Sekam	10,2%	2,9%	-	-	130	1.277	4.421
Sekam Video	2,6%	7,1%	-	-	349	13.210	4.915
Stemra	15,1%	16,7%	verantwoording vereist	verantwoording vereist	5.921	39.263	35.425
STAP	2,1%	2,9%	-	-	164	7.663	5.583
StOP NL	6,7%	9,0%	-	-	728	10.843	8.075
Vevam	8,4%	11,7%	-	-	664	7.932	5.693
Stichting Videma	18,6%	12,0%	verantwoording vereist	-	2.430	13.040	20.178
Alle CBO's	11,0%	11,1%	-	-	49.443	450.546	444.506

Het percentage wordt berekend door het totaal aan kosten te delen door het totaal van incasso of repartitie.

Naast percentages van beheerskosten zijn de absolute kosten, de bedragen voor incasso en repartitie in 2015 in bovenstaande tabel opgenomen. Het totale kostenpercentage van alle onder toezicht vallende CBO's bedraagt gemiddeld 11,0% afgezet tegen de totale incasso en gemiddeld 11,1% afgezet tegen de totale repartitie. De kostenpercentages ten opzichte van de incasso en repartitie in 2014 bedroegen respectievelijk gemiddeld 11,7% en gemiddeld 14,4%. Dit is derhalve een lichte daling van de kostenpercentages in 2015 ten opzichte van 2014.

De omvang van de incasso is met € 29,1 miljoen gestegen ten opzichte van 2014, onder andere vanwege de doorbetaling van de thuis kopie gelden aan verdelende CBO's en de ontvangst van de weer op gang gekomen doorbetaling van de kabel gelden.

De repartitie is € 100 miljoen gestegen ten opzichte van 2014. De hogere repartitie wordt veroorzaakt door Sena, vanwege de gedeeltelijke doorbetaling van geïncasseerde gelden in het jaar van ontvangst, de repartitie aan verdelende CBO's door Stichting de Thuis kopie, en hogere repartities door Buma, Stemra en Videma. Ook de CBO's die thuis kopie gelden door verdelen, rapporteerden over 2015 een grotere omvang dan gebruikelijk. Hierdoor valt het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie in 2015 laag uit.

⁴⁵ Bij de regel "Alle CBO's" betreffen de percentages ongewogen percentages. De percentages van Sena en Buma zijn gebaseerd op de repartitie-omvang vermeerderd met de inhouding voor sociefondsen.

Ten opzichte van de CPI-norm zijn de kosten van de CBO's in 2015 als volgt:

8-19 Mutatie kosten t.o.v. voorgaande jaar

mutatie kosten t.o.v. 2014 afgezet tegen de CPI-norm						
(x € 1.000)	mutatie kosten t.o.v. 2014	CPI norm	uitkomst	absoluut*)	2014*)	2015*)
Sena	-3,3%	0,64%	-	-246	7.493	7.247
Stichting Leenrecht	12,0%	0,64%	verantwoording vereist	103	854	957
Stichting Reprorecht	0,4%	0,64%	-	12	2.682	2.694
Stichting de Thuis kopie	-4,9%	0,64%	-	-79	1.601	1.522
Vereniging Buma	1,7%	0,64%	verantwoording vereist	360	20.878	21.238
Stichting Lira	-4,5%	0,64%	-	-72	1.593	1.521
Norma	5,1%	0,64%	verantwoording vereist	66	1.300	1.366
Stichting Pictoright	-5,3%	0,64%	-	-65	1.232	1.167
Stichting PM	-3,9%	0,64%	-	-3	84	80
Stichting PRO	-0,9%	0,64%	-	-10	1.127	1.117
Stichting IPRO	-20,6%	0,64%	-	-39	188	149
Sekam	-47,4%	0,64%	-	-117	248	130
Sekam Video	11,6%	0,64%	verantwoording vereist	36	312	349
Stemra	-10,1%	0,64%	-	-664	6.585	5.921
STAP	-1,8%	0,64%	-	-3	167	164
STOP NL	n.v.t.	0,64%	verantwoording vereist	728	-	728
Vevam	1,9%	0,64%	verantwoording vereist	13	651	664
Stichting Videma	0,5%	0,64%	-	12	2.418	2.430
Alle CBO's	0,1%	0,64%		31	49.412	49.443

*) = x € 1.000

De mutatie van de kosten van alle CBO's in 2015 ten opzichte van 2014 bedraagt 0,1%. Dit is 0,54% lager dan de CPI-norm; in absolute zin bedragen de kosten in 2015 € 31K meer dan in 2014.

In 8-20 Verantwoording over kostenbeheersing geeft aan of de CBO's de overschrijding van de norm toelichten in het jaarverslag dat zij publiceerden over 2015 én of het College de afwijking met de bijbehorende verklaring accepteert.

In de meeste gevallen zijn de oorzaken van de overschrijdingen bekend bij het College en begrijpt het College ze ook. Dat geldt ook voor de (tijdelijke) verhoging van kosten. Voor een buitenstaander, de rechthebbende, is dit niet altijd evident. Deze dient expliciet geïnformeerd te worden over de omstandigheden die van invloed zijn en het uiteindelijke effect ervan op de rechtenuitkering: het inkomen van de rechthebbende.

8-20 Verantwoording over kostenbeheersing

(x € 1.000)	"explain" in jaarverslag 2015?			"explain" is ten genoegen CvTA?		
	mutatie kosten t.o.v. CPI	kostenpercentage t.o.v. incasso	kostenpercentage t.o.v. repartitie	mutatie kosten t.o.v. CPI	kostenpercentage t.o.v. incasso	kostenpercentage t.o.v. repartitie
Sena	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Leenrecht	ja	n.v.t.	n.v.t.	afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Reprorecht	n.v.t.	n.v.t.	ja	n.v.t.	n.v.t.	afdoende
Stichting de Thuiskopie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vereniging Buma	ja	n.v.t.	n.v.t.	afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Lira	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Norma	ja	n.v.t.	n.v.t.	afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Pictoright	n.v.t.	n.v.t.	ja	n.v.t.	n.v.t.	afdoende
Stichting PM	n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	n.v.t.	niet-afdoende
Stichting PRO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting IPRO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Sekam	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Sekam Video	ja	n.v.t.	n.v.t.	afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stemra	n.v.t.	ja	ja	n.v.t.	afdoende	afdoende
STAP	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
StOP NL	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vevam	nee	n.v.t.	n.v.t.	niet-afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Videma	n.v.t.	ja	n.v.t.	n.v.t.	niet-afdoende	n.v.t.

N.v.t. = niet van toepassing, mutatie of kostenpercentage bevindt zich onder de norm

8.6.4 Bevindingen kostennormering per CBO

De volgende acht CBO's overschrijden geen kostennormen:

- Sena
- Stichting de Thuiskopie
- Stichting Lira
- Stichting PRO
- Stichting IPRO
- Sekam
- STAP
- StOP NL

Tien CBO's overschrijden één of meer kostennormen. Door twee CBO's is er geen toelichting op de overschrijding opgenomen in de jaarstukken van de desbetreffende CBO. Van de CBO's die de overschrijding wél toelichtten, was de toelichting naar de mening van het CvTA bij één CBO, niet afdoende. In die gevallen dat de overschrijding niet afdoende is toegelicht, zal het CvTA dit aan de orde stellen tijdens het non-compliance traject met de CBO's.

Hieronder worden de overschrijdingen per CBO verder toegelicht.

Stichting Leenrecht

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:

De kostentoeename in 2015 ten opzichte van 2014 bedraagt 12,05%. Dit is 11,41 % boven de CPI-norm van 0,64%.

In 2015 vierde Stichting Leenrecht haar twintigjarig jubileum. Hiervoor zijn eenmalig extra kosten gemaakt.

In het jaarverslag van Stichting Leenrecht is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Stichting Leenrecht					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	14.217	13.457	12.572	-5%	-7%
Te repareren	49	62	82	27%	32%
Gerepareerd	13.995	12.690	12.584	-9%	-1%
Netto repartitie		12.690	11.669		
Correctie Administratieve Vergoedingen		675	629		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gerepareerd gecorrigeerd		13.365	12.298		
Kosten	836	854	957		
Kosten als % van incasso	5,88%	6,35%	7,61%		
Kosten als % van repartitie	5,97%	6,73%	7,60%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		6,39%	7,78%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	-11,35%	2,15%	12,05%		
Verschil	13,88%	-1,17%	-11,41%		

Stichting Reprorecht

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie):

Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 21,2%.

Als gevolg van de reserveringen vanwege de HP-Reprobeluitspraak keerde Stichting Reprorecht in 2015 de helft uit

van de beschikbare ´ te repareren som ´ voor dat jaar. Dit heeft het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie negatief beïnvloed.

In het jaarverslag van Stichting Reprorecht is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Stichting Reprorecht					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	12.129	21.299	26.372	76%	24%
Te repareren	20.967	22.432	36.900	7%	64%
Gerepareerd	22.907	17.140	12.700	-25%	-26%
Netto repartitie		17.140	10.950		
Correctie Administratieve Vergoedingen		2.784	1.750		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gerepareerd gecorrigeerd		19.924	12.700		
Kosten	3.057	2.682	2.694		
Kosten als % van incasso	25,20%	12,59%	10,21%		
Kosten als % van repartitie	13,35%	15,65%	21,21%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		13,46%	21,21%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	14,15%	-12,27%	0,43%		
Verschil	-11,62%	13,25%	0,21%		

Buma*Kosten ten opzichte van de CPI-norm:*

De kostentoeename in 2015 ten opzichte van 2014 bedraagt 1,72%. Dit is 1,08 % boven de CPI-norm van 0,64%.

De stijging van de kosten wordt veroorzaakt door hogere af-

schrijvingskosten. Dit betreft de investeringen in de outsourcing naar ICE die in 2015 zijn geactiveerd.

In het jaarverslag van Buma is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Vereniging Buma					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	152.201	158.329	164.691	4%	4%
Te repareren	173.865	183.224	190.060	5%	4%
Gereparteed	139.111	125.536	133.745	-10%	7%
Netto repartitie		125.536	133.745		
Correctie Administratieve Vergoedingen		13.250	13.909		
Correctie Socu-dotatie		10.184	10.201		
Gereparteed gecorrigeerd		148.970	157.855		
Kosten	20.989	20.878	21.238		
Kosten als % van incasso	13,79%	13,19%	12,90%		
Kosten als % van repartitie	15,09%	16,63%	15,88%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		14,01%	13,45%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	4,49%	-0,53%	1,72%		
Verschil	-1,96%	1,51%	-1,08%		

Norma*Kosten ten opzichte van de CPI-norm:*

De kostentoeename in 2015 ten opzichte van 2014 bedraagt 5,08%. Dit is 4,44 % boven de CPI-norm van 0,64%.

Norma verklaart dat de overschrijding wordt veroorzaakt

door de hogere incasso die in 2015 werd gerealiseerd. Hierdoor zijn de met de incasso samenhangende kosten gestegen.

In het jaarverslag van Norma is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Norma					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	2.654	12.127	15.323	357%	26%
Te repareren	4.479	5.441	10.903	21%	100%
Gereparteed	3.008	8.237	9.350	174%	14%
Netto repartitie		8.237	9.350		
Correctie Administratieve Vergoedingen		1.312	1.360		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gereparteed gecorrigeerd		9.549	10.710		
Kosten	1.217	1.300	1.366		
Kosten als % van incasso	45,86%	10,72%	8,91%		
Kosten als % van repartitie	40,46%	15,78%	14,61%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		13,61%	12,75%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	32,28%	6,82%	5,08%		
Verschil	-29,75%	-5,84%	-4,44%		

Stichting Pictoright

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie):

Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 16,44%.

Er is door Stichting Pictoright minder uitgekeerd in 2015. Stichting Pictoright beschikte nog niet over een (goedge-

keurd) repartitiereglement voor het kunnen uitkeren van de ontvangen thuishoogeprijden in 2015. Hierdoor is het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie hoger dan de norm van 15%.

In het jaarverslag van Stichting Pictoright is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Pictoright					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	6.702	6.802	9.312	1%	37%
Te repareren	6.732	5.077	7.531	-25%	48%
Gereparteerd	8.015	6.973	6.263	-13%	-10%
Netto repartitie		6.973	6.263		
Correctie Administratieve Vergoedingen		1.062	834		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gereparteerd gecorrigeerd		8.035	7.097		
Kosten	1.234	1.232	1.167		
Kosten als % van incasso	18,41%	18,11%	12,53%		
Kosten als % van repartitie	15,40%	17,67%	18,63%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		15,33%	16,44%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	0,69%	-0,16%	-5,28%		
Verschil	1,84%	1,14%	5,92%		

Sekam Video

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:

De kostentoeename in 2015 ten opzichte van 2014 bedraagt 11,56%. Dit is 10,92 % boven de CPI-norm van 0,64%.

Sekam Video heeft in 2015 ten opzichte van 2014 meer ju-

ridische kosten gemaakt vanwege complexe juridische vraagstukken

In het jaarverslag van Sekam Video is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Sekam Video					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	1.247	4.066	13.210	226%	225%
Te repareren	3.973	2.078	7.611	-48%	266%
Gereparteerd	1.447	2.098	8.084	45%	285%
Netto repartitie		2.098	4.613		
Correctie Administratieve Vergoedingen		280	302		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gereparteerd gecorrigeerd		2.378	4.915		
Kosten	313	312	349		
Kosten als % van incasso	25,11%	7,68%	2,64%		
Kosten als % van repartitie	21,64%	14,89%	4,31%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		13,14%	7,09%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	63,41%	-0,22%	11,56%		
Verschil	-60,88%	1,20%	-10,92%		

Stichting PM

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie):

Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 100,02%. De kosten van de organisatie bedragen in het verslagjaar € 80K. Als repartitie verantwoord Stichting PM eveneens € 80K.

De overschrijding van de norm van 15% wordt door Stichting PM niet toegelicht in het jaarverslag en is daarmee niet-afdoende naar de mening van het College.

Voorts betreft het CvTA de volgende feiten in haar oordeel:

- Stichting PM droeg tot en met 2012 bij aan onder meer piraterijbestrijding (Stichting Brein).
- De repartitie in 2014 van € 329K; betrof de achterstallige betaling aan Stichting Brein voor de bijdragen tot en met 2012.
- In 2015 heeft er geen repartitie plaatsgevonden. Daarbij constateert het CvTA dat:
  1. Het niet repareren in strijd is met het repartitiereglement van de CBO.
  2. De incasso voor Stichting PM van thuiskopiegelden per 1 januari 2013 is komen te vervallen omdat Stichting de Thuis kopie niet meer uitkeert voor 'games'. Het kopiëren van games is illegaal en valt daardoor niet meer onder de thuiskopieregeling. Deze afwijkingen van de normen zal het CvTA in het non-compliance traject met Stichting PM betrekken.

Stichting PM					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	69	531	329	674%	-38%
Te repareren	1	204	453	28373%	122%
Gerepareerd	68	329	-	380%	-100%
Netto repartitie		329	-		
Correctie Administratieve Vergoedingen		-	80		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gerepareerd gecorrigeerd		329	80		
Kosten	33	84	80		
Kosten als % van incasso	47,96%	15,75%	24,44%		
Kosten als % van repartitie	48,18%	25,47%	-		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		25,47%	100,02%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	-92,76%	154,00%	-3,91%		
Verschil	95,29%	-153,02%	4,55%		

Vevam

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:

De kostentoeename in 2015 ten opzichte van voorgaand jaar bedraagt 1,92%. Dit is 1,28 % boven de CPI-norm van 0,64%.

In het jaarverslag noch in de jaarrekening van Vevam wordt de overschrijding onderbouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding niet afdoende is toegelicht.

Vevam					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	2408	1492	7932	-38%	432%
Te repareren	7.674	5.371	6.913	-30%	29%
Gerepareerd	4.853	3.336	5.694	-31%	71%
Netto repartitie		3.336	4.895		
Correctie Administratieve Vergoedingen		587	798		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gerepareerd gecorrigeerd		3.923	5.693		
Kosten	878	651	664		
Kosten als % van incasso	36,46%	43,63%	8,36%		
Kosten als % van repartitie	18,09%	19,51%	11,65%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		16,59%	11,65%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	4,42%	-25,85%	1,92%		
Verschil	-1,89%	26,83%	-1,28%		

Stemra

Kosten ten opzichte van de kostennormen van 15%

- Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 15,08 %
De overschrijding is ontstaan door de trendmatig dalende rechtenopbrengsten van Stemra terwijl de kosten voor de exploitatie van mechanisch recht niet in dezelfde mate afnemen.

- Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 16,71%.

De oorzaak van de overschrijdingen is dat zowel de rechtenopbrengsten als de repartitie van Stemra de laatste jaren, zo ook in 2015, sterk dalen.

Het College is van mening dat de kostenoverschrijding afdoende is toegelicht.

Stemra					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	28.324	31.710	39.263	12%	24%
Te reparteren	32.654	39.307	43.145	20%	10%
Gereparteerd	31.264	21.913	30.670	-30%	40%
Netto repartitie		21.913	30.670		
Correctie Administratieve Vergoedingen		3.144	4.755		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gereparteerd gecorrigeerd		25.057	35.425		
Kosten	6.578	6.585	5.921		
Kosten als % van incasso	23,22%	20,77%	15,08%		
Kosten als % van repartitie	21,04%	30,05%	19,31%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		26,28%	16,71%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	4,55%	0,11%	-10,08%		
Vershil	-2,02%	0,87%	10,72%		

Stichting Videma

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso):

Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 18,63%.

In het jaarverslag van Videma is de overschrijding niet onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding niet afdoende is toegelicht.

Het CvTA is evenwel, net als voorgaande jaren, bekend met de situatie met betrekking tot de kosten van Stichting Videma. Stichting Videma hanteert een vast kostenpercentage (18,5%). Dit kostenpercentage is rechtstreeks het gevolg van

het in rekening brengen van een overeengekomen fee tussen de stichtingen van vertegenwoordigers van producenten (STG en SGN), de Stichtingen Videma en de uitvoeringsorganisatie Bureau Filmwerken B.V. Gelet op de afhankelijkheid van Videma aan Bureau Filmwerken B.V. waarbij ook de genoemde fee voor dienstverlening van 18,5% is afgesproken, begrijpt het CvTA deze situatie. Met de aanwijzing die het CvTA in 2015 heeft gegeven is een eerste stap gezet om de governance te wijzigen en de structuur met betrekking tot de kosten te doorbreken. Een en ander zal aan de orde worden gesteld in het non-compliance traject met de CBO.

Stichting Videma					
Incasso en Repartitie	2013	2014	2015	2014	2015
Incasso Totaal	11.514	12.695	13.040	10%	3%
Te reparteren	12.350	18.377	10.824	49%	-41%
Gereparteerd	10.662	4.195	17.765	-61%	323%
Netto repartitie		4.195	17.766		
Correctie Administratieve Vergoedingen		2.349	2.412		
Correctie Socu-dotatie		-	-		
Gereparteerd gecorrigeerd		6.544	20.178		
Kosten	2.196	2.418	2.430		
Kosten als % van incasso	19,07%	19,05%	18,63%		
Kosten als % van repartitie	20,60%	57,64%	13,68%		
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin.		36,95%	12,04%		
Vergoedingen en Socu-dotatie					
CPI %	2,53%	0,98%	0,64%		
Werkelijke mutatie	0,69%	10,11%	0,50%		
Vershil	1,84%	-9,13%	0,14%		

8.6.5 Kosten en normeringen bij CBO's samengevat

De situatie met betrekking tot de beheerskosten is in 2015 voor de sector als geheel, dat wil zeggen, voor alle 18 onder toezicht staande CBO's samen, is als volgt:

1. Het percentage kosten ten opzichte van de incasso bedraagt, gemiddeld over alle CBO's, 11,0%. Dit percentage bevindt zich derhalve binnen de norm.
2. Het percentage kosten ten opzichte van de repartitie bedraagt, gemiddeld over alle CBO's, 11,1%. Dit percentage bevindt zich derhalve binnen de norm.
3. Het percentage stijging van de kosten in 2015 ten opzichte van de kosten in 2014 bedraagt 0,1%. Dit percentage bevindt zich derhalve 0,54% binnen de norm.

Van de 18 onder toezicht staande CBO's overschrijden 10 CBO's (2014: 11) één of meer van de gestelde kostennormen.

Eén CBO overschrijdt twee kostennormen: Stemra overschrijdt de kostennormen van 15% ten opzichte van incasso en repartitie.

Negen CBO's overschrijden één kostennorm:

- Leenrecht, Buma, Norma. Sekam Video en Vevam overschrijden de kostennorm met betrekking tot de CPI;
- Videma overschrijdt de 15% kostennorm ten opzichte van incasso.
- Reprecht, Pictoright en Stichting PM overschrijdende de 15% kostennorm ten opzichte van de repartitie.

Acht CBO's (Sena, Thuiskopie, Lira, PRO, IPRO, Sekam, STAP en StOP NL) overschrijden geen van de drie kostennormen. Het CvTA heeft geen signalen ontvangen dat bij deze acht CBO's de kosten in onredelijke verhouding staan tot de bij deze CBO's verrichte activiteiten van incasso en repartitie. Daarnaast is het CvTA niet bekend met eventuele buitensporige kosten bij deze CBO's voor andere activiteiten dan incasso en repartitie.

Aan de kostenoverschrijdingen ligt een grote variëteit aan oorzaken ten grondslag. Soms is sprake van incidentele oorzaken en omstandigheden, aan zowel de kostenkant als de incasso- of repartitiekant. Soms ook is sprake van structurele oorzaken en omstandigheden.

Van de 10 CBO's die één of meer van de drie kostennormen overschrijden, geven er 3 (Stichting PM, Videma en

Vevam) geen of een onvolledige toelichting in het jaarverslag op één of meerdere van de overschreden normen. Van de 8 CBO's die één of meerdere overschrijdingen in hun jaarverslag toelichtten, was de toelichting in zeven gevallen naar het oordeel van het CvTA afdoende.

De CBO's die kostennormen overschreden, maar die dit niet of niet afdoende hebben toegelicht naar het oordeel van het College (Stichting PM, Vevam en Videma) zal het College in de non-compliance cyclus erop aandringen dat deze CBO's de overschrijdingen alsnog afdoende toelichten.

Het CvTA zal de ontwikkeling van de kosten in het licht van de gegeven verklaringen kritisch blijven volgen.

Zowel met betrekking tot de kostenoverschrijdingen als mede de verantwoording daarover is het CvTA voornemens de betreffende CBO's te adviseren passende maatregelen te treffen, daarbij in acht nemend de specifieke oorzaken en omstandigheden bij de betreffende CBO's. Dit zal een advies zijn conform artikel 6 lid 1 van de Wet toezicht.

8.6.6 Beoordeling overschrijdingen van kostennormen in 2015 in vergelijking tot 2014 en vervolgtraject

De resultaten ten aanzien van de kostennormen geven nu voor het derde jaar inzicht in de stand van zaken rond kosten van de sector als geheel en de situatie van de afzonderlijke CBO's tegen de achtergrond van de nieuwe toezichtregelgeving die medio 2013 van start is gegaan.

Terugblik non-compliance traject 2014

De CBO's die over het jaar 2014 de kostennormen overschreden (blijkend uit het jaarrapport 2014 van het CvTA) en deze overschrijding naar oordeel van het CvTA onvolledige hebben toegelicht, zijn hierop door het CvTA aangesproken of aangeschreven (in een zogeheten 'non-compliance-traject') met het verzoek deze toelichting alsnog te verstrekken. Vervolgens heeft het CvTA de toelichtingen bij alle CBO's die één of meerdere kostennormen overschreden beoordeeld in termen van 'aanvaardbaarheid', waarbij vooral is gekeken naar het incidentele dan wel structurele karakter van de overschrijdingen. Indien een overschrijding een incidenteel karakter had, beschouwde het CvTA deze overschrijding als 'aanvaardbaar'. In geval van een overschrijding met een structureel karakter adviseerde het CvTA de desbetreffende CBO maatregelen te nemen.

Verder heeft het CvTA zich een beeld trachten te vormen of overschrijdingen van kostennormen een mogelijk gevolg zijn van investeringen ten behoeve van de verbetering van de omvang van incasso en repartitie of verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening. Daarnaast is deze CBO's verzocht aan te geven welke maatregelen zij hebben genomen of voornemens zijn te nemen om de overschrijding van de kostennormen in de toekomst te voorkomen.

Naast de ontwikkelingen in incasso en repartitie heeft dit

'non-compliance-traject' in het kader van het toezicht door het CvTA, hetgeen is uitgevoerd begin 2015, er mede toe geleid dat een aantal CBO's in 2015 niet langer één of meerdere kostennormen overschrijdt. Desondanks zijn er in 2015 CBO's die in tegenstelling tot het jaar 2014 nu wel één of meerdere kostennormen overschrijden en zijn er CBO's waar de situatie ten aanzien van het overschrijden van kostennormen niet is gewijzigd in 2015 ten opzichte van 2014.

Overschrijdingen

Kostenpercentage

Het kostenpercentage is gelijk aan of kleiner dan 15% van de in een jaar geïncasseerde gelden of gereparteerde gelden

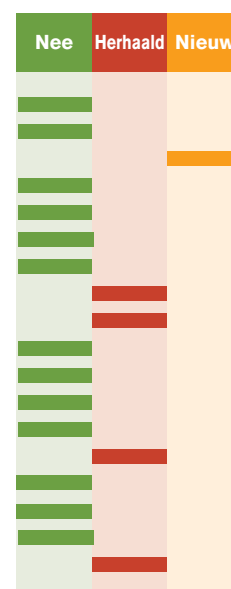
Mutatie kostentotaal

De mutatie van de totale kosten ten opzichte van de totale kosten in het voorgaande jaar is gelijk aan of kleiner dan de ConsumentenPrijnsIndex

Overschrijdingen 2014

Overschrijdingen 2015

8.6.7 Beoordeling van de toelichting op de overschrijdingen

8.6.7.1 CBO's die drie kostennormen overschrijden

In tegenstelling tot 2014, zijn er in 2015 geen CBO's die drie kostennormen overschrijden. In 2014 waren dit twee CBO's.

8.6.7.2 CBO's die twee kostennormen overschrijden

Stemra overschrijdt twee kostennormen. De situatie met betrekking tot Stemra is niet gewijzigd ten opzichte van 2014. Stemra gaf voldoende onderbouwing en deze houdt in dat de gestage daling van de rechteninkomsten en de verdeling ervan Stemra parten speelt. Het College heeft al in 2014 bij het bestuur van Stemra aangedrongen om zich te bezinnen op meer structurele maatregelen om de kosten voor Stemra in de toekomst te beheersen. Als gevolg hiervan heeft het bestuur van Buma Stemra in 2014 diverse alternatieven overwogen, maar concrete maatregelen zijn nog niet geëffectueerd. Het College zal de ontwikkelingen gericht op het uitvoeren van meer structurele maatregelen bij Stemra met belangstelling blijven volgen in 2016.

8.6.7.3 CBO's die één kostennorm overschrijden

Leenrecht, Reprorecht, Buma, Norma, Pictoright, Stichting PM, Sekam Video, Vevam en Videma overschrijden één kostennorm.

Leenrecht verklaart dat de kosten van het twintigjarige jubileum van de CBO de oorzaak van de overschrijding is. Deze overschrijding heeft daarmee een incidenteel karakter. Reprorecht heeft slechts de helft van de beschikbare € te repareren gelden € uitgekeerd vanwege de onzekerheid die is ontstaan als gevolg van de HP-Reprobel uitspraak. Wat de uitkomst van deze ontwikkelingen is, is nog onzeker. Reprorecht en de stichtingen die van reprorechtgeld afhankelijk zijn, beraden zich op te ondernemen stappen en laten zich bijstaan door adviseurs.

Buma investeerde in de outsourcing van een deel van haar diensten naar ICE. De kosten van de CBO zijn door afschrijvingen hoger dan in voorgaande jaren. De kosten hebben een structureel karakter.

Norma verklaart dat de kostentoeename in 2015 ten opzichte van 2014, veroorzaakt werd door de toegenomen werkzaamheden in verband met de hogere incasso. Indien de incasso op dit peil blijft, zal dit kostenniveau ook in 2016 aan de orde zijn.

Pictoright heeft tijdelijk minder kunnen repareren. Hierdoor is het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie incidenteel hoger uitgevallen dan de norm.

Stichting PM geeft geen expliciete verklaring voor het overschrijden van de kostennorm. Dit is naar het oordeel van het College onwenselijk, zodat het College de Stichting PM zal verzoeken hiervoor alsnog verklaringen te geven opdat deze kunnen worden beoordeeld en znodig maatregelen kunnen worden afgedwongen.

Sekam Video maakte ten opzichte van 2014 meer juridische kosten vanwege complexe juridische vraagstukken. Het College gaat ervan uit dat deze kosten incidenteel van karakter zijn.

Vevam heeft de overschrijding van de kostennorm van 15% ten opzichte van de repartitie niet toegelicht. Dat is onwenselijk en maakt het onmogelijk te beoordelen of voor deze overschrijding een afdoende verklaring bestaat. Het College zal Vevam vragen over 2015 alsnog tot een verklaring voor deze overschrijdingen te komen en zal deze vervolgens beoordelen.

Stichting Videma heeft ook in 2015 naar het oordeel van het College geen voortgang geboekt bij het terugbrengen van de overschrijdingen van de kostennormen. Gelet op de bijzondere omstandigheden in het kader van de governance en de afhankelijkheid van Videma aan Bureau Filmwerken B.V. is de CBO daar ook moeilijk toe in staat. Het CvTA heeft (juli 2015) een aanwijzing gegeven om de bestuurlijke organisatie van Videma te wijzigen. Hiermee is een eerste stap gezet om maatregelen te nemen ten aanzien van de beperking van beheerskosten.

Bovengenoemde voornemens en beoordelingen zal het College betrekken bij het 'non-compliance-traject' in 2016, naar aanleiding van voorliggend jaarrapport over 2015. Naar aanleiding van de ervaringen van het College met de beoordeling van kostennormen over 2015 en de voorgaande jaren, 2013 en 2014, is er geen reden het toezicht bij de CBO's minder intensief te laten zijn. De rapporten over de jaren 2013 tot en met 2015 laten zien dat hoewel de beheerskosten van het collectief beheer in zijn geheel stabiel zijn, de situatie met betrekking tot de kostenbeheersing bij de CBO's sterk fluctueert.

⁴⁶ Besluit van 25 juni 2013 houdende uitvoering van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten. "De eerste CBO in de keten tussen inning en verdeling is dan op grond van het tweede lid verplicht om tevens rekening te houden met de totale beheerskosten in de keten tussen inning en verdeling".

"Een collectieve beheersorganisatie die de verdeling van rechtstreeks bij de gebruiker geïnde bedragen opdraagt aan een of meer andere collectieve beheersorganisaties baseert de berekening van het percentage.[15%] .. op de gezamenlijke beheerskosten van de collectieve beheersorganisaties die betrokken zijn geweest bij de inning en verdeling van de bedragen"

8.7 Ketenkosten

8.7.1 Inleiding

De wetgever⁴⁶ vindt het voor de hand liggen dat de drempel voor beheerskosten bij een keten van CBO's niet hoger dient te zijn dan de 2e drempel indien één CBO de inning en de verdeling voor zijn rekening neemt. Derhalve is de normering van de beheerskosten ook van toepassing op de totale beheerskosten die worden berekend door alle collectieve beheersorganisaties in de keten tussen de inning van de gelden en de verdeling aan de individuele rechthebbenden.

De ketenkosten dienen net als de kosten van individuele CBO's te voldoen aan het normeringscriterium, namelijk maximaal 15% van gereparteerde bedragen. Indien de totale beheerskosten van de collectieve beheersorganisaties in die keten meer bedragen dan 15% van de gereparteerde bedragen, dient uitleg over de overschrijding te worden gegeven in het jaarverslag (overeenkomstig Wet toezicht artikel 2, lid 2, onderdeel h). De verplichting wordt opgelegd aan de eerste collectieve beheersorganisatie in de keten, omdat deze verantwoordelijk is voor inschakeling van verder reparterende CBO's.

8.7.2 Toepassing

In de praktijk staan aan de basis van de ketens voor het innen van gelden bij de gebruikers en het verdelen van deze gelden onder andere CBO's (die het op hun beurt reparteren onder rechthebbenden) 2 typen CBO's:

1. CBO's die gelden bij de gebruiker innen en deze gelden verdelen alleen onder andere (aan rechthebbenden reparterende) CBO's. Dit zijn Stichting de Thuis kopie en Stichting Leenrecht.
  - a. Stichting de Thuis kopie verdeelt de geïnde gelden aan: Norma, Lira, Vevam, Stemra, STAP, Sekam Video, Pictoright, PM en de omroepen/Stichting Collectieve Gelden Omroepen (SCGO)⁴⁷. Derhalve verdeelt Stichting de Thuis kopie aan 8 andere CBO's.
  - b. Stichting Leenrecht verdeelt de gelden aan: Norma, Lira, Stemra, Pictoright, PRO, Vevam en STAP. Derhalve verdeelt Stichting Leenrecht aan 7 onder toezicht staande CBO's (en ook aan SVVP, maar deze CBO valt niet onder het toezicht).
2. CBO's die gelden innen bij gebruikers en deze verdelen onder andere CBO's en gelden rechtstreeks reparteren onder rechthebbenden. Dergelijke uit oogpunt van een keten 'hybride' CBO's zijn: de stichtingen Reprorecht en PRO.
  - a. Stichting Reprorecht verdeelt gelden aan: Lira, Pictoright en Stemra (en aan PRO, alleen éénmalig in 2012). Daarnaast keert Reprorecht rechtstreeks gelden uit aan uitgevers en via uitgevers aan tekstauteurs.
  - b. Stichting PRO verdeelt gelden aan: Lira, IPRO en Pictoright. Daarnaast repartereert PRO gelden rechtstreeks aan uitgevers.

Op grond van deze inventarisatie zijn 4 ketens nader onderzocht. In de praktijk sluiten de CBO's aan het begin van de keten, de bij de gebruiker innende CBO's, zogeheten 'aanwijzingsovereenkomsten' af met de CBO's die de gelden reparteren onder de rechthebbenden. In deze aanwijzingsovereenkomsten worden afspraken gemaakt over onder meer het percentage van de repartitie dat de onder de rechthebbenden reparterende CBO's mogen inhouden als vergoeding voor de gemaakte kosten. Daarbij moeten deze CBO's zich naar de CBO's aan het begin van de keten verantwoorden over de werkelijk gemaakte kosten. Voorts keuren de CBO's aan het begin van de keten de repartitiereglementen van deze 'aangewezen' CBO's goed.

8.7.3 Methoden berekenen van ketenkosten⁴⁸

Van de eerste CBO in de keten is bekend wat de totale kosten zijn voor die CBO voor alle activiteiten. Er wordt bij deze CBO's geen onderscheid gemaakt tussen incasso en repartitieactiviteiten. De kosten worden ook in 2015 niet nog niet toebedeeld aan incasso of repartitie noch aan de specifieke ontvangende CBO's die gelden reparteren aan rechthebbenden (de tweede en laatste schakel in de keten). Van de tweede CBO in de keten is eveneens bekend wat de totale kosten zijn voor incasso en repartitie. Voor deze CBO's is evenwel het toerekenen van kosten aan de specifieke geldstromen (bijvoorbeeld de Thuis kopiegeldstroom) die ontvangen zijn van de eerste CBO in de keten wel mogelijk, hetzij tegen hoge administratieve lasten, omdat deze tweede CBO's in de keten uit meerdere bronnen gelden ontvangen en onder rechthebbenden reparteren.

Tot er een betrouwbaar systeem voor het op juiste wijze toerekenen van kosten aan activiteiten en specifieke geldstromen in alle schakels van de keten is ontwikkeld, wordt in deze beoordeling, net als in 2014, voor een pragmatische oplossing gekozen. De twee methodes die het CvTA toepast voor het beoordelen van ketenkosten, gaan uit van overeengekomen inhoudingspercentages op de te reparteren gelden, van zowel de eerste CBO in de keten als de tweede CBO.

Methodie 1 voor het berekenen van de ketenkosten

In de eerste methode wordt een ketenkostenpercentage berekend gebaseerd op het totaal van kosten behorende bij de eerste CBO in de keten (bijvoorbeeld Stichting de Thuis kopie) vermeerderd met het gewogen gemiddelde van de kosten van alle CBO's die gelden ontvangen van de eerste CBO in de keten. Derhalve worden bij deze methode overall ketenkostenpercentages berekend behorende bij de eerste CBO's van de vijf ketens. In de praktijk verantwoorden de eerste CBO's in de keten zich via deze methode over ketenkosten in hun jaarverslag en gebruiken derhalve deze methode.

⁴⁷ SCGO valt in 2015 nog niet onder het toezicht van het CVTA.

Methode 2 voor het berekenen van de ketenkosten

De tweede door het CvTA gehanteerde methode is gebaseerd op het overeengekomen inhoudingspercentage van de eerste CBO in de keten vermeerderd met het overeengekomen inhoudingspercentage van de tweede CBO in de keten. In de praktijk gebruiken en verantwoorden CBO's zich niet volgens deze door het CvTA gehanteerde methode.

De methode levert 23 specifieke ketenkostenpercentages op van de combinaties van de eerste vijf CBO's in de ketens met alle CBO's die de gelden uiteindelijk aan rechtshabbers reparteren. In de praktijk verantwoorden CBO's zich niet volgens deze methode.

Beide methoden uitgaan van (administratief) overeengeko-

men kosteninhoudingspercentages. Om de resultaten hiervan in perspectief te plaatsen, worden deze afgezet tegen de werkelijke kostenpercentages ten opzichte van repartitie in 2015 van de eerste CBO in de keten.

8.7.4 Omvang van ketens in het totaal van de repartitie

Het aandeel van de omvang van de repartitie via ketens, bedraagt in 2015 € 86,5 miljoen (2014: € 33,4 miljoen). Dit is 20% van de totale repartitie van alle CBO's tezamen. In 2014 bedroeg dit aandeel nog 10%. Door de repartitie van een groot deel van de in 2015 door verdelende CBO's ontvangen thuiskopiegelden is de verhouding tussen de categorieën ('repartitie aan CBO', 'repartitie via buitenland' en 'repartitie in Nederland') ten opzichte van 2014 gewijzigd.

8-21 Repartitie alle CBO's

Repartitie - Alle CBO's				% mutatie t.o.v. 2013	% mutatie t.o.v. 2014
(x € 1.000)	2013	2014	2015	2014	2015
Repartitie aan CBO	25.724	33.353	86.507	30%	159%
Repartitie aan het Buitenland	72.980	75.374	78.973	3%	5%
Repartitie in Nederland	230.651	224.295	266.556	-3%	19%
Totaal	329.356	333.022	432.037	1%	30%

Aandeel categorie van totaal			
(x € 1.000)	2013	2014	2015
Repartitie aan CBO	8%	10%	20%
Repartitie aan het Buitenland	22%	23%	18%
Repartitie in Nederland	70%	67%	62%
Totaal	100%	100%	100%

8-22 Overzicht verdeling aan reparterende CBO's laat de omvang van de individuele ketens zien vanuit de eerste schakel in de keten, de bij de gebruiker incasserende CBO.

8-22 Overzicht verdeling aan reparterende CBO's

Verdeling aan CBO's				% mutatie t.o.v. 2013	% mutatie t.o.v. 2014	aandeel van totaal	
(x € 1.000)	2013	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Stichting Leenrecht	13.995	12.690	12.298	-9%	-3%	38%	14%
Stichting Reprorecht	3.255	3.633	2.435	12%	-33%	11%	3%
Stichting de Thuiskopie	6.463	15.000	65.474	132%	336%	45%	76%
Stichting PRO	1.509	1.987	2.248	32%	13%	6%	3%
Vevam	402	-	415	-100%	-	0%	0%
Stichting Videma	-	-	3.600	-	-	0%	4%
Totaal	25.724	33.353	86.507	30%	159%	100%	100%

⁴⁸ Beide methoden berekenen de ketenkosten aan de hand van de kosten van meerdere CBO's in de keten van één verslagjaar. Dit geeft evenwel nog geen exact inzicht in de kosten die in de keten moeten worden gemaakt om een door de gebruiker betaalde euro aan de rechtshabbers uit te keren. Voor een exact inzicht moeten de kosten voor zowel incasso bij de gebruiker als repartitie aan de rechtshabbers aan een specifiek incassojaar worden toegeschreven.

8.7.5 Methoden 1 en 2 voor het berekenen van de kosten in de ketens

De situatie per afzonderlijke methode is als volgt: Wordt in de berekening van de ketenkosten gebruikge- maakt van de methode I, waarin de door de CBO's gehanteerde gewogen gemiddelde kostenpercentages ('inhoudingspercentages') worden betrokken, dan bedragen de totale berekende ketenkosten⁴⁹ € 5,7 miljoen, dit is 14,41% van de totale verdeling aan reparerende CBO's in 2015 (2014: 12,95%). Gebruikmaken van deze methode wordt de kostennorm van 15% van de gerepareerde bedragen niet overschreden.

Wordt in de berekening van de ketenkosten gebruikge- maakt van de methode van het CvTA (methode 2), dan bedragen de totale berekende ketenkosten in 2015 € 6,7 miljoen, dit is 16,98% van de totale verdeling aan reparerende CBO's in 2015 (2014: 19,05%). De kostennorm van 15% van de gerepareerde bedragen wordt daarmee ruim overschreden.

8-23 Overzicht verdeling aan reparerende CBO's, incl. berekende kosten

(x € 1.000)	Verdeling aan CBO's			Methode I		Methode II		Methode I		Methode II	
	2013	2014	2015	gewogen gemiddeld kosten %	berekende kosten	gemiddelde kosten %	berekende kosten	gewogen gemiddeld kosten %	berekende kosten	gemiddelde kosten %	berekende kosten
Stichting Leenrecht	13.995	12.690	12.298	13,30%	1.636	15,18%	1.867	13,50%	1.713	15,33%	1.945
Stichting Reprorecht	3.255	3.633	2.435	15,60%	380	28,05%	683	16,00%	581	34,21%	1.243
Stichting de Thuis kopie	6.463	15.000	65.474	17,60%	3.237	19,48%	3.583	11,80%	1.770	18,10%	2.715
Stichting PRO	1.509	1.987	2.248	19,10%	429	20,18%	454	12,80%	254	22,71%	451
Totaal	25.724	33.353	86.507	14,41%	5.682	16,71%	6.586	12,95%	4.319	19,05%	6.354

8.7.5.1 Conclusie berekenen kosten in de keten

Ten opzichte van 2014

Methode I, de berekende ketenkosten zijn in 2015 (€ 5.682K) hoger dan in 2014 (€ 4.319K). De gehanteerde percentages zijn mede-afhankelijk van de omvang van het aandeel in de repartitie aan de diverse verdelende CBO's. Hierdoor fluctueren percentages.

Methode II, de berekende ketenkosten volgens deze methode zijn in 2015 (€ 6.586K) hoger dan in 2014 (€ 6.354K). Voor 2015 zijn de gehanteerde percentages genuanceerd en waren de specifieke ontwikkeling per CBO, waaronder de toename van de repartitie bij Thuis kopie en de lagere repartitie door Reprorecht van invloed op het totaal van de berekende ketenkosten.

Ten opzichte van de norm (15%)

De berekening van de ketenkosten ten opzichte van de repartitie volgens methode I, die van de CBO's, levert in 2015 een ketenkostenpercentage op van 14,41%. Dit ligt onder de norm van 15% voor ketenkosten ten opzichte van de repartitie.

De berekening van de ketenkosten ten opzichte van de repartitie volgens methode II, die van het CvTA, levert in 2015 een ketenkostenpercentage op van 16,98%. Dit ligt boven de norm van 15% voor ketenkosten ten opzichte van de repartitie.

⁴⁹ Het bedrag dat Stichting de Thuis kopie in 2015 reparteerde (€ 65,5 miljoen) is gecorrigeerd voor eenmalige repartities die Stichting de Thuis kopie deed in 2015 (€ 47 miljoen).

8.7.5.2 Leenrecht-keten

Het totaal van de Leenrecht-keten bedraagt € 12.298K in 2015. Dit is 14% van de repartitie via ketens. Dit bedrag heeft Stichting Leenrecht onder 7 CBO's verdeeld. In 2014 maakte de Leenrechtketen nog 38% uit van het totaal aan repartitie in de ketens.

Methode I:

Volgens het jaarverslag van Stichting Leenrecht, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten toegepast bedragen de ketenkosten 13,3% (13,5% in 2014). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Leen-

recht) het overeengekomen inhoudingspercentage van 5% is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting Leenrecht

In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Stichting Leenrecht zelf in 2015 7,78%. Dit was 6,39% in 2014.

Methode II:

Wordt de tweede methode toegepast voor het berekenen van de ketenkosten dan ontstaat het volgende beeld van kostenpercentages per reparterende CBO en in combinatie het inhoudingspercentage van Stichting Leenrecht.

Keten Leenrechtgelden	Inhoudingspercentage door incasserende CBO	Inhoudingspercentage door reparterende CBO	Totaal inhoudingspercentage	Norm	
Stichting Leenrecht					
Stichting Lira	5,00%	10,00%	14,50%	15,00%	binnen de norm
Stichting Norma	5,00%	15,00%	19,25%	15,00%	overschrijding norm
Stichting Pictoright	5,00%	9,00%	13,55%	15,00%	binnen de norm
Stichting PRO	5,00%	3,50%	8,33%	15,00%	binnen de norm
Stemra	5,00%	15,00%	19,25%	15,00%	overschrijding norm
STAP	5,00%	7,50%	12,13%	15,00%	binnen de norm
Vevam	5,00%	15,00%	19,25%	15,00%	overschrijding norm
Gemiddelde			15,18%	15,00%	overschrijding norm

8.7.5.3 Thuiskopie-keten

Het totaal van de Thuiskopie-keten bedraagt € 65,5 miljoen in 2015. Dit is 76% van de repartitie in ketens. In 2014 maakte de Thuiskopieketen nog 45% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting de Thuiskopie onder 8 CBO's verdeeld. De reservering die in eerdere jaren voor de omroepen is gemaakt, heeft Stichting de Thuiskopie in 2015 uitbetaald aan SCGO⁵⁰.

Methode I:

Volgens het jaarverslag van Stichting de Thuiskopie, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten 17,6%

(11,8% in 2014). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Thuiskopie) het overeengekomen inhoudingspercentage van 7,5% is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting de Thuiskopie

In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Stichting de Thuiskopie zelf in 2015 2,32%. In 2014 was dit 10,67%.

Methode II:

Wordt de tweede methode toegepast voor het berekenen van de ketenkosten dan ontstaat het volgende beeld van kostenpercentages per reparterende CBO en in combinatie het inhoudingspercentage van Stichting de Thuiskopie.

Keten Thuiskopie	Inhoudingspercentage door incasserende CBO	Inhoudingspercentage door reparterende CBO	Totaal inhoudingspercentage	Norm	
Stichting de Thuiskopie					
Norma	7,5%	15,0%	21,38%	15,0%	overschrijding norm
Vevam	7,5%	15,0%	21,38%	15,0%	overschrijding norm
Stemra	7,5%	13,5%	20,00%	15,0%	overschrijding norm
STAP	7,5%	6,7%	13,68%	15,0%	binnen de norm
PM	7,5%	24,4%	30,11%	15,0%	overschrijding norm
Sekam Video	7,5%	10,0%	16,75%	15,0%	overschrijding norm
Stichting Pictoright	7,5%	9,0%	15,83%	15,0%	overschrijding norm
Stichting Lira	7,5%	10,0%	16,75%	15,0%	overschrijding norm
Gemiddelde			19,48%	15,0%	overschrijding norm

8.7.5.4 Reprorecht-keten

Het totaal van de Reprorecht-keten bedraagt € 2.35K in 2015. Dit is 3% van de repartitie via ketens. In 2014 maakte de Reprorechtketen nog 11% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting Reprorecht onder 3 CBO's verdeeld.

Methode I:

Volgens het jaarverslag van Stichting Reprorecht, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten 15,6% (16% in 2014). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Reprorecht) het overeengekomen inhoudingspercentage van 14% is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting Reprorecht

In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Reprorecht zelf in 2015 21,21%. In 2014 bedroeg dit 13,5%. De verklaring die de CBO geeft voor de overschrijding van deze kostennorm is dat Reprorecht door de fijnmazige incasso bij het bedrijfsleven een relatief hoog eigen kostenpercentage moet aanhouden. Bovendien werd de hoogte van het kostenpercentage van Stichting Reprorecht beïnvloed doordat in 2015 slechts 50% van de gelden gerepareerd kon worden.

Methode II:

Wordt de tweede methode toegepast voor het berekenen van de ketenkosten dan ontstaat het volgende beeld van kostenpercentages per reparterende CBO en in combinatie het inhoudingspercentage van Stichting Reprorecht.⁵¹

Keten Reprorecht	Inhoudingspercentage door incasserende CBO	Inhoudingspercentage door reparterende CBO	Totaal inhoudingspercentage	Norm	
Stichting Reprorecht					
Stichting Lira	14,00%	10,00%	22,60%	15,00%	overschrijding norm
Stichting Pictoright	14,00%	9,00%	21,74%	15,00%	overschrijding norm
Stemra	14,00%	30,00%	39,80%	15,00%	overschrijding norm
Gemiddelde			28,05%	15,00%	overschrijding norm

8.7.5.5 PRO-Keten

Het totaal van de PRO-keten bedraagt € 2.248K in 2015. Dit is 3% van de repartitie via ketens. In 2014 maakte de Prorechtketen nog 6% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting PRO onder 3 CBO's verdeeld.

Methode I:

Volgens het jaarverslag van Stichting PRO, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten 19,1%. In 2014 was dit 12,8%. Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting PRO) het overeengekomen inhoudingspercentage van 5% (voor de ver-

deling aan Pictoright) of 15% voor verdeling aan de overige CBO's is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting PRO

In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzicht van repartitie van PRO zelf in 2015 12,7%. In 2014 bedroeg dit 13,1%.

Methode II:

Wordt de tweede methode toegepast voor het berekenen van de ketenkosten dan ontstaat het volgende beeld van kostenpercentages per reparterende CBO en in combinatie het inhoudingspercentage van Stichting PRO.
8-27 PRO-keten

Keten PRO-gelden	Inhoudingspercentage door incasserende CBO	Inhoudingspercentage door reparterende CBO	Totaal inhoudingspercentage	Norm	
Stichting PRO					
Stichting Lira	15,00%	10,00%	23,50%	15,00%	overschrijding norm
Stichting Pictoright	5,00%	9,00%	13,55%	15,00%	binnen de norm
Stichting IPRO	15,00%	10,00%	23,50%	15,00%	overschrijding norm
Gemiddelde			20,18%	15,00%	overschrijding norm

⁵⁰ Stichting Collectieve Gelden Omroepen

⁵¹ Het gaat in de 8-26 Reprorechtketen om berekende ketenkosten. In werkelijkheid heeft er geen uitkering aan Stemra plaatsgevonden.

De afzonderlijke situatie per CBO is als volgt:

8.7.6 Conclusie ketenkostennormering

Methode I:

Indien de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten wordt gehanteerd, overschrijden drie CBO's de ketenkostennorm. In 2014 overschreed alleen Reprorecht de ketenkostennorm van 15% ten opzichte van de repartitie. Het berekende ketenkostenpercentage van de totale repartitie aan verdelende CBO's bedraagt 14,4% in 2015.

1. Stichting de Thuis kopie (17,6%) wijdt de overschrijding aan enerzijds hoge incassokosten als gevolg van juridische procedures over de thuis kopieregeling en anderzijds aan het feit dat de verdeelorganisaties als gevolg daarvan hun organisaties nog niet kunnen inrichten op een constante en voorspelbare geldstroom vanuit Thuis kopie.
2. Stichting Reprorecht (15,6%) wijdt de overschrijding aan de hoge incassokosten als gevolg van de fijnmazigheid van de facturatie van de reprorechtregeling, waardoor het eigen inhoudingspercentage van Reprorecht al 14% dient te bedragen.
3. Stichting PRO (19,1%) wijdt de overschrijding aan de hoge controlekosten bij enkele onderdelen van de PRO-keten, bijvoorbeeld bij de uitvoering van de readerregelingen.

De CBO's waarvan de ketenkostenpercentages de norm van 15% overschrijden hebben verklaringen gegeven voor de toegepaste percentages. Naar het oordeel van het College zijn de overschrijdingen te wijten aan structurele kosten die dienen te worden gemaakt om incasso en repartitie van betreffende CBO's te waarborgen.

Methode II:

Wordt de tweede methode toegepast op de 4 nader onder-

zochte ketens (Leenrecht-, Reprorecht-, Thuis kopie-, PRO-keten), dan overschrijden alle ketens de kostennorm van 15% ten opzichte van de repartitie. De overschrijding is relatief laag bij Stichting Leenrecht (15,18%).

De ketenkosten zijn relatief hoog bij de verdeling van gelden van Stichting de Thuis kopie aan Stichting PM (30,11%) en bij de verdeling van gelden van Stichting Reprorecht aan Stemra (39,8%).

Het berekende kostenpercentage van de totale repartitie aan verdelende CBO's bedraagt 16,71% in 2015.

Hoewel de Wet toezicht voor het normeren van ketenkosten uitgaat van de daadwerkelijke beheerskosten in de keten en de bovenstaande beoordeling van ketenkosten is gebaseerd op de inhoudingspercentages, neemt dit naar het oordeel van het College niet weg dat de beschouwde ketenkosten niet alleen structureel de wettelijke gedefinieerde drempelwaarde overschrijden, maar zich ook structureel bevinden boven het kostenniveau indien één CBO de incasso en repartitie voor zijn rekening neemt, waardoor een verklaring voor deze overschrijding noodzakelijk is. Het CvTA zal dit relatief hoge niveau van kosten in de ketens aan de orde stellen in het 'non-compliance'-traject.

8.8 Beheer van gelden

Een aantal CBO's brengt gelden die nog niet uitgekeerd (kunnen) worden tijdelijk onder in verwachte hogere renderende rekeningen en/of in beleggingen. Met deze opbrengsten trachten CBO's de organisatiekosten te compenseren. In 8-27 CBO's met beleggingen zijn die CBO's opgenomen, die in 2015 of in eerdere jaren nog niet uitgekeerde gelden belegden.

Ketenkosten in internationaal verband

Onder ketenkosten wordt verstaan de kosten voor inning en verdeling van auteurs- en naburige rechten door meer dan één CBO. De wetgever heeft normen voor het niveau van ketenkosten vastgelegd (15% van de repartitie). Daarnaast doen zich in de praktijk ook ketenkosten voor indien in Nederland geïnde vergoedingen gerepareerd worden aan buitenlandse rechthebbenden, al of niet via een buitenlandse CBO (de repartitie aan het buitenland bedraagt in 2015 € 79 mln.). Ook doen zich ketenkosten voor bij incasso van Nederlandse CBO's vanuit het buitenland (incasso vanuit het buitenland bedraagt in 2015 € 37,2 mln.). Het CvTA houdt geen toezicht op deze 'internationale' ketenkosten.

8-27 CBO's met beleggingen

Balanswaarde beleggingen einde boekjaar				
(x € 1.000)	2012	2013	2014	2015
Vereniging Buma	213863	221242	242063	214005
Stichting Lira	6.017	5.037	5.074	2.901
Norma	4.619	4.548	4.448	4.689
Stichting IPRO	259	0	0	0

Hieronder volgt een korte toelichting op de beleggingen bij CBO's:

Buma: In 2015 bedroeg het gemiddeld belegd vermogen van Buma inclusief liquide middelen € 246 miljoen. In 2014 was dit nog € 237 miljoen. Het rendement op de belegde gelden bedroeg in 2015 0,66%; in 2014 was dit 5,27%. De financiële vaste activa zijn gedaald van € 242 miljoen eind 2014 naar € 214 miljoen eind 2015. Dit is het gevolg van het directiebesluit om de financiering van de liquiditeitsbehoefte voor de distributie (repartitie) door Buma zelf te laten plaatsvinden en niet via een lening bij Stemra. De leningen van en aan Stemra zijn teruggebracht.

Stichting Lira heeft ultimo 2015 een obligatieportefeuille van € 2,9 miljoen (eind 2014 bedroeg de portefeuille € 5,1 miljoen). De beleggingsportefeuille is opgebouwd op basis van het Statuut Middelenbeheer van Stichting Lira, waarin aansluiting gezocht wordt bij de beleggingscriteria van de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden). Gedurende 2015 heeft Lira voor € 2,1 miljoen aan obligaties verkocht.

Bij **Stemra** worden er sinds 2012 geen gelden meer belegd. Bij IPRO liep de obligatieportefeuille in 2013 reeds ten einde.

Hoewel relevante wetgeving nog niet in werking is getreden, worden de ontwikkelingen in het beheer van gelden en specifiek de beleggingen door CBO's wél kritisch door het College gevolgd. Van belang is dat er een door de vergadering van leden of aangeslotenen goedgekeurd beleggingsbeleid is en dat de risico's bij CBO's te allen tijde bekend zijn en CBO's hiernaar handelen.

Naar het oordeel van het College vindt het tijdelijk onderbrengen van gelden ten einde hiermee voordeel te behalen door CBO's op prudente wijze plaats.

8.8.1 Investerings

Het doen van investeringen ter verbetering van de ondersteuning van de dienstverlening (ICT) of opsporingsinstrumenten is essentieel voor CBO's om taken efficiënter uit te voeren.

Een CBO is uit hoofde van artikel 5 lid 1 Wet toezicht gehouden het CvTA vooraf schriftelijk te informeren over te nemen besluiten die van wezenlijke invloed zijn op de uitoefening door de collectieve beheersorganisatie van zijn taken, waaronder investeringen die een bedrag te boven gaan van 5% van de totale incasso in het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze investering wordt beoogd. Het CvTA heeft in 2015 geen meldingen ontvangen van CBO's over investeringen groter dan 5% van de totale incasso van het voorgaande jaar. Het CvTA heeft zich bijvoorbeeld wél op de hoogte gesteld van ontwikkelingen op het gebied van internationale databases waarvan Buma gebruik gaat maken. De omvang van de investeringen in 2015 komt niet boven de norm van 5% uit (zie 8-29 Investerings in (im-)materiële activa).

In 2015 heeft een klein aantal CBO's voor een totaal van € 1,7 miljoen geïnvesteerd. De investeringen bij de dienstverlenende organisaties zoals Cedar zijn hierin niet opgenomen.

Deze investeringen leiden als gevolg van de afschrijvings-systematiek tot hogere exploitatiekosten in de volgende jaren. Afhankelijk van het soort investering kunnen kosten voor personeel en hieraan gerelateerde kosten afnemen. Hieronder worden de belangrijkste in 8-29 Investerings in (im-)materiële activa genoemde investeringen door CBO's toegelicht.

8-29 Investerings in (im-)materiële activa

(Im-)materiële Vaste Activa 2015								
(x € 1.000)	boekwaarde	boekwaarde	investering	desinvestering	afschrijvingen	afschr. desinv	incasso t-1	% invest t.o.v. incasso
Sena	431	378	225	-	-172	-	65.681	0,34%
Vereniging Buma	6.070	7.082	1.164	-568	-1.608	-	158.329	0,74%
Norma	171	21	164	-1	-13	-	12.127	1,35%
Stichting Pictoright	43	34	29	-	-21	-	6.802	0,43%
Stemra	202	244	101	-	-143	-	31.710	0,32%
Totaal	6.921	7.999	1.683	-569	-2.191	-	421.482	0,40%

Sena: De investeringen in 2015 (€ 225K) hebben voornamelijk betrekking op de ontwikkeling van de internationale repertoire-database VRDB en het door Sena in gebruik genomen managementinformatiesysteem Qlickview. Voorts is er geïnvesteerd in hardware ter vervanging van de telefooncentrale en het serverpark.

Buma: De (im-)materieel activa van Buma betreffen bedrijfsinformatiesystemen, nog deels in ontwikkeling, en computerinstallaties. Buma investeert (€ 1.164K) in onder andere de werkendatabase van ICE en ICE-Online. De investeringen in ICE-Online betreffen investeringen ten behoeve van de uitbesteding van de verwerking van online gebruik. De investeringen in de werkendatabase van ICE betreffen investeringen ten behoeve van de uitbesteding van de verwerking van copyright. In 2015 is de werkendatabase van ICE in gebruik genomen en is de outsourcing van Online naar ICE gestart.

De desinvestering van Buma van circa € 0,6 miljoen heeft betrekking op het eigen bedrijfsinformatiesysteem. Met de ingebruikname van de werkendatabase van ICE is de eigen door Buma ontwikkelde werkendatabase buiten gebruik gesteld en wordt deze derhalve volledig afgeschreven.

Norma: De investering van € 164K betreft de ontwikkeling van het repartitiesysteem Vuik III. Hiermee is in 2015 is gestart. De oplevering hiervan zal in 2017 plaatsvinden.

Stemra: De investering bij Stemra bedraagt € 101K ten behoeve van hardware en computerinstallaties.

Het College stelt vast dat vijf CBO's in 2015 investeringen hebben gedaan met een totale omvang van circa € 1,7 miljoen ter verbetering van het incasso- en repartitieproces. Het College acht deze investeringen in overstemming met de doelstellingen van deze CBO's.

8.9 Overige relevante informatie

In dit hoofdstuk zal een aantal overige onderwerpen aan de orde gesteld worden, zoals de personele omvang bij CBO's en een aantal balansposten. Bij balansposten gaat het om (1) de omvang van de incassodebiteuren en de voorziening voor oninbaarheid hiervoor en (2) een overzicht van de fondsvorming bij CBO's, meestal uit oogpunt van de sociaal culturele activiteiten. Ook zal er aandacht worden besteed aan reserves van CBO's en de voorzieningen.

8.9.1 Personele capaciteit CBO's

Om een beeld te krijgen van het aantal fte's dat in dienst en ingeleend is bij de CBO's, is onderstaand overzicht opgenomen. Capaciteit die bij derden wordt ingehuurd (bijvoorbeeld via Cedar) is in een aparte kolom ondergebracht ("ingeleend"). Ten opzichte van 2014 zetten de CBO's in 2015 in totaal 10,7 fte's minder in.

Veel CBO's besteden hun werkzaamheden voor inning, beheer en verdeling van gelden uit. Stichting PM leent personeel in via NVPI. StOP NL, Sekam, Sekam Video en StOP NL⁵² lenen personeel in van Service Bureau Filmrechten. Videma betreft het personeel van Bureau Filmwerken B.V.

⁵² Per 1 januari 2015 valt StOP NL onder het toezicht van het CvTA. Gegevens over de jaren voor 2015 over StOP NL, worden niet in dit rapport opgenomen.

8-30 FTE bij CBO's

FTE werkzaam bij CBO's	2013	2014	2015	waarvan organisatie	ingeleend	(%)mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
Sena	42,9	41,5	42,0	42,0		1%	0,5
Stichting Leenrecht	3,4	3,8	2,7	2,7	-29%	-1,1	
Stichting Reprorecht	17,5	13,1	15,5	15,5	18%	2,4	
Stichting de Thuiskopie	7,7	8,1	7,8	7,8	-4%	-0,3	
Vereniging Buma	163,2	160,4	151,0	151,0		-6%	-9,4
Stichting Lira	12,7	10,5	10,4	10,4	-1%	-0,1	
Norma	11,2	11,6	12,4	12,4		7%	0,8
Stichting Pictoright	10,3	11,2	10,0	10,0		-11%	-1,2
Stichting PM	-	-	-	-		-	-
Stichting PRO	11,9	10,7	9,2	9,2	-14%	-1,5	
Stichting IPRO	1,2	1,0	1,0	1,0		0%	-
Sekam	-	-	-	-		-	-
Sekam Video	-	-	-	-		-	-
Stemra	17,3	16,6	14,7	14,7		-11%	-1,9
STAP	-	-	-	-		-	-
StOP	n.v.t.	n.v.t.	-	-		-	-
Vevam	3,0	3,0	4,0	1,0	3,0	33%	1,0
Stichting Videma	8,0	7,2	7,3	-	7,3	1%	0,1
Totaal	310,3	298,7	288,0	232,1	55,9	-4%	-10,7

8.9.2 Balansposten

De balans van CBO's geeft aan wat aan het einde van een bepaald jaar de stand is van de bezittingen en schulden en wat de vorderingen en verplichtingen van betreffende CBO

of verdeelorganisatie inhouden. Hieronder is een standaard balans afgebeeld met kort omschreven wat de diverse onderwerpen kunnen inhouden. Balans (per 31 december jaar).

8-31 Balansposten

Balans (per 31 december jaar)	
Activa	Passiva
Immateriële Vaste Activa (bijv. geactiveerde software)	Eigen Vermogen (reserves)
Materiële Vaste Activa (bijv. gebouwen en overige geactiveerde bedrijfsmiddelen)	Voorzieningen (bijv. reorganisatievoorziening)
Financiële Vaste Activa (bijv. effecten)	Kort lopende schulden (crediteuren, uit te keren aan rechthebbenden binnen 1 jaar)
Vlottende Activa (vorderingen, (incasso-)debiteuren)	Lang lopende schulden (leningen)
Liquide Middelen (bank tegoeden)	

Positieve of negatieve resultaten als gevolg van de exploitatie van een organisatie worden over het algemeen respectievelijk toegevoegd, dan wel onttrokken aan de algemene reserve. In het geval van CBO's worden positieve resultaten veelal toegevoegd aan de reserves. Negatieve resultaten worden dikwijls ten laste gebracht van de nog te repareren gelden. Een aantal van deze balansonderdelen zullen in meer detail worden behandeld in dit hoofdstuk. Dit betreft:

- (Incasso-) Debiteuren
- Fondsen (Sociaal/Culturele fondsen)
- Reserves
- Leningen (kort- en langlopend)
- Voorzieningen

8.9.2.1 Incassodebiteuren

8.9.2.1.1 Inleiding

Het CvTA vraagt CBO's inzicht te verschaffen in de stand van de incassodebiteuren, voor zover dit incasso bij gebruikers betreft.

Ook in 2015 brengen de CBO's de omvang van de incassodebiteuren aan het einde van het boekjaar in kaart zonder enige voorziening vanwege oninbaarheid. Het bedrag van de incassodebiteuren en de voorziening wegens oninbaar-

heid salderen de CBO's in de jaarrekening (dit is het bedrag "saldo incassodebiteuren jaarrekening"). De voorziening voor oninbaarheid geeft aan welk bedrag er op de balans gereserveerd is ter dekking van incassodebiteuren waarvan de verwachting is dat zij niet zullen betalen. De voorziening afgezet tegen het saldo "incassodebiteuren" geeft een kengetal (%) en geeft daarmee een beeld over het afdekken van het risico van niet-betalende debiteuren. Aangezien het gaat om bedrijfsgevoelige informatie, neem het College de bevindingen over de incassodebiteuren niet in dit rapport op.

Ook gedurende het jaar 2015 heeft het CvTA kennisgenomen van de ontwikkelingen met betrekking tot debiteuren. Dit heeft in 2015 niet geleid tot ingrijpen vanuit het CvTA. Indien er de komende jaren aanleiding is om in te grijpen, zal het CvTA hierover rapporteren in de betreffende toezichtrapporten.

8.9.2.2 Reserves

Het vormen van reserves kan uit het oogpunt van risicobeheersing of continuïteit noodzakelijk zijn of betreft in de praktijk louter de optelling van de exploitatieresultaten van de CBO over de afgelopen jaren. In 8-31 Reserves bij CBO's is te constateren dat de stand van alle soorten reserves bij de CBO's gezamenlijk € 45,9 miljoen bedraagt. Dit is 11% minder dan de eindstand in 2014⁵³.

8-32 Reserves bij CBO's

Eindstand Reserves				
(x € 1.000)	2013	2014	2015	%mutatie t.o.v. voorgaand jaar
Sena	-	-	-	-
Stichting Leenrecht	798	749	693	-7%
Stichting Reprorecht	7.742	8.035	6.033	-25%
Stichting de Thuis kopie	1.908	2.013	2.429	21%
Vereniging Buma	17.067	21.751	16.383	-25%
Stichting Lira	3.080	3.021	2.781	-8%
Norma	1.146	1.502	1.629	8%
Stichting Pictoright	388	377	144	-62%
Stichting PM	274	0	-	-100%
Stichting PRO	2.240	2.178	2.390	10%
Stichting IPRO	700	650	625	-4%
Sekam	457	457	957	109%
Sekam Video	350	350	850	143%
Stemra	11.982	9.640	9.511	-1%
STAP	53	-32	317	-1080%
StOP NL	-	-	-	-
Vevam	538	655	855	31%
Stichting Videma	321	321	321	0%
Totaal	49.044	51.667	45.918	-11%

⁵³ De eindstand 2014 bedroeg in de rapportage over 2014 €51,7 miljoen. Hierin was nog niet het juiste bedrag van de reserve van Sekam opgenomen. Gecorrigeerd voor Sekam bedraagt de eindstand 2014 €53,8 miljoen.

In 8-32 Reserves naar soort is een uitsplitsing gemaakt naar soorten reserves

8-33 Reserves naar soort

Soorten reserves 2015					
(x € 1.000)	totaal	algemene reserve	bestemd	continuïteit	onverdeeld resultaat
Sena	-				
Stichting Leenrecht	693	650			43
Stichting Reprorecht	6.033	6.033			
Stichting de Thuis kopie	2.429	2.429			
Vereniging Buma	16.383		19.896	1.855	-5.368
Stichting Lira	2.781	2.781	-		-
Norma	1.629	1.629			
Stichting Pictoright	144	144			
Stichting PM	-				
Stichting PRO	2.390	2.390			
Stichting IPRO	625	250	375		
Sekam	957	500		457	
Sekam Video	850	500		350	
Stemra	9.510		3.879	5.760	-129
STAP	317	317			
StOP NL	-	-			
Vevam	855	162			693
Stichting Videma	321	321			
Totaal	45.918	18.106	24.150	8.422	-4.686

8-34 Reserves, mutatie ten opzichte van 2014

Reserves bij CBO's: stand einde jaar				
(x € 1.000)	2015	2014	mutatie t.o.v. 2014	reden mutatie
Stichting Leenrecht	693	748	-55	exploitatieresultaat 2015
Stichting Reprorecht	6.033	8.035	-2.002	naast exploitatieresultaat, onttrekking t.b.v. de te verdelen gelden
Stichting de Thuis kopie	2.429	1.941	488	deel van exploitatieresultaat naar reserve
Vereniging Buma	16.383	21.751	-5.368	exploitatieresultaat 2015
Stichting Lira	2.781	3.021	-240	exploitatieresultaat 2015
Norma	1.629	1.502	127	exploitatieresultaat 2015
Stichting Pictoright	144	377	-233	exploitatieresultaat 2015
Stichting PRO	2.390	2.178	212	exploitatieresultaat 2015
Stichting IPRO	625	650	-25	aanpassing operational reserve (continuïteit)
Sekam	957	1.466	-509	doorbetaling aan rechthebbenden
Sekam Video	850	1.428	-578	doorbetaling aan rechthebbenden
Stemra	9.510	9.639	-129	exploitatieresultaat 2015
STAP	317	-32	349	exploitatieresultaat 2015
Vevam	855	654	201	exploitatieresultaat 2015
Totaal	45.918	53.754	-7.836	

Hieronder volgt een toelichting op de stand van de reserves per CBO:

- Stichting Reprorecht (€ 6.033K): De algemene reserve heeft als doel de continuïteit van de werkzaamheden van de stichting te verzekeren. Ter vergelijking bedroegen de kosten € 2.693K in 2015, exclusief financieel resultaat en ontvangen vergoedingen voor administratie. Stichting Reprorecht beschikt over voldoende reserve om de continuïteit te waarborgen. Het exploitatieresultaat over 2015 is ten gunste van deze reserve gevallen (€ 876K). Stichting Reprorecht heeft vervolgens € 2.800K van de reserves onttrokken ten gunste van de ´ te verdelen gelden ´.
- Buma (€ 16.383K): De mutatie van € 5.368K in 2015 ten opzichte van 2014 betreft het negatieve exploitatieresultaat van 2015.
- Stemra (€ 9.640K): De mutatie van € 129K in 2015 ten opzichte van 2014 betreft het negatieve exploitatieresultaat van 2015.
- STAP (€ 317K): De in 2015 ontvangen thuishoopgeldten hebben, gelet op het afgesproken vaste inhoudingspercentage ten opzichte van de incasso, het exploitatieresultaat in 2015 sterk doen laten toenemen ten opzichte van 2014. Het bestuur van STAP heeft besloten om van het positieve exploitatieresultaat over 2015 een weerstandsvermogen te vormen ter grootte van het niveau van de jaarlijkse bureaukosten.
- Sekam (€ 957K): Sekam houdt een continuïteitreserve aan van € 456K. Deze is bedoeld om de repartitieverplichtingen af te wikkelen bij beëindiging van activiteiten en kan worden aangewend bij het wegvallen van inkomsten. € 500K van de totale reserve van € 957K betreft een algemene reserve ten behoeve van de rechthebbenden.
- Sekam Video (€ 850K): Sekam houdt een continuïteitreserve aan van € 350K. Deze is bedoeld om de repartitieverplichtingen af te wikkelen bij beëindiging van activiteiten en kan worden aangewend bij het wegvallen van inkomsten. € 500K van de totale reserve van € 850K betreft een algemene reserve ten behoeve van de rechthebbenden.

8.9.2.3 Voorzieningen voor de organisatie en rechthebbenden

Deze post wordt in dit rapport opgenomen om inzicht te

verschaffen in de financiële risico's voor de rechthebbenden. CBO's nemen voorzieningen op om daarmee rekening te houden met kosten die op (korte) termijn zullen worden gemaakt en waarvan er een grote mate van zekerheid is dat deze kosten zullen worden gemaakt.

De CBO's hebben voornamelijk voorzieningen getroffen voor oninbaarheid van debiteuren. Het aandeel van de voorziening ten opzichte van de totale debiteurenstand is in paragraaf 7.9.1 aan bod gekomen.

- Vereniging Buma heeft een voorziening opgenomen van € 10,3 miljoen. Deze voorziening betreft voornamelijk de voorziening jaargelden Stichting Sociaal Fonds Buma (SFB). Het betreft een verplichting van de jaargelden die via SFB worden betaald aan (gewezen) auteurs en hun nabestaanden (€ 10,1 miljoen). Daarnaast heeft Buma ook een voorziening jubileumuitkering op de balans staan (€ 252K).
- Stemra heeft een totaal aan voorzieningen op de balans staan van € 38K ten behoeve van jubileumuitkeringen.
- STAP (€ 282K): Met het oog op mogelijke latere claims van niet-aangeslotenen wordt overeenkomstig het bestuursbesluit een percentage van de beschikbare gelden gereserveerd gedurende drie repartitie jaren.
- Een lening van Stemra aan Buma. De lening is in 2015 afgebouwd naar nihil (2014: € 25 miljoen). Buma meldt dat de afgelopen jaren bij kortdurende liquiditeitsbehoefte, gerelateerd aan de distributieplanning, onderling tussen Buma en Stemra gelden werden geleend. Eind 2015 is besloten de financiering van de liquiditeitsbehoefte voor de distributie door Buma of Stemra afzonderlijk zelf te laten plaatsvinden.

8.9.2.4 Leningen

Bij de volgende CBO's werden in 2015 de volgende leningen (of de afloop ervan) verantwoord

8.9.2.5 Fondsen

CBO's leggen fondsen aan voor onder andere sociale en/of culturele doeleinden. Deze fondsen worden door de CBO's zelf beheerd of ondergebracht in een aparte organisatie met een eigen bestuur (onder andere Buma met Buma Cultuur). Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen van de CBO's en verdeelorganisaties die fondsen op hun balans weergeven (eindstand 2015).

8-35 Overzicht fondsen

Totaal eindstand fondsen bij CBO's			
(x € 1.000)	2013	2014	2015
Sena	3.253	2.456	2.793
waarvan:			
Socufonds	3.253	2.456	2.793
Vereniging Buma	7.639	5.447	4.067
waarvan:			
Fonds voor Sociaal Culturele doeleinden	7.639	5.447	4.067
Dotatie Buma Cultuur hiervan is:	2.955	3.800	3.872
Stichting Lira	1.441	1.372	1.894
waarvan:			
Auteursfonds	673	549	265
Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden	768	823	1.629
Norma	-	1.220	1.000
waarvan: sociaal cultureel	-	1.220	1.000
Stichting Pictoright	583	490	568
waarvan:			
Socufonds Beeldende Kunst	99	101	112
Socufonds Illustratie en Ontwerp	64	80	176
Fonds Boekuitgave	30	30	30
Fonds Werving	45	45	45
Socufonds Fotografie	175	84	75
Fonds Principiële juridische procedures	170	150	130
Sekam Video	274	131	502
waarvan:			
Socu fonds via sticht. Cult. Fonds audio prod	121	131	502
Vevam	275	282	536
waarvan:			
Socufonds (SVF)	275	282	536
Stichting Videma	-	-	-
Totaal	13.496	11.398	11.360
mutatie	-23%	-16%	0%

Toelichting:

Op totaalniveau is de omvang van de fondsen de afgelopen jaren gedaald van € 25,2 miljoen (2008) naar € 11,4 miljoen (2015). Een aantal CBO's heeft de afgelopen jaren fondsen laten vrijvallen of juist aan fondsvorming gedaan.

Bij Buma heeft er in 2015 een onttrekking plaatsgevonden van ongeveer € 11,6 miljoen en een toevoeging van € 10,2 miljoen (deze bedragen zijn nagenoeg gelijk aan de bedragen van toevoegingen en onttrekkingen in de jaren 2013 en 2014). Dit resulteert in een totale mutatie van € 1,4 miljoen. Een groot deel van het bedrag dat is onttrokken wordt in

beslag genomen door de besteding ten behoeve van de pensioenregeling van auteurs en uitgevers.

De uitputting en het creëren van fondsen zijn actieve bezigheden die volgens een reglement dienen te geschieden. Voor het CvTA dient het inzichtelijk te zijn wat de ontwikkelingen zijn met betrekking tot de fondsen. Er wordt immers geld onttrokken aan de uit te keren som die voor rechthebbers is bestemd. De bestedingen uit deze fondsen of juist het aanhouden daarvan, dienen onderbouwd en inzichtelijk te zijn. CBO's verantwoorden veelal de onttrekkingen uit de fondsen.

Hieronder is een overzicht opgenomen van de collectieve bestedingen uit de sociaal culturele fondsen. Deze bestedingen hebben in de eerste aanleg geen sociaal of cultureel karakter.

8-36 Collectieve bestedingen vanuit socufondsen

Collectieve bestedingen ten laste van SoCu-fondsen				
(x € 1.000)		2013	2014	2015
Sena	Stichting Brein	240	240	144
Sena	FNV KIEM	32	23	36
Sena	Platformmakers	13	25	25
Buma	Stichting Brein	240	539	299
Buma	Beroepsverenigingen	230	268	230
Buma	Overige	418	311	271
Lira	Platformmakers	30	-	-
Norma	Platformmakers	-	10	10
Pictoright	BNO: ondersteuning en principe procedures	125	125	125
Pictoright	Branche Monitor	30	13	22
Pictoright	Platform Makers	15	16	15
Sekam Video	Stichting Brein	-	50	-
Vevam	Platformmakers	10	10	-
Totaal	1.383	1.630	1.177	
Totale bestedingen uit socu		14.559	16.167	16.026
Aandeel collectieve bestedingen		9%	10%	7%

Collectieve bestedingen, zoals de kosten voor de stichting Brein, worden in een aantal gevallen ook uit de socufondsen betaald. Het CvTA is van mening dat alle kosten die niet het label "sociaal" of "cultureel" hebben als beheerskosten gezien moeten worden. VOI©E is het daarmee oneens. Het CvTA is in 2015 net als in 2014 in overleg getreden met VOI©E over de vraag hoe CBO's op uniforme wijze hun collectieve bestedingen zouden moeten verantwoorden. Ook de in 2014 vastgestelde EU-Richtlijn Collectief Beheer auteurs- en naburig recht zal bij implementatie ervan gevolgen hebben voor de verantwoording van deze bestedingen.

9

Bijlagen

9.1 Afkortingen

Afkortingen	
Sena	Stichting ter Exploitatie van Naburige rechten
Vereniging Buma	Vereniging Het Bureau voor Muziekauteursrecht
Stichting Lira	Stichting Literaire Rechten Auteurs
Norma	Stichting Naburige Rechtenorganisatie voor Musici en Acteurs
Stichting PM	Stichting Platform Multimediaproductanten
Stichting PRO	Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie
Stichting IPRO	Stichting International Publishers Rights Organisation
Sekam	Stichting tot Exploitatie van Kabeltelevisierechten op Audiovisueel Materiaal
Sekam Video	Stichting tot Exploitatie van Kabeltelevisierechten op Audiovisueel Materiaal Video
Stemra	Stichting Exploitatie Mechanische Reproductierechten der Auteurs
STAP	Stichting Thuiskopievergoeding Audio Producenten
Vevam	Vereniging voor regisseurs van audiovisuele werken
SCAN	Service Centrum Auteurs- en Naburigerechten
StOP NL	Stichting Onafhankelijke Producenten Nederland
SCGO	Stichting Collectieve Gelden Omroepen
STG	Stichting Groep Televisie
SGN	Stichting Gesloten Netwerken
VOICE	Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren

9.2 Tarieven of mogelijk een ander onderwerp

De wettelijke basis waarop CBO's tarieven aan de gebruiker mogen berekenen verschilt tussen de onder toezicht staande CBO's (bron: Koelman, 2004). Er kunnen 3 'soorten' collectieve beheersorganisaties worden onderscheiden:

- Eigen recht organisaties: wettelijk monopolie
- Wettelijke collectieve beheersorganisaties: een wettelijk monopolie op basis van een vergunning
- Vrijwillige collectieve beheersorganisaties

In de eerste plaats zijn er de collectieve beheersorganisaties met een wettelijk monopolie. Deze groep bestaat hoofdzakelijk uit zogeheten 'eigen-recht-organisaties': Stichting Thuiskopie, Stichting Leenrecht, Stichting Reprorecht, Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (Sena). Zonder dat de makers (auteurs, acteurs) deze organisaties rechten hebben verleend om te exploiteren, hebben deze organisaties rechten om gelden te innen voor gebruik van onder andere het maken van thuiskopieën. Voor het bepalen van de hoogte van de tarieven zijn voor Stichting Thuiskopie en Stichting Leenrecht wettelijke 'onderhandelingsorganen' door de Minister van Veiligheid en Justitie aangewezen (resp. Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoedingen (SONT) en Stichting Onderhandelingen Leenrechtvergoedingen (StOL), waarin rechthebbers en betalingsplichtigen zijn vertegenwoordigd (Auteurswet, artikel 15d en

16e). Zij besluiten over de hoogte van de tarieven. Bij het staken van de stemmen tussen betalingsplichtigen en rechthebbers geeft de stem van de onafhankelijke voorzitter de doorslag. Daarnaast heeft de Minister van Veiligheid en Justitie de mogelijkheid om de hoogte van de tarieven vast te stellen bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB, Auteurswet, artikel 16c). Door deze wettelijke organen voor het bepalen van de hoogte van de tarieven is er voor betalingsplichtigen geen mogelijkheid tot het indienen van bezwaren bij de Geschillencommissie en behoeven bestuursbesluiten inzake tariefsverhogingen groter dan de afgeleide Consumenten Prijs Index (CPI) niet vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd.

De hoogte van de tarieven voor de 'eigen-recht-organisatie' Stichting Reprorecht stelt de Minister van Veiligheid en Justitie bij AMvB vast (Auteurswet artikel 16i). Ook hierdoor ontbreekt de mogelijkheid voor betalingsplichtigen bezwaar te maken tegen de hoogte van de tarieven en behoeven bestuursbesluiten gericht op tariefsverhogingen hoger dan de afgeleide CPI niet vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd.

De hoogte van de tarieven van 'eigen-recht-organisatie' Sena stelt deze CBO dikwijls in onderhandeling met brancheorganisaties vast.

In de praktijk worden bij deze onderhandelingen met de brancheorganisaties behalve over de hoogte van de tarieven, afspraken gemaakt over de dienstverlening die deze

brancheorganisaties verrichten voor de CBO voor het betalen van vergoedingen voor de leden. Het kan daarbij gaan om bijvoorbeeld communicatie over de vergoedingen, het bijhouden van een administratie en aanleveren van gebruiksgegevens van leden en niet-leden, het aanschrijven en factureren. Dergelijke afspraken leiden tot (modulaire) 'kortingsregelingen'. In die gevallen betalen de leden van de brancheorganisaties minder auteursrechtenvergoeding dan niet aangesloten leden. Daarnaast komen in de praktijk zogeheten 'aanmeldkortingen' voor. Dit zijn kortingen die gegeven worden als gebruikers zichzelf vooraf bij de CBO aanmelden.

In 2011 hebben de brancheorganisatie van CBO's VOI©E met het Platform Auteursrecht VNO-NCW en MKB-Nederland overeenstemming bereikt over harmonisatie van aanmeldkortingen, een uniforme vergoedingsregeling voor brancheorganisaties met een collectieve overeenkomst (maximaal 19,5%) en het toepassen van een indexeringsmethodiek.

Naast de eigen-recht-organisatie, waarbij de CBO een vergoeding in rekening kan brengen bij een gebruiker zonder mandaat van een auteur of maker, betreft de tweede categorie de wettelijke beheersorganisatie met een wettelijk monopolie op grond van een door de Minister van Veiligheid en Justitie verkregen vergunning om muzikanten te vertegenwoordigen (Auteurswet, artikel 30a). In de praktijk heeft alleen Buma een dergelijke vergunning verkregen en heeft daardoor een monopolie op het collectief beheer van muzikantenrechten. Net als Sena stelt Buma tarieven vast, dikwijls in overleg en onderhandeling met brancheorganisaties of gebruikers. Buma kan daarbij ook afspraken maken over collectiviteits- en aansluitingskortingen.

Ten slotte is er de groep van vrijwillige collectieve beheersorganisaties; alle niet hiervoor genoemde CBO's. Zij innen vergoedingen op basis van een vrijwillig mandaat van de auteur of maker. Ook zij stellen tarieven voor gebruikers vast, dikwijls in overleg met brancheorganisatie, met bijzondere afspraken over mogelijke kortingen als gevolg van dienstverlening door die brancheorganisaties of het op eigen initiatief aanmelden van gebruikers.

9.2.1 Grondslagen voor tarieven

Er bestaat een grote diversiteit aan tarieven en tariefgrondslagen tussen de CBO's en binnen de CBO's voor de verschillende doelgroepen. In de regel bepalen CBO's per doelgroep welke gebruiksvormen voorkomen, voor welke gebruiksvormen betaald moet worden en de daarbij behorende te hanteren tarieven en parameters (Pastors, 2009). Een voorbeeld hiervan is het tarief voor achtergrondmuziek dat horecaondernemers jaarlijks dienen te voldoen aan Buma, dat is gedifferentieerd naar het aantal m² van de horecagelegenheid. Deze tarieven worden dikwijls overeengekomen na onderhandeling met een brancheorganisatie, cq. de markt

Wettelijk bestaat er geen verplichting voor een CBO om alvorens een tarief vast te stellen hierover de onderhandeling met een brancheorganisatie of een collectief van gebruikers aan te gaan. Het VOI©E-keurmerk schrijft echter voor dat CBO's tarieven vaststellen in of na overleg met representatieve organisaties van de desbetreffende categorie gebruikers, tenzij de rechthebbenden op basis van hun individuele recht zelf een tarief vaststellen of er een praktijk is van een overeengekomen tarief met een individuele gebruiker.

9.2.2 Rol CvTA bij tarieven

Het CvTA ziet er (artikel 2, lid 2d van de Wet toezicht) op toe dat CBO's bij de uitoefening van hun werkzaamheden voldoende rekening houden met de belangen van de betalingsplichtigen. Daarbij moet worden gedacht aan het belang van duidelijke en gemotiveerde opgave van de verschuldigde vergoedingen, het verstreken van overige informatie en een redelijk beheers- en incassobeleid. Daarbij hoort ook dat betalingsplichtigen bij een CBO terecht kunnen voor vragen en klachten en dat deze binnen een redelijke termijn worden afgehandeld. Voor klachten van individuele gebruikers over tarieven heeft de Minister van Veiligheid en Justitie de Geschillencommissie Auteursrechten aangewezen.

Voorts ziet het CvTA erop toe dat CBO's zich houden aan verplichtingen met betrekking tot transparantie richting betalingsplichtigen (artikel 2, lid 2a van de Wet toezicht). Zo dienen CBO's tarieven, tariefgrondslagen, licentievoorwaarden en kortingsregelingen openbaar te maken. Modelovereenkomsten die CBO's sluiten met een collectief van gebruikers (derhalve niet de overeenkomsten met individuele gebruikers) dienen vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd (artikel 3 van de Wet toezicht). De rol van het CvTA richt zich hierbij niet zozeer op de hoogte van de tarieven of de tariefgrondslagen, maar op de voorwaarden waaronder de licenties aan de gebruiker zijn verleend en de mate waarin betalingsplichtigen gelijk worden behandeld.

Ten slotte heeft het CvTA een rol bij besluiten van CBO's tot verhoging van standaardtarieven, die eenzijdig door CBO's zijn opgelegd (derhalve geen overeenkomst met een representatieve organisatie van gebruikers) en die zich boven de bandbreedte van indexering (de afgeleide Consumenten Prijsindex) bevinden en niet het gevolg zijn van gewijzigd gebruik (artikel 3, lid 1c van de Wet toezicht). Dergelijke besluiten dienen vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd. Het CvTA onthoudt zijn goedkeuring, indien naar mening van het CvTA sprake is van een 'buitensporige' tariefsverhoging. In dat kader toetst het CvTA of voldoende rekening is gehouden met de belangen van betalingsplichtigen.

Mogelijke aanknopingspunten voor deze toetsing zijn:

- De ontwikkeling van tarieven in andere EU-landen
- De mate waarin en wijze waarop de tariefstijging is gemoti-

veerd en de belangen van betalingsplichtigen zijn meegevoerd

- De mate waarin gelijke gevallen gelijk worden behandeld
- De afwezigheid van arbitraire vrijstellings- of kortingsregelingen
- De verhouding tot eerdere tariefstijgingen of tariefstijgingen in vergelijkbare branches.

Al met al heeft het CvTA geen rol bij het beoordelen of goedkeuren van de billijkheid van de hoogte van de tarieven zelf. Indien een gebruiker of groep van gebruikers de billijkheid van de hoogte van de tarieven aan de orde wil stellen, kunnen zij zich wenden tot de CBO die deze tarieven vaststelt, de Geschillencommissie Auteursrechten, of kunnen zij een gang naar de rechter maken.

9.3 WNT

De bedragen in kolom A 'Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris' zijn in kolom B herrekend om vergelijking met de WNT-norm mogelijk te maken. De herrekening is uitge-

voerd voor de inzet naar een geheel kalenderjaar en naar een 36-urige werkweek en louter om vergelijking met de WNT-norm mogelijk te maken. Het bedrag in kolom C 'WNT-norm van toepassing' betreft de WNT-norm in euro's die van toepassing is op het herrekkende bezoldigingsbedrag. De WNT-norm in euro 's bedraagt voor 2015 € 178.000, het percentage is dan 100%.

Kolom D 'Basis voor de vergelijkbaarheid met omvang WNT' geeft aan welk percentage is gebruikt om de tot het bedrag te komen om de bezoldiging mee te vergelijken. Het bedrag in kolom Verschil C en B 'Verschil met maximum' geeft bij een positieve uitkomst aan dat de herrekkende bezoldiging/vergoeding niet binnen de WNT-norm valt. Bij deze uitkomsten dient, indien van toepassing, de opmerking uit de laatste kolom in acht te worden genomen. Bij een negatieve uitkomst valt de uitkomst binnen de toepasselijke WNT-norm.

De brongegevens (vergoedingen/bezoldiging, inzet en omvang) zijn gebaseerd op de opgaaf van de betreffende CBO.

9-3 WNT-overzicht

Buma Stemra CBO/Functie	A Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C WNTnorm van toepassing		D Basis voor de vergelijkbaarheid		Verskil C en B Verskil met maximum		Opmerking
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bestuur											
Lid CBO 1	15.000	15.676	54.000	56.434	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-121.566	
Lid CBO 2	12.000	12.090	54.000	54.405	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-123.595	
Lid CBO 3	12.560	4.650	56.520	54.554	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-173.954	-123.446	
Lid CBO 4	12.000	12.090	54.000	54.405	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-123.595	
Lid CBO 5	12.280	14.336	55.260	64.512	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-175.214	-113.488	
Lid CBO 6	12.000	4.650	54.000	54.554	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-123.446	
Lid CBO 7	12.840	13.774	57.780	61.983	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-172.694	-116.017	
Lid CBO 8	12.000	12.090	54.000	54.405	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-123.595	
Lid CBO 9	12.000	12.090	54.000	54.405	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-123.595	
Lid CBO 10	12.000	12.090	54.000	54.405	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-123.595	
Lid CBO 11	12.000	12.090	54.000	54.405	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-123.595	
Lid CBO 12	12.000	12.090	54.000	54.405	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-176.474	-123.595	
Lid CBO 13	-	7.389	-	61.295	-	178.000	0,0%	100,0%	-	-116.705	
Lid CBO 14	-	7.440	-	54.072	-	178.000	0,0%	100,0%	-	-123.928	
Voorzitter CBO	46.076	46.008	103.671	103.518	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-126.803	-74.482	
Directie											
Directeur 1	460.483	463.555	414.435	417.200	230.474	178.000	100,0%	100,0%	183.961	239.199	Overgangsregeling van toepassing
Directeur 2	339.874	342.823	305.887	308.541	230.474	178.000	100,0%	100,0%	75.413	130.541	Overgangsregeling van toepassing
Directeur 3	-	220.973	-	198.876	-	178.000	-	100,0%	-	20.876	Overgangsregeling van toepassing
Directeur 4	-	217.538	-	195.784	-	178.000	-	100,0%	-	17.784	Overgangsregeling van toepassing
Ledenraad											
Lid CBO 1	6.500	5.416	6.500	5.416	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-5.024	-12.384	
Lid CBO 2	5.000	5.038	5.000	5.038	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.524	-12.762	
Lid CBO 3	1.951	-	5.049	-	11.524	-	5,0%	-	-6.474	-	
Lid CBO 4	5.000	5.038	5.000	5.038	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.524	-12.762	
Lid CBO 5	5.000	5.038	5.000	5.038	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.524	-12.762	
Lid CBO 6	1.951	-	5.049	-	11.524	-	5,0%	-	-6.474	-	
Lid CBO 7	5.000	5.038	5.000	5.038	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.524	-12.762	
Lid CBO 8	5.000	5.038	5.000	5.038	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.524	-12.762	
Lid CBO 9	5.000	5.038	5.000	5.038	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.524	-12.762	
Lid CBO 10	-	-	-	-	-	-	0,0%	-	-	-	
Lid CBO 11	4.167	-	5.003	-	11.524	-	5,0%	-	-6.521	-	
Lid CBO 15	3.049	6.171	4.947	6.171	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.577	-11.629	
Lid CBO 16	3.049	5.038	4.947	5.038	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.577	-12.762	
Lid CBO 17	833	5.038	4.984	5.038	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.539	-12.762	
Lid CBO 18	4.611	1.260	6.098	5.052	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-5.426	-12.748	
Lid CBO 19	-	3.779	-	5.015	-	17.800	10,0%	-	-12.785	-	
Voorzitter 1	8.000	2.015	8.000	8.082	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-9.286	-18.618	
Voorzitter 2	-	6.045	-	8.023	-	26.700	-	15,0%	-	-18.677	

IPRO	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
CBO/Functie	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bestuur											
Lid CBO	-	-	-	-	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.524	-17.800	
Voorzitter CBO	-	-	-	-	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-17.286	-26.700	
Directie											
Directeur	111.619	112.815	200.914	203.067	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-29.560	25.067	Overgangsregeling van toepassing

Stichting Leenrecht	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
CBO/Functie	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bestuur											
Lid CBO 1	2.069	2.110	2.069	2.110	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-9.455	-15.690	
Lid CBO 2	1.455	1.507	1.455	1.507	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.069	-16.293	
Voorzitter CBO 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Voorzitter CBO 2	17.540	-	83.084	-	230.474	-	100,0%	-	-147.390	-	
Voorzitter CBO 3	-	17.979	-	23.863	-	26.700	-	15,0%	-	-2.837	

Stichting Lira	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
CBO/Functie	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bestuur											
Lid CBO 1	11.513	4.482	11.513	10.420	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11	-7.380	
Lid CBO 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lid CBO 3	11.192	9.812	11.192	9.812	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-332	-7.988	
Lid CBO 4	4.811	12.314	4.811	12.314	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.713	-5.486	
Lid CBO 5	7.395	4.457	7.395	4.457	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-4.129	-13.343	
Lid CBO 6	8.142	10.313	8.142	10.313	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-3.382	-7.487	
Lid CBO 7	5.417	6.478	5.417	6.478	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.107	-11.322	
Lid CBO 8	-	2.640	-	4.611	-	17.800	-	10,0%	-	-13.189	
Lid CBO 9	-	7.593	-	13.261	-	17.800	-	10,0%	-	-4.539	
Voorzitter CBO	84.161	71.233	79.731	67.484	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-150.743	-110.516	

Stichting Norma	A		B		C		D		Vershil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Vershil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	7.792	5.255	7.792	5.255	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-3.732	-12.545	
Lid CBO 2	6.902	5.150	6.902	5.150	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-4.622	-12.650	
Lid CBO 3	2.520	1.960	2.520	1.960	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-9.004	-15.840	
Lid CBO 4	2.520	1.960	2.520	1.960	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-9.004	-15.840	
Lid CBO 5	3.697	2.319	3.697	2.319	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-7.827	-15.481	
Lid CBO 6	2.800	1.680	2.800	1.680	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.724	-16.120	
Voorzitter CBO	12.508	12.643	12.508	12.643	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-4.778	-14.057	
Directie											
Directeur	147.933	155.607	147.933	155.607	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-82.541	-22.393	

Stichting Pictoright	A		B		C		D		Vershil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Vershil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	-	2.173	-	2.173	-	17.800	-	10,0%	-	-15.627	
Lid CBO 2	-	2.373	-	2.373	-	17.800	-	10,0%	-	-15.427	
Lid CBO 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lid CBO 4	1.100	1.973	1.100	1.973	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.424	-15.827	
Lid CBO 5	400	2.373	400	2.373	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.124	-15.427	
Lid CBO 6	-	2.373	-	2.373	-	17.800	-	10,0%	-	-15.427	
Voorzitter CBO	3.500	4.573	3.500	4.573	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-13.786	-22.127	
Directie											
Directeur	123.003	122.526	130.238	129.733	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-100.236	-48.267	

Stichting PM	A		B		C		D		Vershil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Vershil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	-	-	-	-	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.524	-17.800	
Lid CBO 2	-	-	-	-	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.524	-17.800	
Voorzitter CBO	-	-	-	-	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-17.286	-26.700	

Stichting PRO	A		B		C		D		Vershil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Vershil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	1.367	4.850	1.367	4.850	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.157	-12.950	
Lid CBO 2	363	2.978	363	2.978	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.161	-14.822	
Voorzitter CBO	8.520	12.133	8.520	12.133	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-8.766	-14.567	

Stichting Reprorecht	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	3.571	4.167	3.571	4.167	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-7.953	-13.633	
Lid CBO 2	320	900	320	900	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.204	-16.900	
Lid CBO 3	487	1.506	487	1.506	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.037	-16.294	
Lid CBO 4	640	1.500	640	1.500	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.884	-16.300	
Lid CBO 5	3.040	-	3.040	-	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.484	-17.800	
Lid CBO 6	2.850	3.650	2.850	3.650	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.674	-14.150	
Lid CBO 7	1.120	2.048	1.120	2.048	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.404	-15.752	
Lid CBO 8	480	600	480	600	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.044	-17.200	
Lid CBO 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lid CBO 10	960	1.200	960	1.200	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.564	-16.600	
Lid CBO 11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lid CBO 12	-	369	480	369	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.044	-17.431	
Lid CBO 13	5.478	4.988	5.478	4.988	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.046	-12.812	
Lid CBO 14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lid CBO 15	699	2.068	699	2.068	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.825	-15.732	
Lid CBO 16	1.019	1.639	1.019	1.639	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.505	-16.161	
Lid CBO 17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lid CBO 18	333	-	333	-	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.191	-17.800	
Lid CBO 19	674	913	674	913	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.850	-16.887	
Lid CBO 20	-	719	-	719	-	17.800	-	10,0%	-	-17.081	
Lid CBO 21	-	650	-	650	-	17.800	-	10,0%	-	-17.150	
Lid CBO 22	-	-	-	-	-	17.800	-	10,0%	-	-17.800	
Voorzitter CBO 1	21.641	24.601	155.815	24.601	230.474	26.700	100,0%	15,0%	-74.659	-2.099	

Sekam	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	10.506	4.911	10.506	5.655	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-1.018	-12.145	
Lid CBO 2	10.506	5.358	10.506	5.358	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-1.018	-12.442	
Voorzitter CBO	10.506	5.358	10.506	5.358	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-6.780	-21.342	

Sekam Video	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	10.506	4.911	10.506	5.839	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-1.018	-11.961	
Lid CBO 2	10.506	5.358	10.506	5.358	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-1.018	-12.442	
Voorzitter CBO	10.506	5.358	10.506	5.358	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-6.780	-21.342	

Sena	A		B		C		D		Vershil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Vershil met maximum		
CBO/Functie	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Directie											
Directeur 1	279.299	286.443	268.127	274.985	230.474	178.000	100,0%	100,0%	37.653	96.985	Overgangsregeling van toepassing
Directeur 2	181.311	190.895	174.059	183.259	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-56.415	5.259	Overgangsregeling van toepassing
RvT											
Lid 1	12.000	12.000	12.000	12.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	476	-5.800	
Lid 2	12.000	12.000	12.000	12.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	476	-5.800	
Lid 3	12.000	12.000	12.000	12.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	476	-5.800	
Lid 4	12.000	12.000	12.000	12.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	476	-5.800	
Lid 5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lid 6	11.500	12.500	11.500	12.500	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-24	-5.300	
Voorzitter 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Voorzitter 2	17.285	17.714	17.285	17.714	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-1	-8.986	
RvA											
Lid 7	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 8	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 9	750	-	3.042	-	11.524	-	5,0%	-	-8.482	-	
Lid 10	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 11	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 12	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 13	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 14	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 15	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 16	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 17	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
Lid 18	3.000	3.000	3.000	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.524	-14.800	
lid 19	1.750	3.000	2.903	3.000	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.620	-14.800	
Voorzitter 1	4.000	4.000	4.000	4.000	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-13.286	-22.700	
Voorzitter 2	4.000	4.000	4.000	4.000	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-13.286	-22.700	

STAP	A		B		C		D		Vershil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Vershil met maximum		
CBO/Functie	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bestuur											
Lid CBO 1	-	-	-	-	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.524	-17.800	
Lid CBO 2	-	-	-	-	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.524	-17.800	
Voorzitter CBO	1.599	1.622	1.599	1.622	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-15.687	-25.078	

STG/SGN	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
CBO/Functie	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bestuur											
Voorzitter CBO 1	21.550	-	19.395	-	230.474	26.700	100,0%	15,0%	-211.079	-26.700	
Voorzitter CBO 2	-	27.801	-	173.459	-	178.000	-	100,0%	-	-4.541	

STOP NL	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
CBO/Functie	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bestuur											
Lid CBO 1	-	9.823	-	10.735	-	17.800	-	10,0%	-	-7.065	
Lid CBO 2	-	893	-	10.514	-	17.800	-	10,0%	-	-7.286	
Lid CBO 3	-	10.716	-	10.716	-	17.800	-	10,0%	-	-7.084	
Lid CBO 4	-	10.716	-	10.716	-	17.800	-	10,0%	-	-7.084	
Lid CBO 5	-	9.823	-	10.735	-	17.800	-	10,0%	-	-7.065	
Lid CBO 6	-	893	-	10.514	-	17.800	-	10,0%	-	-7.286	
Voorzitter CBO		10.716	-	10.716	-	26.700	-	15,0%	-	-15.984	

Stichting de Thuis kopie	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
CBO/Functie	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bestuur											
Lid CBO 1	5.632	3.583	5.632	3.583	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-5.892	-14.217	
Lid CBO 2	6.615	3.397	6.615	3.397	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-4.909	-14.403	
Lid CBO 3	3.807	3.276	3.807	3.276	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-7.717	-14.524	
Lid CBO 4	3.355	2.135	3.355	2.135	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.169	-15.665	
Lid CBO 5	5.380	3.425	5.380	3.425	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.144	-14.375	
Lid CBO 6	4.861	2.245	4.861	2.245	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-6.663	-15.555	
Lid CBO 7	2.490	2.456	2.490	2.456	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-9.034	-15.344	
Lid CBO 8	3.113	2.167	3.113	2.167	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-8.411	-15.633	
Lid CBO 9	2.201	2.201	2.201	2.201	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-9.323	-15.599	
Voorzitter CBO	40.000	40.000	120.000	120.000	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-110.474	-58.000	

Vevam	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	8.338	8.515	8.338	8.515	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-3.186	-9.285	
Lid CBO 2	6.122	3.286	6.122	3.286	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-5.402	-14.514	
Lid CBO 3	4.067	4.694	4.067	4.694	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-7.457	-13.106	
Lid CBO 4	2.493	754	2.493	1.688	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-9.031	-16.112	
Lid CBO 5	827	-	827	-	11.524	-	5,0%	-	-10.697	-	
Lid CBO 6	2.404	3.784	2.404	3.784	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-9.120	-14.016	
Lid CBO 7	750	1.650	750	1.650	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-10.774	-16.150	
Lid CBO 8	-	1.594	-	2.866	-	17.800	-	10,0%	-	-14.934	
Voorzitter CBO	6.898	6.951	6.898	6.951	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-10.388	-19.749	
Directie											
Directeur 1	120.025	124.864	120.025	124.864	230.474	178.000	100,0%	100,0%	-110.449	-53.136	

Videma	A		B		C		D		Verschil C en B		Opmerking
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		WNTnorm van toepassing		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
CBO/Functie											
Bestuur											
Lid CBO 1	-	-	-	-	11.524	17.800	5,0%	10,0%	-11.524	-17.800	
Lid CBO 2	-	-	-	-	-	17.800	-	10,0%	-	-17.800	
Lid CBO 3	-	-	-	-	-	17.800	-	10,0%	-	-17.800	
Voorzitter CBO 1	-	-	-	-	17.286	26.700	7,5%	15,0%	-17.286	-26.700	
Voorzitter CBO 2	-	-	-	-	-	26.700	-	15,0%	-	-26.700	

9.4 Overzicht Non Compliance

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		nvt		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■				■
Norma	■				■
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■				■
Stichting PRO	■				■
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■				■
Sekam Video	■				■
Stemra	■		■		
STAP	■				■
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie
Het openbaar maken van de nevenfuncties.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie
Het openbaar maken van de statuten.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM		■	■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie
Het openbaar maken van het repartitiereglement.

CBO	2014		Geen overschrijding	2015	
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding		Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie
Het openbaar maken van de tarieven.

CBO	2014		Geen overschrijding	2015	
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding		Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt				■
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie
Het openbaar maken van de tariefgrondslagen.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt				■
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie
Het openbaar maken van de geschillenregelingen.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie

Het openbaar maken van kortingsregelingen.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprerecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt				■
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie

Het openbaar maken van de licentievoorwaarden.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprerecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt				■
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie
Het openbaar maken van de mate van representativiteit.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■				■
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprerecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■				■
Stichting Lira	■				■
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■				■
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam		■	■		
Sekam Video		■	■		
Stemra	■				■
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam		■	■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie
Het openbaar maken van de mate van legitimiteit.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprerecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM		■	■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam		■	■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam		■	■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie

Het openbaar maken van de wijze waarop wel of geen vrijwaring wordt gegeven voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprerecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt				■
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie

Het openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprerecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Transparantie

Het toelichten van de wijze van beheer en verdeling van gelden, waarbij tenminste wordt vermeld in welk jaar de verdeelde gelden waren geïnd en voor welk deel van de gelden geen rechthebbenden zijn gevonden in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Bestuur en organisatie

De beginselen van goed en integer bestuur zijn voldoende gewaarborgd.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma		■		■	

Bestuur en organisatie

Bezoldiging en ontslagvergoeding binnen de grenzen van de WNT.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Bestuur en organisatie

Verslaglegging conform vereisten WNT.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■				■
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■				■
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Bestuur en organisatie

Het conformeren aan de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

CBO	2014		Geen overschrijding	2015	
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding		Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■				■
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO		■	■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■				■
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Rechthebbenden

Het kennen van een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden.

CBO	2014		Geen overschrijding	2015	
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding		Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Rechthebbenden

Het verstrekken van informatie met betrekking tot klachten.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuiskopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Rechthebbenden

De vaststelling of de wijziging van het repartitiereglement heeft de schriftelijke instemming van het CvTA.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuiskopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Financiën

Het kostenpercentage is gelijk aan of kleiner dan 15% van de in een jaar geïncasseerde gelden of gereparteerde gelden.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht	■				■
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira		■	■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright		■		■	
Stichting PM		■		■	
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra		■		■	
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam		■	■		
Stichting Videma		■		■	

Financiën

De mutatie van de totale kosten ten opzichte van de totale kosten in het voorgaande jaar is gelijk aan of kleiner dan de Consumenten Prijs Index.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena		■	■		
Stichting Leenrecht		■		■	
Stichting Reprorecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■				■
Stichting Lira	■		■		
Norma		■		■	
Stichting Pictoright		■	■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO		■	■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP		■	■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■				■
Stichting Videma		■	■		

Financiën

Het toelichten van de overschrijdingen van de kostennormen in het jaarverslag en de toelichting is ten genoegen van het CvTA.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprerecht	■		■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma		■	■		
Stichting Pictoright		■	■		
Stichting PM		■		■	
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra		■	■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■				■
Stichting Videma		■		■	

Financiën

In het geval van een keten is het kostenpercentage gelijk aan of kleiner dan 15% van de in een jaar gereparteerde gelden.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht		■		■	
Stichting Reprerecht		■		■	
Stichting de Thuis kopie		■		■	
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO		■		■	
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Financiën

Het toelichten van de overschrijdingen van de ketenkostennormen in het jaarverslag en de toelichting is ten genoeg van het CvTA.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht		■	■		
Stichting Reprorecht		■	■		
Stichting de Thuis kopie		■	■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira	■		■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM	■		■		
Stichting PRO		■	■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP	■		■		
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

Financiën

Het toelichten in het jaarverslag van het aanhouden van de nog te repareren gelden langer dan drie kalenderjaren volgend op het jaar van incasso en de toelichting is ten genoeg van het CvTA.

CBO	2014		2015		
	Geen overschrijding	Overschrijding	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Sena	■		■		
Stichting Leenrecht	■		■		
Stichting Reprorecht		■	■		
Stichting de Thuis kopie	■		■		
Vereniging Buma	■		■		
Stichting Lira		■	■		
Norma	■		■		
Stichting Pictoright	■		■		
Stichting PM		■		■	
Stichting PRO	■		■		
Stichting IPRO	■		■		
Sekam	■		■		
Sekam Video	■		■		
Stemra	■		■		
STAP		■		■	
StOP NL	nvt		■		
Vevam	■		■		
Stichting Videma	■		■		

